

รายการประกอบแบบก่อสร้าง
หมวดงานโครงสร้าง

โครงการก่อสร้างอาคาร
ที่ทำการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ถนนประดิพัทธ์
ถนนประดิพัทธ์ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร

วันที่ 24 สิงหาคม 2566
โดย
บริษัท อาร์คิเทคเซอร์แวล เอ็นจิเนียริง 49 จำกัด

สารบัญ

หน้า

หมวด 1	งานเสาเข็มเจาะ (ระบบแห้ง)	1-1
	1001 ขอบเขตของงาน	1-1
	1002 การดำเนินงานทั่วไป	1-1
	1003 ระบบเสาเข็ม	1-1
	1004 วัสดุเสาเข็มเจาะ	1-2
	1005 วิธีการทำเสาเข็มเจาะ	1-3
	1006 ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้	1-4
	1007 ความถูกต้องสมบูรณ์ของเสาเข็ม	1-4
	1008 การตรวจสอบเสาเข็ม	1-4
	1009 รายงานสำหรับเสาเข็ม	1-4
	1010 การทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็ม	1-5
	1011 เสาเข็มชำรุด	1-6
	1012 การแก้ไข ซ่อมแซมเสาเข็มชำรุด	1-6
	1013 การป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการเจาะเข็ม	1-7
	1014 AS BUILT DRAWING	1-7
หมวด 2	งานเสาเข็มเจาะระบบเปียก (WET PROCESS)	2-1
	2001 ขอบเขตของงาน	2-1
	2002 การดำเนินงานทั่วไป	2-1
	2003 ระบบเสาเข็ม	2-1
	2004 วัสดุเจาะเสาเข็ม	2-2
	2005 การก่อสร้างเสาเข็มเจาะ	2-4
	2006 ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้	2-5
	2007 ความถูกต้องสมบูรณ์ของเสาเข็ม	2-6
	2008 การตรวจสอบเสาเข็ม	2-6
	2009 รายงานสำหรับเสาเข็ม	2-6
	2010 การทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็ม	2-6
	2011 เสาเข็มชำรุด	2-8
	2012 การแก้ไข ซ่อมแซมเสาเข็มชำรุด	2-8
	2013 การป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการเจาะเข็ม	2-8
	2014 AS BUILT DRAWING	2-8
หมวด 3	งานเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง	3-1
	3001 ขอบเขตของงาน	3-1
	3002 การดำเนินงานทั่วไป	3-1
	3003 ขนาดและการรับน้ำหนักปลอดภัยของเสาเข็ม	3-1
	3004 การตอกเสาเข็ม	3-2
	3005 ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้	3-2
	3006 เสาเข็มเสีย	3-3
	3007 การรับรองตำแหน่งของเสาเข็ม	3-3
	3008 ความยืดความยาวของเสาเข็ม	3-3
	3009 ระเบียบการตอกเสาเข็ม	3-4

หมวด 3	3010	การลอยตัว	3-4
	3011	ความรับผิดชอบของผู้รับจ้างต่อผลงานที่ทำ	3-4
	3012	ข้อกำหนดของเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง	3-4
	3013	การทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็ม	3-5
	3014	การป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการตอกเสาเข็ม	3-6
	3015	AS BUILT DRAWING	3-6
หมวด 4		การขุด ถม บดอัด และแต่งระดับลาดเอียง	4-1
	4001	ทั่วไป	4-1
	4002	ขอบเขตของงาน	4-1
	4003	ฝีมือการทำงาน	4-1
	4004	การป้องกัน	4-1
	4005	การขุดดิน	4-1
	4006	การถมดิน และการกลบเกลี่ยดิน	4-2
	4007	การถมด้วยดิน กรวด หรือทราย	4-2
	4008	การบด อัดแน่น	4-2
	4009	การทดสอบ	4-2
หมวด 5		งานแบบหล่อ	5-1
	5001	ทั่วไป	5-1
	5002	การคำนวณออกแบบ	5-1
	5003	รูปแบบ	5-1
	5004	การก่อสร้าง	5-2
	5005	วัสดุสำหรับงานแบบหล่อ	5-4
	5006	การตั้งผิวคอนกรีต	5-4
	5007	การแก้ไขผิวที่ไม่เรียบร้อย	5-4
	5008	งานนั่งร้าน	5-4
หมวด 6		เหล็กเสริมคอนกรีต	6-1
	6001	ทั่วไป	6-1
	6002	วัสดุ	6-1
	6003	การเก็บรักษาเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต	6-1
	6004	วิธีการก่อสร้าง	6-1
	6005	การต่อเหล็กเสริม	6-2
	6006	คุณสมบัติของเหล็กเสริม	6-3
หมวด 7		คอนกรีต	7-1
	7001	ทั่วไป	7-1
	7002	วัสดุ	7-1
	7003	คุณสมบัติของคอนกรีต	7-1
	7004	การคำนวณออกแบบส่วนผสม	7-3
	7005	การผสมคอนกรีต	7-3
	7006	การผสมต่อ	7-4
	7007	การเตรียมการเทคอนกรีตในอากาศร้อน	7-4
	7008	การขนส่งและการเท	7-4
	7009	รอยต่อและสิ่งที่ยังในคอนกรีต	7-6

หมวด 7	7010	การซ่อมผิวที่ชำรุด	7-7
	7011	การบ่มและการป้องกัน	7-7
	7012	การทดสอบ	7-7
	7013	การประเมินผลการทดสอบกำลังอัด	7-8
หมวด 8	เหล็กรูปพรรณ		8-1
	8001	ทั่วไป	8-1
	8002	วัสดุ	8-1
	8003	การกองเก็บวัสดุ	8-1
	8004	การต่อ	8-1
	8005	รูและช่องเปิด	8-1
	8006	การประกอบและยกติดตั้ง	8-1
	8007	งานสลักเกลียว	8-2
	8008	การต่อและประกอบในสนาม	8-2
	8009	การป้องกันเหล็กมิให้ผุกร่อน	8-2
	8010	แนวทางการตรวจสอบรอยเชื่อม	8-3
หมวด 9	คอนกรีตอัดแรง ระบบ BONDED		9-1
	9001	ขอบเขตของงาน	9-1
	9002	วัสดุ	9-1
	9003	การอัดน้ำปูน	9-2
	9004	การก่อสร้าง	9-3
หมวด 10	งานถนน		10-1
	10001	ทั่วไป	10-1
	10002	งานชั้นรองพื้นทาง (SUBBASE)	10-1
	10003	งานชั้นพื้นทาง (BASE COURSE)	10-2
	10004	งานคันหินและรางต้น (CURB AND GUTTER)	10-3
	10005	ผิวจราจรชนิดแอลพัทคอนกรีต	10-4
หมวด 11	งานติดตั้งภายหลัง		11-1
	11001	คำอธิบาย	11-1
	11002	คุณสมบัติและลักษณะทั่วไป	11-1
	11003	วิธีการติดตั้ง	11-2
	11004	การทดสอบ	11-3

หมวด 1
งานเสาเข็มเจาะ (ระบบแห้ง)

1001 ขอบเขตของงาน

- ก) ผู้รับจ้างก่อสร้าง จะต้องเป็นผู้จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะงาน ตลอดจนสิ่งอื่นใดที่จำเป็นสำหรับงานเสาเข็มเจาะให้ถูกต้อง เพื่อขจัดอุปสรรคและปัญหาที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงานตามที่กำหนดไว้
- ข) ผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องเป็นผู้ดำเนินการปรับพื้นที่ เพื่อให้เหมาะสมกับวิธีการทำงาน ณ ตำแหน่งที่ได้รับแจ้งหรือสันนิษฐานได้เอง ซากสิ่งก่อสร้างที่อยู่ใต้ดินซึ่งอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการทำงาน เสาเข็ม ผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องทำการขุดเคลื่อนย้ายเศษวัสดุดังกล่าวให้พ้นไปจากบริเวณที่จะทำงาน สำหรับต้นไม้ใหญ่ก่อนที่จะเคลื่อนย้ายหรือทำลายให้แจ้งขออนุมัติจากผู้ว่าจ้างเสียก่อน
- ค) ผู้รับจ้างก่อสร้าง จะต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดทำถนนชั่วคราว เพื่อให้สามารถขนย้ายวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือกลอื่นๆ ไปยังจุดต่างๆ ตามแผนงานก่อสร้างที่เสนอ
- ง) ผู้รับจ้างก่อสร้าง จะต้องเป็นผู้ดำเนินการวางผังตำแหน่งจุดควบคุมต่างๆ ของโครงการทางแนวราบ และแนวดิ่ง โดยกำหนดจุดอ้างอิงไว้กับโครงสร้างถาวร และจัดทำแบบวางผังเพื่อสร้างให้ผู้ว่าจ้างจำนวน 4 ชุด และรอกการอนุมัติเพื่อดำเนินการก่อสร้างในขั้นต่อไป
- จ) ผู้รับจ้างจะต้องจัดส่งรายการคำนวณออกแบบเสาเข็ม รายการคำนวณกำลังรับน้ำหนักของเสาเข็ม ข้อมูลทางเทคนิคการทดสอบและควบคุมคุณภาพให้ผู้แทนผู้ว่าจ้างอนุมัติก่อนนำวัสดุเข้ามาในสถานที่ก่อสร้าง
- ฉ) ผู้รับจ้างจะต้องจัดตั้งแผนการทำงาน หมายเลขกำกับเสาเข็ม ทิศทางการเคลื่อนที่ เครื่องมือในการทำเสาเข็มขนาดเท่ากับแบบก่อสร้างและรอกการอนุมัติเพื่อดำเนินการก่อสร้างขั้นต่อไป
- ช) ผู้รับจ้างจะต้องจัดตั้งวิศวกรประจำหน่วยงานก่อสร้างที่มีความชำนาญงานเสาเข็มและงานขุดดินเป็นผู้ประสานงานจนถึงเทคอนกรีตฐานรากแล้วเสร็จ

1002 การดำเนินงานทั่วไป

- ก) ผู้รับจ้างอาจจัดทำตรวจสอบสถานที่ก่อสร้างเพิ่มเติมก็ได้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติม แต่ทั้งนี้ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าจ้างเสียก่อน และจะต้องไปดูสถานที่ก่อนจนเป็นที่แน่ใจว่ารู้ตำแหน่งแน่นอนของสถานที่ก่อสร้าง ตลอดจนขนาดและลักษณะของงานแล้ว และจะเรียกร้องให้จ่ายเงินเพิ่ม โดยอ้างว่าได้รับข้อมูลไม่เพียงพอ หรือไม่ละเอียดพอไม่ได้
- ข) ระดับของพื้นที่ก่อสร้างก่อนการเริ่มงานใดๆ ผู้รับจ้างจะต้องมีความแน่ใจว่าระดับดินในบริเวณก่อสร้างถูกต้องตามแบบก่อสร้างหรือไม่ประการใด
- ค) การรื้อถอนสิ่งกีดขวางต่างๆ ที่อยู่ใต้ดิน ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน (เช่น เสาเข็มเสีย เป็นต้น) อันเป็นเหตุให้เจาะเสาเข็มไม่ได้ หรือเป็นอุปสรรคต่อการทำงานแนวเสาเข็ม สำหรับงานไม่ งานดินถม การกลบดินรอบเสาเข็มและงานอื่นๆ ซึ่งจำเป็นต้องทำเพื่อให้งานเสร็จสมบูรณ์เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องทำโดยผู้รับจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น
- ง) ผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงต่ออุบัติเหตุ และความเสียหายที่เกิดแก่ทรัพย์สินหรือบุคคลใดๆ เนื่องจากการทำเสาเข็มนี้ทั้งสิ้น
- จ) จะไม่มีการคิดค่าเสียหายใดๆ จากผู้ว่าจ้าง ในกรณีที่ต้อตั้งอุปกรณ์การทำเสาเข็มทิ้งไว้ไม่ว่าจะเกิดจากอุปสรรคใดๆ

1003 ระบบเสาเข็ม

- ก) กรรมวิธีที่ใช้ในการทำเสาเข็มให้ใช้ระบบเสาเข็มเจาะแบบแห้ง (Dry Process)
- ข) ในการคำนวณออกแบบเสาเข็มที่ใช้งานนี้ ได้กำหนดให้สามารถรับน้ำหนักบรรทุกปลอดภัยตามที่กำหนดในแบบ และหากผู้รับจ้างนำเสาเข็มที่มีความสามารถรับน้ำหนักได้สูงกว่ากำหนดมาใช้ผู้รับจ้างจะเรียกร้องเงินเพิ่มไม่ได้

- ค) ความยาวของเสาเข็มให้ใช้ตามที่กำหนดในแบบ แต่ทั้งนี้ให้ถือความสามารถในการรับน้ำหนักปลอดภัยเป็นเกณฑ์ หากมิได้มีการตกลงเป็นอย่างอื่น การเพิ่มหรือลดความยาวของเสาเข็ม เพื่อให้สามารถรับน้ำหนักปลอดภัยได้ตามที่ระบุในแบบ ผู้รับจ้างไม่สามารถนำมาคิดเป็นงานเพิ่มหรือลดได้
- ง) การเสนอเสาเข็มจะต้องมีรายละเอียดต่อไปนี้คือ
1. ชนิด ขนาด และความยาวของเสาเข็ม
 2. ข้อกำหนดเกี่ยวกับวัสดุทุกชนิดที่จะนำมาใช้เกี่ยวกับสัญญา
 3. แบบใช้งานแสดงรายละเอียดต่างๆ ของเหล็กเสริมและองค์ประกอบต่างๆ ของเสาเข็มที่เสนอขอใช้
 4. วิธีการทำเสาเข็ม
 5. แผนงานและรายละเอียดเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่จะใช้ในการทำเสาเข็ม
 6. รายการคำนวณความแข็งแรงของเสาเข็ม

1004 วัสดุเสาเข็มเจาะ

- ก) **ปลอกเหล็กเพื่อกันดินอ่อนพังทลาย**
1. เสนผาศูนย์กลางภายในของปลอกเหล็กต้องไม่น้อยกว่าเส้นผาศูนย์กลางของเสาเข็ม
 2. ความยาวของปลอกเหล็กต้องไม่น้อยกว่า 13 เมตร ความยาวอาจเปลี่ยนแปลงได้แต่ต้องได้รับอนุมัติจากวิศวกรผู้ออกแบบก่อน
 3. วิธีต่อปลอกเหล็ก รอยต่อต้องเสนอรายละเอียดให้วิศวกรผู้ออกแบบพิจารณาและอนุมัติ
 4. ความหนาของปลอกเหล็กปลอกเหล็กต้องหนาเพียงพอในการขนส่งทำงานฯโดยผู้รับจ้างเสนอคุณสมบัติของปลอกเหล็ก ให้วิศวกรผู้ออกแบบพิจารณาและอนุมัติก่อนจึงนำมาใช้ได้
 5. ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบต่อการป้องกันการพังทลายของดินส่วนที่ขุด ก่อนที่จะเทคอนกรีตและก่อนที่คอนกรีตจะแข็งตัวและไม่มีการชดเชยเงินให้ในกรณีที่ต้องว่างการต่อปลอกเหล็กชั่วคราวและ/หรือถาวรที่จำเป็นในการนี้หรือการอื่นใดหรือปลอกที่ต้องทิ้งไว้ในดินไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตาม
 6. ไม่ว่าจากเหตุผลใดก็ตาม หากปรากฏว่ามีความจำเป็นที่จะต้องใช้ปลอกเหล็กชั่วคราวซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าที่กำหนดไว้ จะต้องเทคอนกรีตในปลอกนั้นจนเต็มพื้นที่หน้าตัดของปลอกเหล็กชั่วคราวนั้น แต่การจ่ายเงินจะคำนวณจากขนาดเดิมเป็นเกณฑ์
 7. ในกรณีที่ดินบริเวณข้างใต้เกิดพังทลายลงบางส่วนหรือทั้งหมด ในปล่องซึ่งมิได้ใช้ปลอกเหล็กในระหว่างการขุดหรือเมื่อขุดเสร็จแล้ว ผู้รับจ้างต้องแจ้งให้ตัวแทนผู้จ้างและวิศวกรผู้ออกแบบทราบทันที และต้องปฏิบัติตามข้อแนะนำหรือคำสั่งของวิศวกรผู้ออกแบบ ในการซ่อมแซมแก้ไขค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่เกิดจากการพังทลายดังกล่าวผู้รับจ้างรับผิดชอบเพียงผู้เดียว
- ข) **คอนกรีต**
- รายละเอียดเกี่ยวกับคอนกรีตซึ่งมีได้ระบุในหมวดนี้ ให้ถือปฏิบัติตามหมวด 4
1. ใช้ Portland Cement Type I ตามมาตรฐาน มอก. 15/2517
 2. กำลังอัดของแท่งกระบอกคอนกรีต ขนาดเส้นผาศูนย์กลาง 15 x 30 ซม. จะต้องไม่น้อยกว่า 240 กก/ซม² เมื่ออายุ 28 วัน
 3. ปริมาณปูนซีเมนต์ที่ใช้ในคอนกรีต 1 ลูกบาศก์เมตร ต้องไม่น้อยกว่า 325 กิโลกรัม
 4. ค่ายุบตัวของคอนกรีตอยู่ระหว่าง 10-15 ซม.
 5. ขนาดหินใหญ่สุดไม่เกิน 25 มม.
 6. สารผสมคอนกรีตเพื่อให้คอนกรีตแข็งตัวช้า ต้องทดลองผสมก่อนนำมาใช้ และเสนอผลทดลองให้วิศวกรผู้ออกแบบพิจารณา และอนุมัติภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนใช้โดยเสนอชนิด ปริมาณ เวลาแข็งตัว และผลการทดลองอื่น ๆ ที่จำเป็น
 7. คอนกรีตที่ใช้ในงานเสาเข็มเจาะเวลาแข็งตัวต้องไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง และต้องเหมาะสมกับระยะเวลาการเทคอนกรีต

8. ผู้รับจ้างงานเสาเข็มเจาะ ต้องเสนอ Mix Design ของคอนกรีตให้ตัวแทนผู้ว่าจ้างและวิศวกรผู้ออกแบบ โดยวิศวกรผู้ออกแบบเป็นผู้พิจารณาและอนุมัติและ Mix Design นี้ต้องนำมาทดลองผสมที่เครื่องผสม ณ ที่ก่อสร้าง ซึ่งอาจมีการแก้ไข Mix Design ให้เหมาะสมกับตัวอย่างจากการผสมที่เครื่องผสมมาทดสอบกำลังอัดเสนอผลที่ได้พร้อมทั้ง Mix Design ที่แก้ไขให้ตัวแทนผู้ว่าจ้างและวิศวกรผู้ออกแบบ โดยวิศวกรผู้ออกแบบเป็นผู้พิจารณาและอนุมัติให้ใช้อย่างน้อย 7 วัน ก่อนทำงาน แต่ความรับผิดชอบในเรื่องคุณภาพและคุณสมบัติยังคงอยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้างงานเสาเข็มเจาะ
9. การเก็บตัวอย่างแท่งกระบอกคอนกรีตเส้นผ่าศูนย์กลาง 15 x 30 ซม. เสาเข็ม 1 ต้น เก็บตัวอย่างไม่น้อยกว่า 1 ชุด ๆ ละ 3 แท่ง และตัวแทนผู้ว่าจ้างหรือวิศวกรผู้ออกแบบมีสิทธิ์ให้เก็บตัวอย่างเกิน 1 ชุด ได้เมื่อเห็นสมควรโดยผู้รับจ้างงานเสาเข็มเจาะเป็นผู้เก็บตัวอย่างตามคำสั่งของตัวแทนผู้ว่าจ้างหรือวิศวกรผู้ออกแบบส่วนค่าใช้จ่ายในการทดสอบผู้รับจ้างงานเสาเข็มเจาะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด
10. เทคอนกรีตเสาเข็มแต่ละต้น ต้องเทต่อเนื่องกันโดยจะหยุดชะงักไม่ได้

ค) เหล็กเสริมรับแรง

รายละเอียดเกี่ยวกับเหล็กเสริมซึ่งมีได้ระบุในหมวดนี้ให้ถือปฏิบัติตามหมวด 3 เข็มเจาะจะต้องเสริมเหล็กในแนวดิ่ง ตามรายละเอียดในแบบโครงสร้าง

1. เหล็กข้ออ้อยทุกขนาดใช้ SD-40 ตามมาตรฐาน มอก.24-2559
2. เหล็กกลมทุกขนาดใช้ SR-24 ตามมาตรฐานมอก. 20-2559
3. รอยเชื่อมเหล็ก และวิธีการต่อเหล็ก ต้องเสนอให้ตัวแทนผู้ว่าจ้างและวิศวกรผู้ออกแบบตรวจพิจารณาและอนุมัติ
4. ข้อกำหนดต่าง ๆ ให้ถือตามมาตรฐานสำหรับอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ฉบับ 100 8-38 วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย
5. ในขณะที่หล่อคอนกรีต ผู้รับจ้างต้องระวังไม่ให้เหล็กเสริมผิดตำแหน่ง
6. ผู้รับจ้างต้องทำ Shop Drawing เสนอแก่ตัวแทนผู้ว่าจ้างและวิศวกรผู้ออกแบบก่อนลงมือทำงาน เพื่อวิศวกรผู้ออกแบบพิจารณาและอนุมัติ อย่างน้อย 7 วัน ก่อนทำงาน

1005 วิธีการทำเสาเข็มเจาะ

- ก) การเทคอนกรีตหล่อเสาเข็มเจาะจะต้องเทโดยวิธี Tremie ซึ่งมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางไม่น้อยกว่า 150 มม. ยาว 1.50 ม. ในระหว่างการเทเสาเข็มปลาย Tremie จะอยู่ตรงกลางของเสาเข็ม
- ข) ในช่วงชั้นดินอ่อนจะต้องใช้ปลอกเหล็กชั่วคราว ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางในไม่น้อยกว่าขนาดเสาเข็มที่ระบุในแบบเพื่อป้องกันดินพัง ความยาวของปลอกเหล็กไม่น้อยกว่า 13.00 ม.
- ค) วิศวกรผู้ควบคุมงานจะต้องได้รับแจ้งอย่างน้อย 24 ชั่วโมงก่อนเริ่มการเจาะ เสาเข็มต้นใดที่เจาะโดยพลการโดยไม่มีวิศวกรผู้ควบคุมงานการเจาะเสาเข็มอยู่ด้วยจะถือว่าเสาเข็มที่เจาะไปนั้นเสีย และผู้รับจ้างจะต้องเจาะแซมให้ใหม่ตามคำแนะนำของวิศวกรผู้ควบคุมงานโดยใช้ค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้างเอง
- ง) หากปรากฏว่าเจาะพบชั้นทรายก่อนถึงระดับปลายเสาเข็มตามที่ระบุในแบบ ผู้รับจ้างจะต้องแจ้งให้วิศวกรผู้ออกแบบทราบทันที ในกรณีเช่นนี้วิศวกรผู้ออกแบบอาจสั่งให้เปลี่ยนความยาวเสาเข็มเพื่อให้เหมาะสมกับงานได้
- จ) กนหลุมเจาะต้องสะอาด แน่น และปราศจากวัสดุที่ร่วน หรือตะกอนในปริมาณมากเกินสมควรหรือวัสดุที่ทำให้คอนกรีตมีกำลังต่ำกว่าค่าของตัวอย่าง ซึ่งเป็นค่าที่ใช้ในการคำนวณหาความลึกของกนหลุมที่เจาะ กนหลุมจะต้องได้ระดับพอสมควร
- ฉ) ต้องทำความสะอาดกนหลุมเจาะด้วยวิธีใด ๆ ที่วิศวกรผู้ออกแบบร่วมกับตัวแทนผู้ว่าจ้างแนะนำหรือสั่ง หรือที่ผู้รับจ้างเสนอมาซึ่งวิศวกรผู้ออกแบบได้อนุมัติแล้วและต้องได้รับการตรวจและเห็นชอบจากตัวแทนผู้ว่าจ้างหรือวิศวกรผู้ออกแบบเสียก่อน จึงจะได้รับอนุญาตให้เทคอนกรีตได้

- ข) หลังจากเจาะจนถึงระดับที่ต้องการ ตัวแทนผู้ว่าจ้างและผู้รับจ้างจะร่วมกันวัดความลึกของแนวตั้งของหลุมเจาะ สภาพของหลุมเจาะ โดยใช้ท่อ Termie หรือลูกตึงหรือวิธีการใด ๆ ที่ตัวแทนผู้ว่าจ้างหรือวิศวกรผู้ออกแบบสั่งและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเครื่องมือในการทดสอบนี้ผู้รับจ้างเป็นผู้ออกทั้งสิ้น
- ข) เมื่อหลุมเจาะได้รับการตรวจสอบแล้ว จึงทำการลงเหล็กเสริมและท่อ Tremie สำหรับเทคอนกรีต
- ณ) ขณะเทคอนกรีต ผู้รับจ้างร่วมกับตัวแทนผู้ว่าจ้าง หรือวิศวกรผู้ออกแบบ หรือตัวแทนวิศวกรผู้ออกแบบตรวจสอบเส้นผ่าศูนย์กลางของหลุมเจาะ โดยใช้วิธีคำนวณจากปริมาตรคอนกรีตที่เทลงไปกับความลึกของคอนกรีตที่สูงขึ้นหรือโดยวิธีการอย่างอื่นที่ตัวแทนผู้ว่าจ้างหรือวิศวกรผู้ออกแบบเห็นว่าเหมาะสม
- ญ) คอนกรีตที่หุ้มเสาเข็มต้องหล่อเมื่อไว้สูงกว่าระดับที่ต้องการประมาณ 0.50 ม.
- ฎ) ระยะห่างของเสาเข็มเจาะต้นถัดไปจะต้องมีระยะห่างไม่น้อยกว่า 6 เท่า ของเส้นผ่าศูนย์กลางของเสาเข็มต้นที่เจาะเสร็จแล้ว หากต้องการเจาะต้นถัดไปในระยะใกล้เคียงกัน จะต้องให้เสาเข็มต้นที่เจาะเสร็จแล้วเวลาผ่านไปไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง
- ฏ) ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบต่อการเพิ่มเสาเข็ม หรือขยาย หรือเปลี่ยนแปลงฐานราก และใส่ Tied Beam อันเนื่องมาจากปัญหาในการเจาะเสาเข็มหรือเสาเข็มหนีศูนย์ และผู้รับจ้างจะต้องเสนอ Shop Drawing และรายการคำนวณให้วิศวกรผู้ออกแบบพิจารณาและอนุมัติ

1006 ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้

- ก) ค่าผิดพลาดในแนวตั้ง จะต้องไม่เกิน 1 ต่อ 100 ของความยาวของเสาเข็ม
- ข) ค่าผิดพลาดของตำแหน่งเสาเข็มจะต้องไม่เกินกรณีดังต่อไปนี้
ฐานรากเสาเข็มเดี่ยว
 ระยะมากที่สุดยอมให้เสาเข็มที่ระดับตัดหัวเสาเข็มผิดตำแหน่งจากที่กำหนดไว้ต้องไม่เกิน 5 ซม. โดยวัดขนานกับแกน Coordinate ทั้งสองแกน
ฐานรากเสาเข็มคู่
 ระยะมากที่สุดยอมให้เสาเข็มที่ระดับตัดหัวเสาเข็มผิดตำแหน่งจากที่กำหนดไว้ต้องไม่เกิน 5 ซม. สำหรับด้านที่ตั้งฉากกับด้านยาวของฐานราก และไม่เกิน 7 ซม. สำหรับด้านยาวของฐานราก
ฐานรากเสาเข็มตั้งแต่ 3 ต้นขึ้นไป
 ระยะมากที่สุดยอมให้เสาเข็มที่ระดับตัดหัวเสาเข็มผิดตำแหน่งจากที่กำหนดไว้ต้องไม่เกิน 7 ซม. โดยวัดขนานกับแกน Coordinate ทั้งสองแกน
 ถ้าเสาเข็มเจาะมีค่าผิดเกินที่กำหนดนี้ ผู้รับจ้างต้องทำการแก้ไข ซ่อมแซมหรือทำใหม่ตามคำสั่งของวิศวกรผู้ออกแบบ และค่าใช้จ่ายทั้งหมดในงานนี้ผู้รับจ้างเป็นผู้รับผิดชอบแต่ผู้เดียว

1007 ความถูกต้องสมบูรณ์ของเสาเข็ม

- เสาเข็มเจาะแต่ละต้นที่เจาะและหล่อคอนกรีตแล้วจะถือว่าถูกต้องสมบูรณ์ เมื่อ
- ก) กำลังอัดของคอนกรีตที่เก็บตัวอย่างไว้ก่อนเทมีกำลังอัดไม่ต่ำกว่าข้อกำหนด
 - ข) ความผิดพลาดของตำแหน่งไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ข้างต้น
 - ค) ความลึกของปลายเสาเข็มได้ระดับตามแบบหรือตามความต้องการของวิศวกรผู้ออกแบบ

1008 การตรวจสอบเสาเข็ม

- ก) หลังจากทำเสาเข็มเสร็จแล้ว ผู้รับจ้างต้องทำการทดสอบความสมบูรณ์ของเสาเข็มทุกต้น โดยวิธี SEISMIC INTEGRITY TEST และจะต้องส่งผลทดสอบให้วิศวกรผู้ควบคุมงานและวิศวกรผู้ออกแบบพิจารณา ก่อนเริ่มทำงานฐานราก
- ข) ผู้รับจ้างจะต้องทำการทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็มจำนวนตามที่ระบุในแบบ หากมิได้ระบุให้ต้องทำการทดสอบเสาเข็มทุกขนาด โดยทดสอบอย่างน้อย 1 ต้น ในแต่ละขนาดของเสาเข็ม

1009 รายงานสำหรับเสาเข็ม

ผู้รับจ้างจะต้องส่งรายงานเกี่ยวกับเสาเข็มแต่ละต้นให้ตัวแทนผู้ว่าจ้าง หรือวิศวกรผู้ควบคุมงานภายใน 48 ชั่วโมงหลังจากหล่อเสร็จ

ข้อมูลในการหล่อประกอบด้วย

1. วัน เดือน ปี ที่เจาะ หล่อคอนกรีต
2. หมายเลขกำกับเสาเข็ม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเสาเข็ม
3. ระยะดินเดิม
4. ระดับตัดเข็ม
5. ระดับปลายเสาเข็ม
6. ระดับชั้นทราย
7. ความเอียงจากแนวดิ่งโดยประมาณ
8. ความคลาดเคลื่อนในแนวราบที่ระดับทำงานโดยประมาณ
9. ความยาวปลอกเหล็กชั่วคราว
10. รายละเอียดเหล็กเสริมตัวเสาเข็ม
11. รายละเอียดอุปกรณ์ และความล่าช้าของงาน
12. ปริมาณคอนกรีต
13. เวลาที่ใช้เทคอนกรีต
14. เวลาที่ใช้ในการใส่โครงเหล็กเสริม
15. เวลาที่ใช้ในการเจาะ

1010 การทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็ม

ผู้รับจ้างจะต้องทำการทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็มจำนวนตามที่ระบุในเอกสารเสนอราคาหรือข้อกำหนด
ในแบบรายละเอียดโดยวิธีดังต่อไปนี้

1. การทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็ม โดยวิธีน้ำหนักบรรทุกสถิต (STATIC LOAD TEST)

ก) วิธีทดสอบ

การทดสอบให้ใช้วิธีการทดสอบตามมาตรฐาน ASTM D-1143-81 (1994) โดยผู้รับจ้างจะต้อง
ส่งรายละเอียดวิธีการทดสอบ รวมทั้งการเสริมเหล็กเสาเข็มทดสอบเพื่อขออนุมัติจากผู้ออกแบบ
ก่อนดำเนินการ

ข) การรายงานผลการทดสอบ

หลังจากที่ การทดสอบการบรรทุกน้ำหนักได้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้รับจ้างจะต้องส่งรายงาน
ผลการทดสอบเสาเข็มนั้นต่อผู้ว่าจ้าง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. รายละเอียดของเสาเข็ม และระเบียบการเจาะและหล่อ
2. ตารางแสดงค่าน้ำหนักบรรทุกและการทรุดตัวที่อ่านได้ในระหว่างการบรรทุกและการลด
น้ำหนักที่กระทำบนเสาเข็ม
3. กราฟแสดงผลการทดลองในรูปของเวลา-น้ำหนักบรรทุก-การทรุดตัว
4. หมายเหตุเกี่ยวกับสิ่งผิดปกติที่เกิดขึ้นในระหว่างการทดสอบการบรรทุกน้ำหนักของเสาเข็ม
5. รายงานผลการทดสอบเสาเข็มจะต้องได้รับการลงนามรับรองโดยวิศวกรของผู้รับจ้าง

ค) การยกเลิกการทดสอบเสาเข็ม

ในกรณีที่การทดสอบเสาเข็มจำเป็นต้องหยุดชะงักด้วยเหตุผลดังนี้

1. แม่แรงหรือมาตรวัดชำรุด
2. การยึดกับเสาเข็มสมอไม่เพียงพอหรือไม่มั่นคงพอ
3. หัวเสาเข็มร้าวหรือชำรุด หรือ
4. การตั้งระดับพื้นฐานไม่ถูกต้องหรือมีการกระทบกระเทือนต่อระดับและมาตรวัด ให้ยกเลิก
การทดสอบและผลการทดสอบนั้น ๆ เสีย และดำเนินการทดสอบการบรรทุกน้ำหนักอีกชุด
หนึ่ง ตามคำแนะนำของวิศวกรหรือผู้แทนผู้ว่าจ้าง โดยผู้รับเหมาจะต้องออกค่าใช้จ่ายในการ
นี้เองทั้งสิ้น

ง) ความประลัยของเสาเข็ม

เสาเข็มจะถือว่าประลัยเมื่อเกิดกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

1. ส่วนหนึ่งส่วนใดของเสาเข็มโก่ง แตก หรือบิดเบี้ยวจากรูปเดิม หรือแนวหรือตำแหน่งเดิม

2. ระยะทรุดตัวสูงสุดที่หัวเสาเข็มเกิน 25 มิลลิเมตร เมื่อรับน้ำหนัก 2.5 เท่าของน้ำหนักบรรทุกใช้งานเป็นเวลา 24 ชั่วโมง หรือระยะทรุดคงตัว หลังจากการคั่นตัวเมื่อลดน้ำหนักบรรทุกออกหมดแล้วมีค่าเกิน 6 มิลลิเมตร

หมายเหตุ ทั้งนี้การทรุดตัวที่หัวเสาเข็มจะต้องมีค่าไม่เกิน 6 มิลลิเมตร เมื่อรับน้ำหนัก 1.0 เท่า ของน้ำหนักบรรทุกใช้งานเป็นเวลา 24 ชั่วโมง

จ) ความสามารถในการรับน้ำหนักปลอดภัยของเสาเข็ม

ค่าน้ำหนักบรรทุกปลอดภัยที่ยอมให้ของเสาเข็มทดสอบให้คิดตามเกณฑ์ต่อไปนี้

1. ร้อยละ 40 ของน้ำหนักบรรทุกซึ่งทำให้เกิดการทรุดตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยที่น้ำหนักบรรทุกไม่เปลี่ยนแปลง หรือ ณ จุดที่น้ำหนักบรรทุกทดสอบค่อย ๆ ลดลง หรืออยู่คงที่ในขณะที่เสาเข็มทรุดตัวในอัตราสม่ำเสมอ
2. ร้อยละ 40 ของน้ำหนักบรรทุก ณ จุดที่การทรุดตัวทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 0.25 มิลลิเมตรต่อตัน (1000 กิโลกรัม) ของน้ำหนักบรรทุกที่กระทำ
3. ร้อยละ 40 ของน้ำหนักบรรทุกที่จุดตัดกันระหว่างเส้นสัมผัสสองเส้น ซึ่งลากจากส่วนที่เป็นเส้นตรงของกราฟระหว่างน้ำหนักบรรทุกกับระยะทรุดตัว ทั้งนี้แล้วแต่ว่าค่าไหนจะน้อยกว่ากัน

2. การทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็ม โดยวิธีพลศาสตร์ (DYNAMIC LOAD TEST)

ก) วิธีการทดสอบ

การทดสอบให้ใช้วิธีการทดสอบ ตามมาตรฐาน ASTM D 4945-96

ข) การรายงานผลการทดสอบ

หลังจากที่ การทดสอบการบรรทุกน้ำหนักได้เสร็จสิ้นแล้วผู้รับจ้างจะต้องส่งรายงานผลการทดสอบเสาเข็มนั้นต่อผู้ว่าจ้าง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. รายละเอียดของเสาเข็ม และระเบียบการเจาะและหล่อเสาเข็ม
2. ค่าแรงเค้นอัดสูงสุด (MAXIMUM COMPRESSIVE STRESS) ของที่เกิดขึ้นในเสาเข็มขณะทดสอบ
3. กำลังการรับน้ำหนักของเสาเข็ม
4. ความสมบูรณ์ของเสาเข็ม
5. กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักบรรทุกกับค่าการทรุดตัว (LOAD-SETTLEMENT CURVE)
6. รายงานผลการทดสอบเสาเข็มจะต้องได้รับการลงนามรับรองโดยวิศวกรของผู้รับจ้าง

1011 เสาเข็มชำรุด

เสาเข็มเจาะจะถือว่าชำรุด เมื่อ

- ก) กำลังอัดของแท่งกระบอกคอนกรีตที่เก็บไว้ก่อนเทมีกำลังอัดต่ำกว่าที่ระบุไว้ในแบบคือ 240 กก./ซม.² เมื่อ 28 วัน
- ข) ตามความคาดเคลื่อนของเสาเข็มเจาะเกินกว่าค่าที่กำหนดไว้ในข้อ 1006
- ค) เมื่อกำลังอัดของแท่งคอนกรีตที่เจาะเอาขึ้นมาจากเสาเข็มต่ำกว่า 240 กก./ซม.² ที่ 28 วัน และวิศวกรผู้ออกแบบ เห็นว่าเป็นอันตรายต่อโครงสร้าง
- ง) ความยาวเสาเข็มเจาะไม่ได้ตามที่ระบุในแบบ หรือตามต้องการของวิศวกรผู้ออกแบบ

จากการพิสูจน์ได้ว่าเสาเข็มเจาะอยู่ในสภาพไม่สามารถรับน้ำหนักได้ตามที่วิศวกรผู้ออกแบบกำหนด และวิศวกรผู้ออกแบบลงความเห็นว่าเป็นเสาเข็มชำรุด เนื่องจากการเจาะการเทคอนกรีตหรือขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่าที่ระบุในแบบ หรือมีสิ่งสกปรก เช่น ดินพังเข้ามาอยู่ในเนื้อคอนกรีต หรือกำลังอัดของคอนกรีตในเสาเข็มทุกช่วงความลึกมีค่าไม่แน่นอน หรือคอนกรีตมีการแยกแยะในทุกกรณีข้างต้นผู้รับจ้างทำเสาเข็มต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อแก้ไขซ่อมแซมหรือทำใหม่เพื่อให้ได้เสาเข็มที่สมบูรณ์

ตามต้องการ รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่างๆ จากการที่ต้องเพิ่ม Tied beams หรือขยายขนาดของฐานรากตลอดจนปรับปรุงโครงสร้างต่างๆที่เกี่ยวข้อง

หากกำลังอัดของแท่งกระบอกคอนกรีตที่เก็บไว้ก่อนเทมีกำลังอัดต่ำกว่าที่ระบุไว้ในแบบ ผู้รับจ้างทำเสาเข็มเจาะจะต้องเป็นผู้ออกค่าเจาะนำแท่งคอนกรีตจากเสาเข็มขึ้นมาทดสอบ ค่าทดสอบแท่งคอนกรีต ค่าอุดรูเจาะ ค่าซ่อมแซมต่าง ๆ ในกรณีที่เสาเข็มชำรุดหรือทำเสาเข็มใหม่ อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง

1012 การแก้ไข ซ่อมแซมเสาเข็มชำรุด

วิธีการแก้ไข หรือซ่อมแซมเสาเข็มเจาะที่ชำรุด ตลอดจนการขยายฐานรากเสริม Tied Beams หรือปรับปรุงโครงสร้างที่เกี่ยวข้อง ผู้รับจ้างจะต้องเสนอให้ผู้ออกแบบพิจารณาقدامดำเนินการ

1013 การป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการเจาะเข็ม

- ก) ผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องไปสำรวจและศึกษาข้อมูลต่างๆ ให้เป็นที่เข้าใจในพื้นที่บริเวณที่จะก่อสร้าง และหาแนวทางที่จะขนส่งวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือ และปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือบทบัญญัติทางกฎหมายของพื้นที่ก่อสร้าง ก่อนลงมือปฏิบัติการเกี่ยวกับงานเสาเข็ม ผู้รับจ้างจะต้องเสนอกรรมวิธีในการป้องกันให้กับวิศวกรผู้ควบคุมงานตรวจอนุมัติก่อนจึงจะดำเนินการได้
- ข) ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นขณะทำงานจากเหตุข้างต้น จนทำให้ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างต่อไปได้ ผู้รับจ้างก่อสร้างจะนำมาเรียกค่าเสียหายชดเชยไม่ได้
- ค) ผู้รับจ้างจะต้องป้องกันความสั่นสะเทือนการพังทลายของดิน เสี่ยง และควั่น ที่มีผลต่อสาธารณชน และสิ่งก่อสร้างข้างเคียง ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้างเอง

1014 AS BUILT DRAWING

เมื่องานเสาเข็มแล้วเสร็จ ผู้รับจ้างต้องจัดทำ As Built Drawing แสดงตำแหน่งจริงของเสาเข็ม พร้อมทั้งความคลาดเคลื่อนของตำแหน่งเสาเข็มส่งให้แก่วิศวกรควบคุมงานและวิศวกรผู้ออกแบบก่อนการเริ่มทำงานฐานราก

หมวด 2

ข้อกำหนดงานเสาเข็มเจาะระบบเปียก (WET PROCESS)

2001 ขอบเขตของงาน

- ก) ผู้รับจ้างก่อสร้าง จะต้องเป็นผู้จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะงาน ตลอดจนสิ่งอื่นใดที่จำเป็นสำหรับงานเสาเข็มเจาะให้ถูกต้อง เพื่อขจัดอุปสรรคและปัญหาที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของงานตามที่กำหนดไว้
- ข) ผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องเป็นผู้ดำเนินการปรับพื้นที่ เพื่อให้เหมาะสมกับวิธีการทำงาน ณ ตำแหน่งที่ได้รับแจ้งหรือสันนิษฐานได้เอง ซากสิ่งก่อสร้างที่อยู่ใต้ดินซึ่งอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการทำงานเสาเข็ม ผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องทำการขุดเคลื่อนย้ายเศษวัสดุดังกล่าวให้พ้นไปจากบริเวณที่จะทำงานสำหรับตนไม่ใหญ่ก่อนที่จะเคลื่อนย้ายหรือทำลายให้แจ้งขออนุมัติจากผู้ว่าจ้างเสียก่อน
- ค) ผู้รับจ้างก่อสร้าง จะต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดทำถนนชั่วคราว เพื่อให้สามารถขนย้ายวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือกลอื่นๆ ไปยังจุดต่างๆ ตามแผนงานก่อสร้างที่เสนอ
- ง) ผู้รับจ้างก่อสร้าง จะต้องเป็นผู้ดำเนินการวางผังตำแหน่งจุดควบคุมต่างๆ ของโครงการทางแนวราบ และแนวดิ่ง โดยกำหนดจุดอ้างอิงไว้กับโครงสร้างถาวร และจัดทำแบบวางผังเพื่อสร้างให้ผู้ว่าจ้างจำนวน 4 ชุด และรอกการอนุมัติเพื่อดำเนินการก่อสร้างในขั้นต่อไป
- จ) ผู้รับจ้างจะต้องจัดส่งรายการคำนวณออกแบบเสาเข็ม รายการคำนวณกำลังรับน้ำหนักของเสาเข็ม ข้อมูลทางเทคนิคการทดสอบและควบคุมคุณภาพให้ผู้แทนผู้ว่าจ้างอนุมัติก่อนนำวัสดุเข้ามาในสถานที่ก่อสร้าง
- ฉ) ผู้รับจ้างจะต้องจัดส่งแผนการทำงาน หมายเลขกำกับเสาเข็ม ทิศทางการเคลื่อนที่ เครื่องมือในการทำเสาเข็ม ขนาดเท่ากับแบบก่อสร้าง และรอกการอนุมัติเพื่อดำเนินการก่อสร้างขั้นต่อไป
- ช) ผู้รับจ้างจะต้องจัดส่งวิศวกรประจำหน่วยงานก่อสร้างที่มีความชำนาญงานเสาเข็มและงานขุดดินเป็นผู้ประสานงานจนถึงเทคอนกรีตฐานรากแล้วเสร็จ

2002 การดำเนินงานทั่วไป

- ก) ผู้รับจ้างอาจจัดทำการศึกษาสถานที่ก่อสร้างเพิ่มเติมก็ได้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติม แต่ทั้งนี้ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าจ้างเสียก่อน และจะต้องไปดูสถานที่ก่อนจนเป็นที่แน่ใจว่ารู้ตำแหน่งแน่นอนของสถานที่ก่อสร้าง ตลอดจนขนาดและลักษณะของงานแล้ว และจะเรียกวงเงินเพิ่ม โดยอ้างว่าได้รับข้อมูลไม่เพียงพอ หรือไม่ละเอียดพอไม่ได้
- ข) ระดับของพื้นที่ก่อสร้างก่อนการเริ่มงานใดๆ ผู้รับจ้างจะต้องมีความแน่ใจว่าระดับดินในบริเวณก่อสร้างถูกต้องตามแบบก่อสร้างหรือไม่ประการใด
- ค) การรื้อถอนสิ่งกีดขวางต่างๆ ที่อยู่ใต้ดิน ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน (เช่น เสาเข็มเสีย เป็นต้น) อันเป็นเหตุให้เจาะเสาเข็มไม่ได้ หรือเป็นอุปสรรคต่อการทำงานเสาเข็ม สำหรับงานไม่ งานดินถม การกลบดินรอบเสาเข็มและงานอื่นๆ ซึ่งจำเป็นต้องทำเพื่อให้งานเสร็จสมบูรณ์เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องทำโดยผู้รับจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น
- ง) ผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงต่ออุบัติเหตุ และความเสียหายที่เกิดแก่ทรัพย์สินหรือบุคคลใดๆ เนื่องจากการทำเสาเข็มนี้ทั้งสิ้น
- จ) จะไม่มีการคิดค่าเสียหายใดๆ จากผู้ว่าจ้าง ในกรณีที่ต้องตั้งอุปกรณ์การทำเสาเข็มทิ้งไว้ไม่ว่าจะเกิดจากอุปสรรคใดๆ

2003 ระบบเสาเข็ม

- ก) เสาเข็มเจาะที่ใช้เป็นเสาเข็มคอนกรีตเสริมเหล็ก ที่ใช้ระบบเสาเข็มเจาะแบบเปียก (Wet Process) โดยใช้ Support Fluids เป็นตัวป้องกันหลวมเจาะพังทลาย
- ข) ในการคำนวณออกแบบเสาเข็มที่ใช้งานนี้ ได้กำหนดให้สามารถรับน้ำหนักบรรทุกปลอดภัยตามที่กำหนดในแบบ และหากผู้รับจ้างนำเสาเข็มที่มีความสามารถรับน้ำหนักได้สูงกว่ากำหนดมาใช้ผู้รับจ้างจะเรียกวงเงินเพิ่มมิได้

- ค) ความยาวของเสาเข็มให้ใช้ตามที่กำหนดในแบบ แต่ทั้งนี้ให้ถือความสามารถในการรับน้ำหนักปลอดภัยเป็นเกณฑ์ หากมีได้มีการตกลงเป็นอย่างอื่น การเพิ่มหรือลดความยาวของเสาเข็ม เพื่อให้สามารถรับน้ำหนักปลอดภัยได้ตาม ที่ระบุในแบบ ผู้รับจ้างไม่สามารถนำมาคิดเป็นงานเพิ่มหรือลดได้
- ง) การเสนอเสาเข็มจะต้องมีรายละเอียดต่อไปนี้คือ
1. ชนิด ขนาด และความยาวของเสาเข็ม
 2. ข้อกำหนดเกี่ยวกับวัสดุทุกชนิดที่จะนำมาใช้เกี่ยวกับสัญญา
 3. แบบใช้งานแสดงรายละเอียดต่างๆ ของเหล็กเสริมและองค์ประกอบต่าง ๆ ของเสาเข็มที่เสนอขอใช้
 4. วิธีการทำเสาเข็ม
 5. แผนงานและรายละเอียดเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่จะใช้ในการทำเสาเข็ม
 6. รายการคำนวณความแข็งแรงของเสาเข็ม

2004 วัสดุเสาเข็มเจาะ

- ก) **ปลอกเหล็กเพื่อกันดินอ่อนพังทลาย**
1. เส้นผ่าศูนย์กลางภายในของปลอกเหล็กต้องไม่น้อยกว่าเส้นผ่าศูนย์กลางของเสาเข็ม
 2. ความยาวของปลอกเหล็กต้องไม่น้อยกว่า 13 เมตร ความยาวอาจเปลี่ยนแปลงได้ แต่ต้องได้รับอนุมัติจากวิศวกรผู้ออกแบบก่อน
 3. วิธีต่อปลอกเหล็ก รอยต่อต้องเสนอรายละเอียดให้วิศวกรผู้ออกแบบพิจารณาและอนุมัติ
 4. ความหนาของปลอกเหล็ก ปลอกเหล็กต้องหนาเพียงพอในการขนส่ง ทำงาน ฯลฯ โดยผู้รับจ้างเสนอคุณสมบัติของปลอกเหล็ก ให้วิศวกรผู้ออกแบบพิจารณาและอนุมัติก่อนจึงนำมาใช้ได้
 5. ผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบต่อการป้องกันการพังทลายของดินส่วนที่ขุด ก่อนที่จะเทคอนกรีตและก่อนที่คอนกรีตจะแข็งตัว และไม่มีการชดเชยเงินให้ในกรณีที่ถือว่าจ้างการตอกปลอกเหล็กชั่วคราวและหรือถาวรที่จำเป็นในการนี้หรือการอื่นใดหรือปลอกที่ต้องทิ้งไว้ในดินไม่ว่าด้วยเหตุใดก็ตาม
 6. ไม่ว่าจากเหตุผลใดก็ตาม หากปรากฏว่ามีความจำเป็นที่จะต้องใช้ปลอกเหล็กชั่วคราวซึ่งมีขนาดใหญ่กว่าที่กำหนดไว้ จะต้องเทคอนกรีตในปลอกนั้นจนเต็มพื้นที่หน้าตัดของปลอกเหล็กชั่วคราวนั้น แต่การจ่ายเงินจะคำนวณจากขนาดเดิมเป็นเกณฑ์

ข) **คอนกรีต**

รายละเอียดเกี่ยวกับคอนกรีตซึ่งมีได้ระบุในหมวดนี้ ให้ถือปฏิบัติตามหมวด 4

1. ใช้ Portland Cement Type I ตามมาตรฐาน มอก. 15/2517
2. กำลังอัดของแท่งกระบอกคอนกรีต ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 15 x 30 ซม. จะต้องไม่น้อยกว่า 350 และ 400 กก/ซม² เมื่ออายุ 28 วัน สำหรับเสาเข็มสมอและเสาเข็มทดสอบตามลำดับ
3. ปริมาณปูนซีเมนต์ที่ใช้ในคอนกรีต 1 ลูกบาศก์เมตร ต้องไม่น้อยกว่า 325 กิโลกรัม
4. ค่ายุบตัวของคอนกรีตไม่น้อยกว่า 12.5 ซม.
5. ขนาดหินใหญ่สุดไม่เกิน 25 มม.
6. สารผสมคอนกรีตเพื่อให้คอนกรีตแข็งตัวช้า ต้องทดลองผสมก่อนนำมาใช้ และเสนอผลทดลองให้วิศวกรผู้ออกแบบพิจารณา และอนุมัติภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนใช้โดยเสนอชนิด ปริมาณ เวลาแข็งตัว และผลการทดลองอื่น ๆ ที่จำเป็น
7. คอนกรีตที่ใช้ในงานเสาเข็มเจาะเวลาแข็งตัวต้องไม่น้อยกว่า 4 ชั่วโมง และต้องเหมาะสมกับระยะเวลาการเทคอนกรีต
8. ผู้รับจ้างงานเสาเข็มเจาะ ต้องเสนอ Mix Design ของคอนกรีตให้ตัวแทนผู้ว่าจ้างและวิศวกรผู้ออกแบบ โดยวิศวกรผู้ออกแบบเป็นผู้พิจารณาและอนุมัติและ Mix Design นี้ต้องนำมา

ทดลองผสมที่เครื่องผสม ณ ที่ก่อสร้าง ซึ่งอาจมีการแก้ไข Mix Design ให้เหมาะสมเก็บตัวอย่างจากการผสมที่เครื่องผสมมาทดสอบกำลังอัดเสนอผลที่ได้พร้อมทั้ง Mix Design ที่แก้ไขให้ตัวแทนผู้ว่าจ้างและวิศวกรผู้ออกแบบ โดยวิศวกรผู้ออกแบบเป็นผู้พิจารณาและอนุมัติให้ใช้อย่างน้อย 7 วัน ก่อนทำงาน แต่ความรับผิดชอบในเรื่องคุณภาพและคุณสมบัติยังคงอยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้างงานเสาเข็มเจาะ

9. การเก็บตัวอย่างแท่งกระบอกคอนกรีตเส้นผ่าศูนย์กลาง 15 x 30 ซม. เสาเข็ม 1 ต้น เก็บตัวอย่างไม่น้อยกว่า 1 ชุด ชุดละ 3 แท่ง และตัวแทนผู้ว่าจ้างหรือวิศวกรผู้ออกแบบมีสิทธิให้เก็บตัวอย่างเกิน 1 ชุดได้เมื่อเห็นสมควรโดยผู้รับจ้างงานเสาเข็มเจาะเป็นผู้เก็บตัวอย่างตามคำสั่งของตัวแทนผู้ว่าจ้างหรือ วิศวกรผู้ออกแบบส่วนค่าใช้จ่ายในการทดสอบผู้รับจ้างงานเสาเข็มเจาะเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมด
10. เทคอนกรีตเสาเข็มแต่ละต้น ต้องเทต่อเนื่องกันโดยจะหยุดชะงักไม่ได้

ค) เหล็กเสริมรับแรง

รายละเอียดเกี่ยวกับเหล็กเสริมซึ่งมีได้ระบุในหมวดนี้ให้ถือปฏิบัติตามหมวด 3 เข็มเจาะจะต้องเสริมเหล็กในแนวตั้ง ตามรายละเอียดในแบบโครงสร้าง

1. เหล็กข้อย่อยทุกขนาดใช้ SD-40 ตามมาตรฐาน มอก.24-2527
2. เหล็กกลมทุกขนาดใช้ SR-24 ตามมาตรฐาน มอก.20-2527
3. รอยเชื่อมเหล็ก และวิธีการต่อเหล็ก ต้องเสนอให้ตัวแทนผู้ว่าจ้างและวิศวกรผู้ออกแบบตรวจพิจารณาและอนุมัติ
4. ข้อกำหนดต่างๆ ให้ถือตามมาตรฐานสำหรับอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กฉบับ 1008-38 วิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย
5. ในขณะที่หล่อคอนกรีต ผู้รับจ้างต้องระวังไม่ให้เหล็กเสริมผิดตำแหน่ง
6. ผู้รับจ้างต้องทำ Shop Drawing เสนอแก่ตัวแทนผู้ว่าจ้างและวิศวกรผู้ออกแบบก่อนลงมือทำงาน เพื่อวิศวกรผู้ออกแบบพิจารณาและอนุมัติ อย่างน้อย 7 วัน ก่อนทำงาน

ง) ของเหลวพยุงเสถียรภาพหลุมเจาะ (Support Fluids)

ให้เป็นไปตามข้อกำหนดมาตรฐานสำหรับงานก่อสร้างเสาเข็มเจาะ มาตรฐาน ว.ส.ท. E.I.T. Standard พฤศจิกายน 2554

จ) Tremie Pipe

1. ผู้รับจ้างต้องส่งรายละเอียดต่างๆ ของ Tremie Pipe แสดงขนาดของท่อข้อต่อที่ป้องกันไม่ให้น้ำเข้าไปในท่อ ความยาวของท่อแต่ละช่วง รวมทั้งการใช้ Plug เพื่อไล่น้ำออกจาก Tremie Pipe ให้ผู้ควบคุมงานพิจารณาอนุมัติก่อนและในระหว่างก่อสร้างผู้ควบคุมงานมีสิทธิสั่งให้ผู้รับจ้างเปลี่ยน Tremie Pipe ที่เห็นว่าไม่สภาพใช้งานไม่ได้ และต้องนำออกจากบริเวณก่อสร้างเพื่อให้ปะปนกับส่วนที่ยังใช้ได้ โดยผู้รับจ้างเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด
2. Tremie Pipe ทุกท่อนต้องมีหมายเลขกำกับ เพื่อสะดวกในการตรวจสอบความยาวของท่อ อันเนื่องจากการตัดต่อท่อ หรือการชักท่อขึ้นโดยต้องรักษาปลายท่อให้คงจมในเนื้อคอนกรีตด้วยระยะที่กำหนด
3. Tremie Pipe ทุกท่อนต้องอยู่ในสภาพเรียบร้อยแข็งแรง ป้องกันน้ำได้ และรอยต่อของท่อแต่ละช่วงต้องอยู่ในสภาพเรียบร้อย สามารถต่อหรือถอดได้สะดวกในขณะที่เทคอนกรีต
4. ผู้รับจ้างต้องจัดให้มี Tremie Pipe สำรองอยู่เสมอ และพร้อมที่จะใช้งานได้เมื่อจำเป็น
5. ในขณะที่หล่อคอนกรีต Tremie Pipe ต้องจมอยู่ในเนื้อคอนกรีตไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร และต้องขยับ Tremie Pipe ขึ้นลงเพื่อไม่ให้คอนกรีตจับท่อขณะขยับท่อต้องรักษาปลายท่อให้คงจมในเนื้อคอนกรีตตลอดเวลา เพื่อป้องกันมิให้เนื้อคอนกรีตขาดตอน
6. ขณะตัด Tremie Pipe ให้สั้นลงต้องให้มีระยะจมของ Tremie Pipe ในเนื้อคอนกรีตประมาณ 3.00-5.00 เมตร

2005 การก่อสร้างเสาเข็มเจาะ

- ก) ผู้รับจ้างต้องเสนอรายละเอียดแผนงานและวิธีการทำเสาเข็มเจาะ ต่อวิศวกรเพื่อขออนุมัติก่อนเริ่มดำเนินงาน รายละเอียดดังกล่าวต้องรวมถึงวิธีการทำและวิธีการป้องกันความเสียหาย เพื่อให้ได้เสาเข็ม ที่รับกำลังได้สมบูรณ์ตามกำหนดดังนี้
1. วิธีการป้องกันผนังดินรูเจาะมิให้พังทลายก่อนและขณะหล่อคอนกรีต
 2. วิธีการทำความสะอาดก้นหลุมเจาะ
 3. วิธีการหล่อคอนกรีตให้ได้เนื้อคอนกรีตแน่นและสม่ำเสมอไม่ขาดตอนหรือมีวัสดุอื่นแทรก
 4. วิธีการถอนปลอกเหล็ก
 5. ในกรณีระหว่างทำงานหากผู้รับจ้างเห็นว่า ควรมีการเปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมวิธีการใด ๆ เพื่อให้งานมีคุณภาพดีขึ้น ผู้รับจ้างต้องเสนอต่อผู้ควบคุมงานเพื่อขอความเห็นชอบก่อนทุกครั้ง
 6. ถ้าพบสิ่งกีดขวางในขณะทำงานเสาเข็มเจาะ ผู้รับจ้างต้องแจ้งให้ผู้ควบคุมงานทราบทันที และร่วมกันหาวิธีแก้ไข โดยผู้รับจ้างต้องดำเนินการตามความเห็นชอบของผู้ควบคุมงาน โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเพิ่ม

ข) ขั้นตอนการทำเสาเข็มเจาะ

1. การลงปลอกเหล็ก ผู้รับจ้างจะต้องลงปลอกเหล็กก่อนทำการขุดเจาะดินเพื่อทำเสาเข็มตามหลุมที่ได้ตรวจสอบตำแหน่งแล้วทุกต้น ความคลาดเคลื่อนในแนวตั้งและแนวราบจะต้องเป็นไปตามความคลาดเคลื่อนในการก่อสร้าง
2. หลังจากกดปลอกเหล็กตรงตำแหน่งและได้ระดับเรียบร้อยแล้ว ให้ทำการเจาะดินภายในปลอกเหล็กออก โดยใช้เครื่องเจาะดินซึ่งติดตั้งบนรถเครน หัวเจาะอาจใช้ Flight Auger หรือ Bucket Type ก็ได้ตามสภาพความเหมาะสม ในช่วงบนของเสาเข็ม ผู้รับจ้างอาจทำการเจาะแบบ Dry Process ก็ได้ แต่การเจาะโดยวิธี Dry Process นี้จะเจาะเกินระดับ - 20.00 เมตร หรือพื้นชั้น Siff Clay ไม่ได้ เมื่อเจาะถึงชั้นนี้แล้วจะต้องทำการเติม Support Fluids Slurry ให้อยู่ในระดับ ไม่ต่ำกว่า 2.00 เมตร จากปากหลุม และใช้หัวเจาะแบบ Bucket Type และเมื่อเจาะได้ความลึกเพิ่มขึ้นให้เติม Support Fluids เพิ่มตามความลึก จนความลึกได้ระดับที่กำหนดตามแบบ ก่อนที่จะชักก้านเจาะ (Kelly Bar) ขึ้นให้ทำความสะอาดก้นหลุม (Cleaning) ด้วย Bucket อีกครั้งหนึ่ง ในระหว่างการเจาะ ผู้รับจ้างจะต้องตรวจสอบความโค้งของก้านเจาะ (Kelly Bar) เป็นระยะ ๆ
3. หลังจากชัก Kelly Bar ขึ้นมาแล้ว ให้ผู้รับจ้างทำการตรวจสอบรูเจาะซึ่งมี Support Fluids อยู่เต็มอีกครั้งหนึ่งด้วยลูกดิ่ง เพื่อหาความลึกที่แน่น และ ตรวจสอบการพังทลายของรูเจาะ ไม่น้อยกว่า 4 จุด ตามสภาพความเหมาะสม หากผลการตรวจสอบพบว่ามี การพังทลายของรูเจาะ ผู้รับจ้างต้องทำความสะอาดอีกครั้งหนึ่งด้วย Bucket จนแน่ใจว่าก้นหลุมเจาะได้ระดับ และสะอาดเพียงพอ ดินที่เกิดจากการเจาะต้องขนออกจากสถานที่ก่อสร้างหรือตามที่ผู้แทนผู้ว่าจ้างกำหนด เพื่อไม่ให้กีดขวางการปฏิบัติงาน
4. หลังจากตรวจสอบรูเจาะและทำความสะอาดเรียบร้อยแล้ว จึงให้ทำการหย่อนโครงเหล็กเสริมเสาเข็ม และลง Tremie Pipe สำหรับหล่อคอนกรีตในการลง Tremie Pipe นี้ ต้องวัดความยาวของ Tremie Pipe ด้วย เพื่อใช้ตรวจสอบความลึกของรูเจาะอีกครั้งหนึ่ง เมื่อหย่อนโครงเหล็กแล้วตรวจสอบสภาพรูเจาะอีกครั้งหนึ่ง หากผลการตรวจสอบพบว่ามี การพังทลายของดินเกิดขึ้นจะต้องชักโครงสร้างขึ้นก่อน และดำเนินการทำความสะอาดซ้ำอีกรอบจนกว่าสภาพรูเจาะเรียบร้อย
5. เมื่อได้ใส่เหล็กเสริมและตรวจสอบก้นรูเจาะเรียบร้อยแล้ว จึงทำการเทคอนกรีตผ่านท่อ Tremie Pipe ซึ่งมี Plug ลอยอยู่เหนือ Support Fluids อยู่ในท่อ (Plug อาจใช้ลูกบอลยาง โฟม หรือวัสดุชนิดอื่นๆ ที่ผู้ควบคุมงานเห็นชอบ) คอนกรีตเมื่อเทเข้าไปใน Tremie Pipe จะกด Plug และดิน (Support Fluids) ออกจากปลายท่อ ซึ่งจะดันตะกอนที่อาจตกอยู่ก้นหลุมให้ลอยตัวขึ้น โดยคอนกรีตจะตกลงก้นหลุมแทนที่ และปลาย Tremie Pipe ก็จะมีฝอยอยู่

ในคอนกรีตเหลว ขณะเทคอนกรีตเพิ่มขึ้นต้องขยับ Tremie Pipe ให้สูงขึ้นตาม จึงต้องทำการตัด Tremie Pipe ให้สั้นลงโดยสัมพันธ์กับปริมาณคอนกรีตที่เพิ่มขึ้นทุกขณะแต่อย่างไรก็ดี ปลาย Tremie Pipe ต้องฝังอยู่ในคอนกรีตตลอดเวลาจนกว่าการเทเสาเข็มแต่ละต้นจะเสร็จสิ้น และการเทคอนกรีตเสาเข็มแต่ละต้นจะต้องต่อเนื่องกันจะหยุดไม่ได้ ปลาย Tremie Pipe ควรฝังอยู่ในคอนกรีตประมาณ 2.00 เมตร เว้นแต่ในบางกรณีที่คอนกรีตใน Tremie Pipe ไม่สามารถดันคอนกรีตในตัวเสาเข็มขึ้นได้ก็อาจต้องขยับขึ้นบ้างให้ฝังปลายท่อน้อยกว่า 2.00 เมตร ตามสภาพความเหมาะสม แต่ในขณะที่ตัดต่อท่อ Tremie Pipe ปลายท่อต้องจมอยู่ในเนื้อคอนกรีตประมาณ 3.00-5.00 เมตร

6. ก่อนดำเนินการเทคอนกรีตเสาเข็มแต่ละต้น ผู้รับจ้างต้องทำการคำนวณปริมาณของคอนกรีตที่ต้องใช้สำหรับเสาเข็มแต่ละขนาด และเขียนกราฟหรือตารางเปรียบเทียบความสูงกับปริมาณของคอนกรีตในรูเจาะเสนอผู้ควบคุมงานก่อน และในระหว่างการเทคอนกรีตจะต้องตรวจสอบปริมาณของคอนกรีตที่เทลงไปจริง และวัดความสูงของคอนกรีตในรูเจาะเป็นระยะเพื่อนำมาเขียนกราฟ หรือตารางเพื่อเปรียบเทียบกับที่คำนวณเตรียมไว้ก่อน และจากการตรวจสอบนี้จะทำให้สามารถคำนวณตรวจสอบเส้นผ่าศูนย์กลางจริงของเสาเข็มได้เป็นระยะ
7. ระดับหัวเสาเข็มในการหล่อคอนกรีตจะต้องหล่อเพื่อให้สูงเพียงพอเพื่อการตัดคอนกรีตที่มีคุณภาพต่ำที่หัวเสาเข็มออก หัวเสาเข็มที่ตัดออกต้องขนออกจากบริเวณก่อสร้าง
8. ในระหว่างที่เทคอนกรีตลงไปในรูเจาะผ่าน Tremie Pipe นี้ Support Fluids ในรูจะถูกแทนที่ด้วยคอนกรีต ผู้รับจ้างจะต้องทำการสูบล Support Fluids ไปทำความสะอาดตามกรรมวิธีที่เหมาะสม ที่ผู้ควบคุมงานอนุมัติแล้ว และนำไปเก็บไว้ในที่เก็บ เพื่อทำการตรวจสอบคุณสมบัติก่อนที่จะนำไปใช้ในการเจาะเสาเข็มต้นต่อไป
9. เมื่อเทคอนกรีตจนได้ระดับแล้ว จึงทำการถอนปลอกเหล็กขึ้น โดยการถอนขึ้นตรงๆ และระวังไม่ให้เหล็กเสริมในเนื้อคอนกรีตเสาเข็มซึ่งกำลังแข็งตัวได้รับการกระทบหรือเคลื่อนตัวได้
10. เพื่อป้องกันการพังทลายของผนังรูเจาะ ผู้รับจ้างจะต้องเทคอนกรีตเสาเข็มแต่ละต้นให้เสร็จภายในวันที่การเจาะดินเสาเข็มได้ดำเนินการเสร็จสมบูรณ์แล้ว จะทิ้งรูเจาะไว้ข้ามวันไม่ได้
11. ผู้รับจ้างต้องใช้อุปกรณ์ในการตรวจสอบความเอียงของเสาเข็มเขียนลักษณะของรูเจาะเป็นกราฟโดยอัตโนมัติ (Inclinometer หรือ Drilling Monitor) ดำเนินการตรวจเป็นระยะ ๆ ไม่น้อยกว่า 10% ของปริมาณงาน
12. เสาเข็มต้นที่จะเจาะต่อไปต้องมีระยะห่างจากเสาเข็มต้นที่เพื่อเจาะและหล่อคอนกรีตเสร็จ ไม่น้อยกว่า 6 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของเสาเข็ม หากมีระยะห่างน้อยกว่าดังกล่าวการเจาะต้องดำเนินการหลังจากการก่อสร้างเสาเข็มต้นที่แล้วเสร็จไม่น้อยกว่า 24 ชั่วโมง โดยความเห็นชอบ

2006 ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้

- ก) ค่าผิดพลาดในแนวตั้ง จะต้องไม่เกิน 1 ต่อ 100 ของความยาวของเสาเข็ม
- ข) ค่าผิดพลาดของตำแหน่งเสาเข็มจะต้องไม่เกินกรณีดังต่อไปนี้

ฐานรากเสาเข็มเดี่ยว

ระยะมากที่สุดยอมให้เสาเข็มที่ระดับตัดหัวเสาเข็มผิดตำแหน่งจากที่กำหนดไว้ต้องไม่เกิน 5 ซม. โดยวัดขนานกับแกน Coordinate ทั้งสองแกน

ฐานรากเสาเข็มคู่

ระยะมากที่สุดยอมให้เสาเข็มที่ระดับตัดหัวเสาเข็มผิดตำแหน่งจากที่กำหนดไว้ต้องไม่เกิน 5 ซม. สำหรับด้านที่ตั้งฉากกับด้านยาวของฐานราก และไม่เกิน 7 ซม. สำหรับด้านยาวของฐานราก

ฐานรากเสาเข็มตั้งแต่ 3 ต้นขึ้นไป

ระยะมากที่สุดยอมให้เสาเข็มที่ระดับตัดหัวเสาเข็มผิดตำแหน่งจากที่กำหนดไว้ต้องไม่เกิน 7 ซม. โดยวัดขนานกับแกน Coordinate ทั้งสองแกน

ถ้าเสาเข็มเจาะมีค่าผิดเกินที่กำหนดนี้ ผู้รับจ้างต้องทำการแก้ไข ซ่อมแซมหรือทำใหม่ตามคำสั่งของวิศวกรผู้ออกแบบ และค่าใช้จ่ายทั้งหมดในงานนี้ผู้รับจ้างเป็นผู้รับผิดชอบแต่ผู้เดียว

2007 ความถูกต้องสมบูรณ์ของเสาเข็ม

เสาเข็มเจาะแต่ละต้นที่เจาะและหล่อกอนกรีตแล้วจะถือว่าถูกต้องสมบูรณ์ เมื่อ

- ก) กำลังอัดของคอนกรีตที่เก็บตัวอย่างไว้ก่อนเทมีกำลังอัดไม่ต่ำกว่าข้อกำหนด
- ข) ความผิดพลาดของตำแหน่งไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ข้างต้น
- ค) ความลึกของปลายเสาเข็มได้ระดับตามแบบหรือตามความต้องการของวิศวกรผู้ออกแบบ

2008 การตรวจสอบเสาเข็ม

- ก) ระหว่างการทำเสาเข็มเจาะ เมื่อเจาะได้ระดับความต้องการแล้ว ให้ผู้รับจ้างสุ่มทดสอบความกว้าง ความตึงของรูเจาะด้วยเครื่อง Drill Monitor โดยรูเจาะที่สุ่มทดสอบเป็นจำนวน 10% ของจำนวน เสาเข็มทั้งหมดในโครงการนี้
- ข) หลังจากทำเสาเข็มเสร็จแล้ว ผู้รับจ้างต้องทำการทดสอบความสมบูรณ์ของเสาเข็มทุกต้น โดยวิธี SEISMIC INTEGRITY TEST และจะต้องส่งผลทดสอบให้วิศวกรผู้ควบคุมงานและวิศวกร ผู้ออกแบบพิจารณา ก่อนเริ่มทำงานฐานราก
- ค) ผู้รับจ้างจะต้องทำการทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็มโดยใช้วิธี และจำนวนตามที่ระบุในเอกสาร เสนอราคา

2009 รายงานสำหรับเสาเข็ม

ผู้รับจ้างจะต้องส่งรายงานเกี่ยวกับเสาเข็มแต่ละต้นให้ตัวแทนผู้ว่าจ้าง หรือวิศวกรผู้ควบคุมงานภายใน 48 ชั่วโมงหลังจากหล่อเสร็จ

ข้อมูลในการหล่อประกอบด้วย

- 1. วัน เดือน ปี ที่เจาะ หล่อกอนกรีต
- 2. หมายเลขกำกับเสาเข็ม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเสาเข็ม
- 3. ระยะดินเดิม
- 4. ระดับตัดเข็ม
- 5. ระดับปลายเสาเข็ม
- 6. ระดับชั้นทราย
- 7. ความเอียงจากแนวตั้งโดยประมาณ
- 8. ความคลาดเคลื่อนในแนวราบที่ระดับทำงานโดยประมาณ
- 9. ความยาวปลอกเหล็กชั่วคราว
- 10. รายละเอียดเหล็กเสริมตัวเสาเข็ม
- 11. รายละเอียดอุปกรณ์ และความล่าช้าของงาน
- 12. ปริมาณคอนกรีต
- 13. เวลาที่ใช้เทคอนกรีต
- 14. เวลาที่ใช้ในการใส่โครงเหล็กเสริม
- 15. เวลาที่ใช้ในการเจาะ

2010 การทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็ม

ผู้รับจ้างจะต้องทำการทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็มจำนวนตามที่ระบุในเอกสารเสนอราคาหรือข้อกำหนด ในแบบรายละเอียดโดยวิธีดังต่อไปนี้

1. การทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็ม โดยวิธีน้ำหนักบรรทุกสถิต (STATIC LOAD TEST)

ก) วิธีทดสอบ

การทดสอบให้ใช้วิธีการทดสอบตามมาตรฐาน ASTM D-1143-81 (1994) โดยผู้รับจ้างจะต้อง ส่งรายละเอียดวิธีการทดสอบ รวมทั้งการเสริมเหล็กเสาเข็มทดสอบเพื่อขออนุมัติจาก ผู้ออกแบบก่อนดำเนินการ

- ข) การรายงานผลการทดสอบ
 หลังจากทำการทดสอบการบรรทุกน้ำหนักได้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้รับจ้างจะต้องส่งรายงานผลการทดสอบเสาเข็มนั้นต่อผู้ว่าจ้าง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้
1. รายละเอียดของเสาเข็ม และระเบียบการเจาะและหล่อ
 2. ตารางแสดงค่าน้ำหนักบรรทุกและการทรุดตัวที่อ่านได้ในระหว่างการบรรทุกและการลดน้ำหนักที่กระทำบนเสาเข็ม
 3. กราฟแสดงผลการทดลองในรูปของเวลา - น้ำหนักบรรทุก - การทรุดตัว
 4. หมายเหตุเกี่ยวกับสิ่งผิดปกติที่เกิดขึ้นในระหว่างการทดสอบการบรรทุกน้ำหนักของเสาเข็ม
 5. รายงานผลการทดสอบเสาเข็มจะต้องได้รับการลงนามรับรองโดยวิศวกรของผู้รับจ้าง
- ค) การยกเลิกการทดสอบเสาเข็ม
 ในกรณีที่การทดสอบเสาเข็มจำเป็นต้องหยุดชะงักด้วยเหตุผลดังนี้
1. แม่แรงหรือมาตรวัดชำรุด
 2. การยึดกับเสาเข็มสมอไม่เพียงพอหรือไม่มั่นคงพอ
 3. หัวเสาเข็มร้าวหรือชำรุด หรือ
 4. การตั้งระดับพื้นฐานไม่ถูกต้องหรือมีการกระทบกระเทือนต่อระดับและมาตรวัดให้ยกเลิกการทดสอบและผลการทดสอบนั้นๆ เสีย และดำเนินการทดสอบการบรรทุกน้ำหนักอีกชุดหนึ่งตามคำแนะนำของวิศวกรหรือผู้แทนผู้ว่าจ้าง โดยผู้รับเหมาจะต้องออกค่าใช้จ่ายในการนี้เองทั้งสิ้น
- ง) ความประลัยของเสาเข็ม
 เสาเข็มจะถือว่าประลัยเมื่อเกิดกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้
1. ส่วนหนึ่งส่วนใดของเสาเข็มโก่ง แตก หรือบิดเบี้ยวจากรูปเดิม หรือแนวหรือตำแหน่งเดิม
 2. ระยะทรุดตัวสูงสุดที่หัวเสาเข็มเกิน 25 มิลลิเมตร เมื่อรับน้ำหนัก 2.5 เท่าของน้ำหนักบรรทุกใช้งานเป็นเวลา 24 ชั่วโมง หรือระยะทรุดคงตัว หลังจากการคืนตัวเมื่อลดน้ำหนักบรรทุกออกหมดแล้วมีค่าเกิน 6 มิลลิเมตร
- หมายเหตุ** ทั้งนี้การทรุดตัวที่หัวเสาเข็มจะต้องมีค่าไม่เกิน 6 มิลลิเมตร เมื่อรับน้ำหนัก 1.0 เท่า ของน้ำหนักบรรทุกใช้งานเป็นเวลา 24 ชั่วโมง
- จ) ความสามารถในการรับน้ำหนักปลอดภัยของเสาเข็ม
 ค่าน้ำหนักบรรทุกปลอดภัยที่ยอมให้ของเสาเข็มทดสอบให้คิดตามเกณฑ์ต่อไปนี้
1. ร้อยละ 40 ของน้ำหนักบรรทุกซึ่งทำให้เกิดการทรุดตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยที่น้ำหนักบรรทุกไม่เปลี่ยนแปลง หรือ ณ จุดที่น้ำหนักบรรทุกทดสอบค่อย ๆ ลดลง หรืออยู่คงที่ ในขณะที่เสาเข็มทรุดตัวในอัตราสม่ำเสมอ
 2. ร้อยละ 40 ของน้ำหนักบรรทุก ณ จุดที่การทรุดตัวทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 0.25 มิลลิเมตร ต่อตัน (1000 กิโลกรัม) ของน้ำหนักบรรทุกที่กระทำ
 3. ร้อยละ 40 ของน้ำหนักบรรทุกที่จุดตัดกันระหว่างเส้นสัมผัสสองเส้น ซึ่งลากจากส่วนที่เป็นเส้นตรงของกราฟระหว่างน้ำหนักบรรทุกกับระยะทรุดตัว ทั้งนี้แล้วแต่ว่าค่าไหนจะน้อยกว่ากัน
2. การทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็ม โดยวิธีพลศาสตร์ (DYNAMIC LOAD TEST)
- ก) วิธีการทดสอบ
 การทดสอบให้ใช้วิธีการทดสอบ ตามมาตรฐาน ASTM D 4945-96
- ข) การรายงานผลการทดสอบ
 หลังจากทำการทดสอบการบรรทุกน้ำหนักได้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้รับจ้างจะต้องส่งรายงานผลการทดสอบเสาเข็มนั้นต่อผู้ว่าจ้าง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้
1. รายละเอียดของเสาเข็ม และระเบียบการเจาะและหล่อเสาเข็ม
 2. ค่าแรงเค้นอัดสูงสุด (MAXIMUM COMPRESSIVE STRESS) ของที่เกิดขึ้นในเสาเข็มขณะทดสอบ

3. กำลังการรับน้ำหนักของเสาเข็ม
4. ความสมบูรณ์ของเสาเข็ม
5. กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักบรรทุกกับค่าการทรุดตัว
(LOAD-SETTLEMENT CURVE)
6. รายงานผลการทดสอบเสาเข็มจะต้องได้รับการลงนามรับรองโดยวิศวกรของผู้รับจ้าง

2011 เสาเข็มชำรุด

เสาเข็มเจาะจะถือว่าชำรุด เมื่อ

- ก) กำลังอัดของแท่งกระบอกคอนกรีตที่เก็บไว้ก่อนเท มีกำลังอัดต่ำกว่าที่ระบุไว้ในแบบคือ 350 และ 400 กก/ซม² เมื่ออายุ 28 วัน สำหรับเสาเข็มสมอและเสาเข็มทดสอบตามลำดับ
- ข) ตามความคาดเคลื่อนของเสาเข็มเจาะเกินกว่าค่าที่กำหนดไว้ในข้อ 1006
- ค) เมื่อกำลังอัดของแท่งคอนกรีตที่เจาะเอาขึ้นมาจากเสาเข็มต่ำกว่า 350 และ 400 กก/ซม² เมื่ออายุ 28 วัน สำหรับเสาเข็มสมอและเสาเข็มทดสอบตามลำดับ และวิศวกรผู้ออกแบบเห็นว่าเป็นอันตรายต่อโครงสร้าง
- ง) ความยาวเสาเข็มเจาะไม่ได้ตามที่ระบุในแบบ หรือตามต้องการของวิศวกรผู้ออกแบบจากการพิสูจน์ได้ว่าเสาเข็มเจาะอยู่ในสภาพไม่สามารถรับน้ำหนักได้ตามที่วิศวกรผู้ออกแบบกำหนด และวิศวกรผู้ออกแบบลงความเห็นว่าเสาเข็มชำรุดเนื่องจากการเจาะการเทคอนกรีตหรือขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่าที่ระบุในแบบ หรือมีสิ่งสกปรกเช่น ดินพังเข้ามาอยู่ในเนื้อคอนกรีต หรือกำลังอัดของคอนกรีตในเสาเข็มทุกช่วงความลึกมีค่าไม่แน่นอน หรือคอนกรีตมีการแยกแยะ ในทุกกรณีข้างต้น ผู้รับจ้างทำเสาเข็มต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อแก้ไขซ่อมแซมหรือทำใหม่เพื่อให้ได้เสาเข็มที่สมบูรณ์ตามต้องการ รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จากการที่ต้องเพิ่ม Tied beams หรือขยายขนาดของฐานรากตลอดจนปรับปรุงโครงสร้างต่างๆที่เกี่ยวข้อง หากกำลังอัดของแท่งกระบอกคอนกรีตที่เก็บไว้ก่อนเทมีกำลังอัดต่ำกว่าที่ระบุไว้ในแบบ ผู้รับจ้างทำเสาเข็มเจาะจะต้องเป็นผู้ออกค่าเจาะนำแท่งคอนกรีตจากเสาเข็มขึ้นมาทดสอบ ค่าทดสอบแท่งคอนกรีต ค่าอุดรูเจาะ ค่าซ่อมแซมต่าง ๆ ในกรณีที่เสาเข็มชำรุดหรือทำเสาเข็มใหม่ อยู่ในความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง

2012 การแก้ไข ซ่อมแซมเสาเข็มชำรุด

วิธีการแก้ไข หรือซ่อมแซมเสาเข็มเจาะที่ชำรุด ตลอดจนการขยายฐานรากเสริม Tied Beams หรือปรับปรุงโครงสร้างที่เกี่ยวข้อง ผู้รับจ้างจะต้องเสนอให้ผู้ออกแบบพิจารณาอนุมัติดำเนินการ

2013 การป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการเจาะเข็ม

- ก) ผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องไปสำรวจและศึกษาข้อมูลต่างๆ ให้เป็นที่เข้าใจในพื้นที่บริเวณที่จะก่อสร้าง และหาแนวทางที่จะขนส่งวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือ และปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือบทบัญญัติทางกฎหมายของพื้นที่ก่อสร้าง ก่อนลงมือปฏิบัติการเกี่ยวกับงานเสาเข็ม ผู้รับจ้างจะต้องเสนอกรรมวิธีในการป้องกันให้กับวิศวกรผู้ควบคุมงานตรวจอนุมัติก่อนจึงจะดำเนินการได้
- ข) ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นขณะทำงานจากเหตุข้างต้น จนทำให้ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างต่อไปได้ ผู้รับจ้างก่อสร้างจะนำมาเรียกค่าเสียหายชดเชยไม่ได้
- ค) ผู้รับจ้างจะต้องป้องกันความสั่นสะเทือนการพังทลายของดิน เสียย และควั่น ที่มีผลต่อสาธารณชน และสิ่งก่อสร้างข้างเคียง ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้างเอง

2014 AS BUILT DRAWING

เมื่องานเสาเข็มแล้วเสร็จ ผู้รับจ้างต้องจัดทำ As Built Drawing แสดงตำแหน่งจริงของเสาเข็ม พร้อมทั้งความคลาดเคลื่อนของตำแหน่งเสาเข็ม ส่งให้แก่วิศวกรผู้ควบคุมงาน และวิศวกรผู้ออกแบบ ก่อนการเริ่มทำงาน

หมวด 3
งานเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง

3001 ขอบเขตของงาน

- ก) ผู้รับจ้างก่อสร้าง จะต้องเป็นผู้จัดหาเสาเข็มคอนกรีตอัดแรงหล่อสำเร็จ ตามที่กำหนดในแบบ พร้อมทั้งวัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ และแรงงาน เพื่อใช้ในการตอกเสาเข็มตลอดจนดำเนินการต่าง ๆ อันเกี่ยวกับงานเสาเข็ม เพื่อความถูกต้องตามหลักวิศวกรรม
- ข) ผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องเป็นผู้ดำเนินการปรับพื้นที่ เพื่อให้เหมาะสมกับวิธีการทำงาน ณ ตำแหน่งที่ได้รับแจ้งหรือสันนิษฐานได้เอง ซากสิ่งก่อสร้างที่อยู่ใต้ดินซึ่งอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการทำงานเสาเข็ม ผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องทำการขุดเคลื่อนย้ายเศษวัสดุตั้งกล่าวให้พ้นไปจากบริเวณที่จะทำงาน สำหรับต้นไม้ใหญ่ก่อนที่จะเคลื่อนย้ายหรือทำลายให้แจ้งขออนุมัติจากผู้ว่าจ้างเสียก่อน
- ค) ผู้รับจ้างก่อสร้าง จะต้องเป็นผู้ดำเนินการจัดทำถนนชั่วคราว เพื่อให้สามารถขนย้ายวัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือกลอื่นๆ ไปยังจุดต่างๆ ตามแผนงานก่อสร้างที่เสนอ
- ง) ผู้รับจ้างก่อสร้าง จะต้องเป็นผู้ดำเนินการวางผังตำแหน่งจุดควบคุมต่างๆ ของโครงการทางแนวราบ และแนวดิ่ง โดยกำหนดจุดอ้างอิงไว้กับโครงสร้างถาวร และจัดทำแบบวางผังเพื่อสร้างให้ผู้ว่าจ้างจำนวน 4 ชุด และรอกการอนุมัติเพื่อดำเนินการก่อสร้างในขั้นต่อไป
- จ) ผู้รับจ้างจะต้องจัดส่งรายการคำนวณออกแบบเสาเข็ม รายการคำนวณกำลังรับน้ำหนักของเสาเข็ม ข้อมูลทางเทคนิคการทดสอบและควบคุมคุณภาพให้ผู้แทนผู้ว่าจ้างอนุมัติก่อนนำวัสดุเข้ามาในสถานที่ก่อสร้าง
- ฉ) ผู้รับจ้างจะต้องจัดส่งแผนการทำงาน หมายเลขกำกับเสาเข็ม ทิศทางการเคลื่อนที่ของปั้นจั่น รายการคำนวณ BLOW COUNT เพื่อขออนุมัติก่อนดำเนินการตอกเสาเข็ม
- ช) ผู้รับจ้างจะต้องจัดส่งวิศวกรประจำหน่วยงานก่อสร้างที่มีความชำนาญงานเสาเข็มและงานขุดดินเป็นผู้ประสานงานจนถึงเทคอนกรีตฐานรากแล้วเสร็จ

3002 การดำเนินงานทั่วไป

- ก) ผู้รับจ้างอาจจัดทำการศึกษาสถานที่ก่อสร้างเพิ่มเติมก็ได้ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติม แต่ทั้งนี้ต้องได้รับอนุญาตจากผู้ว่าจ้างเสียก่อน และจะต้องไปดูสถานที่ก่อนจนเป็นที่แน่ใจว่ารู้ตำแหน่งแน่นอนของสถานที่ก่อสร้าง ตลอดจนขนาดและลักษณะของงานแล้ว และจะเรียกร้องให้จ่ายเงินเพิ่ม โดยอ้างว่าได้รับข้อมูลไม่เพียงพอ หรือไม่ละเอียดพอไม่ได้
- ข) ระดับของพื้นที่ก่อสร้างก่อนการเริ่มงานใดๆ ผู้รับจ้างจะต้องมีความแน่ใจว่าระดับดินในบริเวณก่อสร้างถูกต้องตามแบบก่อสร้างหรือไม่ประการใด
- ค) การรื้อถอนสิ่งกีดขวางต่างๆ ที่อยู่ใต้ดิน ซึ่งเกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน (เช่น เสาเข็มหัก เป็นต้น) อันเป็นเหตุให้ตอกเสาเข็มไม่ได้ หรือเป็นอุปสรรคต่อการทำงานเสาเข็ม สำหรับงานไม่ งานดินถม การกลบดินรอบเสาเข็มและงานอื่นๆ ซึ่งจำเป็นต้องทำเพื่อให้งานเสร็จสมบูรณ์เป็นหน้าที่ของผู้รับจ้างที่จะต้องทำโดยผู้รับจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น
- ง) ผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงต่ออุบัติเหตุ และความเสียหายที่เกิดแก่ทรัพย์สินหรือบุคคลใดๆ เนื่องจากการทำเสาเข็มนี้ทั้งสิ้น
- จ) จะไม่มีการคิดค่าเสียหายใดๆ จากผู้ว่าจ้าง ในกรณีที่ตอกตั้งอุปกรณ์การทำเสาเข็มทิ้งไว้ไม่ว่าจะเกิดจากอุปสรรคใดๆ

3003 ขนาดและการรับน้ำหนักปลอดภัยของเสาเข็ม

- ก) ต้องสามารถรับน้ำหนักปลอดภัยได้ไม่น้อยกว่าระบุในแบบ ในการคำนวณความสามารถรับน้ำหนักปลอดภัยของเสาเข็มให้ได้ Factor of Safety เท่ากับ 2.5
- ข) เสาเข็มคอนกรีตอัดแรง ต้องมีพื้นที่หน้าตัด และเส้นรอบรูปไม่น้อยกว่าระบุในแบบ ความยาวเสาเข็มกำหนดจากระดับหัวของเข็มและปลายเสาเข็ม
- ค) ในการคำนวณออกแบบเสาเข็มที่ใช้งานนี้ ได้กำหนดให้สามารถรับน้ำหนักบรรทุกปลอดภัยตามที่กำหนดในแบบ และหากผู้รับจ้างนำเสาเข็มที่มีความสามารถรับน้ำหนักได้สูงกว่ากำหนดมาใช้ ผู้รับจ้างจะเรียกร้องเงินเพิ่มมิได้

- ง) การเสนอเสาเข็มจะต้องมีรายละเอียดต่อไปนี้คือ
1. ชนิด ขนาด และความยาวของเสาเข็ม
 2. ข้อกำหนดเกี่ยวกับวัสดุทุกชนิดในงานเสาเข็ม
 3. แบบใช้งานแสดงรายละเอียดต่างๆ ของเหล็กเสริมและองค์ประกอบต่างๆ ของเสาเข็มที่เสนอขอใช้
 4. วิธีและรายละเอียดเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่จะใช้ในการทำและตอกเสาเข็มและการป้องกัน
 5. แผนงานและมาตรการการป้องกันความเสียหายจากแรงสั่นสะเทือนในการตอกเสาเข็ม
 6. มาตรการป้องกันฝุ่นและเสียงรบกวนจากการตอกเสาเข็ม
 7. รายการคำนวณความแข็งแรงของเสาเข็ม

3004 การตอกเสาเข็ม

- ก) เสาเข็มที่นำมาตอกต้องหล่อด้วยปูนซีเมนต์ PORTLAND ชนิดแข็งตัวเร็ว และมีอายุไม่น้อยกว่า 7 วัน การใช้ปูนซีเมนต์ PORTLAND ชนิดธรรมดาจะใช้ได้ในกรณีที่ปูนซีเมนต์ PORTLAND ชนิดแข็งตัวเร็วขาดตลาด ซึ่งจะต้องได้รับอนุมัติจากวิศวกรผู้ออกแบบเสียก่อน
- ข) การตอกเสาเข็มต้องทำโดยที่รบกวนผู้ที่อยู่ข้างเคียงน้อยที่สุด และต้องพยายามไม่ทำให้เกิดความรำคาญแก่ผู้ที่อยู่ใกล้เคียง โดยถ้าการตอกเสาเข็มไม่สามารถทำงานได้เนื่องจากสาเหตุดังกล่าวต้องเป็นความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง
- ค) วิศวกรผู้ควบคุมงานจะต้องได้รับแจ้งอย่างน้อย 24 ชั่วโมง ก่อนเริ่มการตอก และเสาเข็มต้นใดที่ตอก โดยผลการปราศจากวิศวกรผู้ควบคุมงานควบคุมการตอกเสาเข็มอยู่ด้วย จะถือว่าเสาเข็มต้นที่ตอกไปนั้นเสีย ผู้รับจ้างจะต้องตอกแซมให้ใหม่ ตามคำแนะนำของวิศวกรผู้ควบคุมงานโดยค่าใช้จ่ายเป็นของผู้รับจ้างเอง
- ง) เสาเข็มทุกต้นจะต้องตอกต่อเนื่องกัน โดยไม่มีการหยุดชะงักตั้งแต่เริ่มตอกจนถึงตำแหน่งสุดท้ายของเสาเข็มนั้น ๆ โดยถึงความลึกที่กำหนดไว้ในแบบก่อสร้าง ยกเว้นในกรณีนี้
1. ตอกเสาเข็มไม่ลง เมื่อเสาเข็มตอกไม่ลงและวิศวกรผู้ออกแบบพิจารณาแล้วเห็นว่า BLOW COUNT สูงเกินค่าการคำนวณ การตอกต่อไปจะเป็นอันตราย และเกิดผลเสียหายต่อเสาเข็ม ได้จะต้องยุติการตอกเสาเข็มต้นนั้นในกรณีเช่นนี้วิศวกรอาจสั่งให้เปลี่ยนความยาวของเสาเข็มเพื่อให้เหมาะสมกับงานได้
 2. BLOW COUNT เมื่อตอกถึงระดับที่ต้องการแล้วจำนวน BLOW COUNT ต่ำกว่าที่วิศวกรผู้ออกแบบกำหนดไว้ ผู้รับจ้างจะต้อง
 - ส่งเสาเข็มให้ลึกกว่าระดับที่กำหนดไว้ในแบบก่อสร้าง จนกว่าจะได้ BLOW COUNT ตามกำหนด แล้วเสริมต่อความยาวเสาเข็มโดยจะต้องขจัดฝ้ากากปูนหัวเสาเข็มที่ตอกลงไปแล้วออกให้หมด และทำผิวให้หยาบจากนั้นให้เชื่อมคอนกรีต เหล็กเก่าและเหล็กใหม่เข้าด้วยกัน โดยใช้แท่งเหล็กเดี่ยว และ EPOXY COMPOUND หรือ BENDING COMPOUND อื่น ๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบแล้วจากวิศวกรผู้ออกแบบ ทั้งนี้กำลังของรอยต่อจะต้องไม่น้อยกว่ากำลังส่วนอื่น ๆ ของเสาเข็ม การต่อและเพิ่มความยาวของเสาเข็มด้วยวิธีอื่น จะต้องอยู่ในความดูแลอย่างใกล้ชิดของวิศวกรผู้ออกแบบ
 - ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบต่อการเพิ่มเสาเข็มหรือขยายหรือเปลี่ยนแปลงฐานรากอื่นเนื่องมาจากปัญหาในการตอกเสาเข็มและผู้รับจ้างจะต้องเสนอ SHOP DRAWING และรายการคำนวณ ให้วิศวกรผู้ออกแบบวินิจฉัย และอนุมัติเป็นเรื่อง ๆ ทั้งนี้ปัญหาที่เกิดจากการทำงานผิดพลาดบกพร่องของผู้รับจ้างเอง

3005 ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้

- ก) ค่าผิดพลาดในแนวตั้ง จะต้องไม่เกิน 1 ต่อ 100 ของความยาวของเสาเข็ม
- ข) ค่าผิดพลาดของตำแหน่งเสาเข็มจะต้องไม่เกินกรณีดังต่อไปนี้
- ฐานรากเสาเข็มเดี่ยว
- ระยะมากที่สุดยอมให้เสาเข็มที่ระดับตัดหัวเสาเข็มผิดตำแหน่งจากที่กำหนดไว้ต้องไม่เกิน 5 ซม. โดยวัด ขนานกับแกน Coordinate ทั้งสองแกน

ฐานรากเสาเข็มคู่ และฐานรากที่มีการจัดตำแหน่งเสาเข็มเป็นลักษณะแถวเรียงเดียว
ระยะมากที่สุดยอมให้เสาเข็มที่ระดับตัดหัวเสาเข็มผิดตำแหน่งจากที่กำหนดไว้ต้องไม่เกิน 5 ซม.
สำหรับด้านที่ตั้งฉากกับด้านยาวของฐานราก และไม่เกิน 7 ซม. สำหรับด้านยาวของฐานราก
ฐานรากเสาเข็มตั้งแต่ 3 ต้นขึ้นไป
ระยะมากที่สุดยอมให้เสาเข็มที่ระดับตัดหัวเสาเข็มผิดตำแหน่งจากที่กำหนดไว้ต้องไม่เกิน 7 ซม.
โดยวัด ขนานกับแกน Coordinate ทั้งสองแกน
ถ้าเสาเข็มเจาะมีค่าผิดเกินที่กำหนดนี้ ผู้รับจ้างต้องทำการแก้ไข ซ่อมแซมหรือทำใหม่ตามคำสั่งของ
วิศวกรผู้ออกแบบ และค่าใช้จ่ายทั้งหมดในงานนี้ผู้รับจ้างเป็นผู้รับผิดชอบแต่ผู้เดียว

3006 เสาเข็มเสี้ยน

ก) เสาเข็มเสี้ยนเนื่องจาก

1. วิธีการที่ใช้ในการตอกเสาเข็ม จะต้องไม่ทำให้คอนกรีตแตกร้าว หรือบิ่นมากจนเกินไปการฝัง
เสาเข็มให้เข้าสู่ตำแหน่งที่ถูกต้อง หากวิศวกรผู้ออกแบบเห็นว่ามากเกินไปก็อาจไม่ยอมให้กระทำ
ได้ หากปรากฏว่าเสาเข็มตนใดผลิตขึ้นมาไม่ถูกต้องตามข้อกำหนดหรือเสียหายในขณะที่ตอก
จะเนื่องจากการชำรุดของตัวเสาเข็มเอง หรือจากการตอกไม่ถูกวิธี หรือตอกผิดตำแหน่ง หรือ
ตอกไม่ได้ BLOW COUNTS ตามค่าที่กำหนดโดยวิศวกรผู้ออกแบบก็ตามให้ถือว่าเสาเข็มนั้น
เสี้ยน และจะต้องตอกเสาเข็มเพิ่มอีกต้น หรือหลายต้นเป็นการทดแทน ทั้งนี้แล้วแต่วิศวกร
ผู้ออกแบบจะเป็นผู้กำหนด โดยผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น
2. หากวิศวกรผู้ออกแบบเห็นว่า จำเป็นต้องมีการตัดแปลงเสาเข็ม แป้นหัวเสาเข็ม หรือคาน
อันเป็นเหตุมาจากการตอกเข็มที่ไม่ถูกต้อง ผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้จ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น
นี้ทั้งหมด และจะต้องปฏิบัติตามขอแก้ไขตัดแปลงตามที่วิศวกรผู้ออกแบบกำหนด

ข) เสาเข็มเสี้ยนก่อนทำการตอก

หากปรากฏว่าเสาเข็มมีรอยแตก ซึ่งมองไม่เห็นได้ด้วยตาเปล่า หรือการชำรุดใด ๆ ซึ่งวิศวกร
ผู้ออกแบบลงความเห็นว่าจะกระทบกระเทือนต่อกำลัง หรืออายุของเสาเข็มแล้วให้ถือว่าเสาเข็มนั้น
เสี้ยน ผู้รับจ้างจะนำมาใช้งานไม่ได้และต้องขนย้ายออกไปพ้นบริเวณก่อสร้างทันที

3007 การรับรองตำแหน่งของเสาเข็ม

- ก) ผู้รับจ้างจะพินิจการรับประกันผิดชอบตำแหน่งของเสาเข็มที่ตอกลงไปแล้วว่าถูกต้องครบถ้วนตามสัญญาเมื่อ
ผู้รับจ้างก่อสร้างอาคาร ออกใบรับรองว่าถูกต้องตามแบบ หรือเมื่อไม่มีการแจ้งโดยลายลักษณ์อักษร
จากผู้ว่าจ้าง ว่ามีความบกพร่องของตำแหน่งเป็นระยะเวลา 360 วัน หลังจากสถาปนิกและวิศวกร
รับมอบงานเป็นทางการ
- ข) เครื่องมือที่ใช้ในการตอกเสาเข็ม เครื่องมือส่วนประกอบ และวิธีการของของการตอกเสาเข็มจะต้อง
เสนอรายละเอียดให้วิศวกรผู้ออกแบบอนุมัติเสียก่อน รายละเอียดที่เสนอน้อยที่สุด
ประกอบด้วยจุดยกและการขนส่ง ชนิดของปั้นจั่น ขนาดของตุ้ม ระยะยกของลูกตุ้ม
- ค) ความสะดวกในการตรวจสอบงาน ผู้รับจ้างจะต้องจัดหาเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับการตรวจสอบ
คุณภาพของงาน ตามที่วิศวกรผู้ออกแบบต้องการโดยมิชักช้า พร้อมทั้งจะอำนวยความสะดวก
ในการตรวจสอบนั้นให้ทันเวลาที่ การที่ผู้รับจ้างจัดเตรียมหรือจัดหาเครื่องมือสำหรับการตรวจสอบไม่
ทันแล้วจะอ้างเป็นสาเหตุการทำงานล่าช้าไม่ได้

3008 การยืดความยาวของเสาเข็ม

ในกรณีที่จำเป็นต้องเพิ่มความยาวของเสาเข็ม เนื่องจากค่า BLOW COUNT ไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหรือ
ด้วยสาเหตุใดก็ตาม จะต้องขจัดผ้ากากปูนบนหัวเสาเข็มที่ตอกลงไปแล้วออกให้หมดและทำผิวให้หยาบ
จากนั้นให้เชื่อมคอนกรีตเก่าและใหม่เข้าด้วยกัน โดยใช้เหล็กเสริมพิเศษและ EPOXY COMPOUND หรือ
BONDING COMPOUND อื่น ๆ ซึ่งได้รับความเห็นชอบแล้วจากวิศวกรผู้ออกแบบทั้งนี้กำลังของรอยต่อ
จะต้องไม่น้อยกว่าส่วนอื่น ๆ ของเสาเข็ม การตอกและเพิ่มความยาวเสาเข็มด้วยวิธีอื่น จะต้องอยู่ในความ
ดูแลอย่างใกล้ชิดของวิศวกรผู้ควบคุมงานหรือผู้แทนผู้ว่าจ้าง วิธีการเพิ่มความยาวเสาเข็มจะต้อง
ทำ SHOP DRAWING เสนอให้วิศวกรผู้ควบคุมงานอนุมัติเสียก่อน

3009 ระเบียบการตอกเสาเข็ม

- ก) ในระหว่างการตอกเสาเข็ม ผู้รับจ้างจะต้องเก็บระเบียบการตอก และการจัดตำแหน่งเสาเข็มทุกต้นไว้ และจะต้องส่งระเบียบผลงานประจำวันให้กับวิศวกรผู้ควบคุมงานภายใน 24 ชม.
- ข) ระเบียบจะต้องประกอบด้วยข้อมูลต่อไปนี้
1. วันเดือนปี ที่ตอกเสาเข็ม
 2. ชนิดขนาด และความยาวของเสาเข็ม
 3. หมายเลขกำกับเสาเข็ม
 4. จำนวนครั้งที่ตอกสำหรับ 10 ซม. สามชุดสุดท้าย หรือระยะที่จมนของเสาเข็มเมื่อตอก 10 ครั้ง สามชุดสุดท้ายของเสาเข็มทุกต้น
 5. ชนิดและน้ำหนักของเครื่องตอกและลูกตุ้ม
 6. ระดับหัวเสาเข็ม
 7. ระดับปลายเสาเข็ม
 8. ความเอียงจากแนวตั้งโดยประมาณ
 9. ความคลาดเคลื่อนในแนวราบที่ระดับทำงานโดยประมาณ
 10. รายละเอียดของการติดขัดในการตอก (ถ้ามี)
 11. รายละเอียดในการตอกใหม่ อันเนื่องมาจากการลอยตัวของเสาเข็ม (ถ้ามี)

3010 การลอยตัว

ทันทีที่ตอกเสาเข็มต้นหนึ่งแล้วเสร็จเรียบร้อย จะต้องทำระเบียบเกี่ยวกับระดับหัวเสาเข็มที่ตอกลงไปนั้น และหลังจากตอกต้นข้างเคียงเสร็จหมดแล้ว จะต้องทำการตรวจสอบระดับหัวเสาเข็มอีกครั้งหนึ่ง หากปรากฏว่าเสาเข็มต้นใดลอยตัวขึ้นมาจะต้องตอกกลับลงสู่ระดับเดิม หรือให้ได้ BLOW COUNT เท่ากับ BLOW COUNT สุดท้ายของเสาเข็มนั้น เมื่อแรกตอกหรือจนกระทั่งถึงระยะที่ตั้งไว้ อีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้แล้วแต่วิศวกรผู้ออกแบบจะกำหนด โดยทางฝ่ายผู้รับจ้างจะต้องเป็นออกค่าใช้จ่ายทั้งหมดแต่ฝ่ายเดียว

3011 ความรับผิดชอบของผู้รับจ้างต่อผลงานที่ทำ

- ผู้รับจ้างยังคงต้องรับผิดชอบต่อผลงานการตอกเสาเข็มอย่างเต็มที่ ถ้าผู้รับจ้างส่วนก่อสร้างอาคารยังไม่ออกใบรับรองตำแหน่งของเสาเข็ม หรือภายใน 360 วัน หลังจากการรับมอบงานเป็นทางการโดยวิศวกร ผู้ควบคุมงาน
- เสาเข็มซึ่งไม่สามารถตอกให้ถึงระดับ และวิศวกรผู้ควบคุมงานได้สั่งให้หยุดการตอกได้ การตัดเสาเข็มให้อยู่ในระดับและการขนเสาเข็มที่ตัดแล้วไปทิ้ง ให้เป็นความรับผิดชอบของผู้รับจ้างส่วนก่อสร้างอาคาร ทั้งนี้ยกเว้นการตัดเสาเข็มซึ่งผู้รับจ้างต้องทำเพื่อประโยชน์ของผู้รับจ้างเอง

3012 ข้อกำหนดของเสาเข็มคอนกรีตอัดแรง

- ก) ความยาวของเสาเข็ม ให้ใช้ตามที่กำหนดในแบบแต่ทั้งนี้ให้ถือ BLOW COUNT เป็นเกณฑ์ หากมิได้มีการตกลงเป็นอย่างอื่น การเพิ่มหรือลดความยาวของเสาเข็ม เพื่อให้สามารถรับน้ำหนักปลอดภัยได้ตามที่ระบุในแบบ ผู้รับจ้างไม่สามารถนำมาคิดเป็นงานเพิ่มหรือลดได้
- ข) ลวดเหล็กอัดแรงที่ใช้สำหรับเสริมในเสาเข็ม จะต้องเป็นของใหม่ปราศจากสนิมชุบการอัดแรงในขณะหล่อเสาเข็มลวดเหล็กอัดแรงจะต้องตั้งด้วยแม่แรงสำหรับอัดแรงโดยเฉพาะ และต้อง PRETENSION ที่ 75% - 80% ของกำลังดึงประลัย ในขณะเทคอนกรีต
- 1) คุณสมบัติของลวดเหล็กอัดแรงที่ใช้ทำเสาเข็ม

∅ 4 มม.	ต้องมีกำลังดึงประลัยไม่ต่ำกว่า	17,500 KG/CM
∅ 5 มม.	ต้องมีกำลังดึงประลัยไม่ต่ำกว่า	17,500 KG/CM
∅ 7 มม.	ต้องมีกำลังดึงประลัยไม่ต่ำกว่า	16,000 KG/CM
 - 2) ผู้รับจ้างจะต้องแจ้งค่า COMPRESSIVE STRENGTH ให้แก่วิศวกรผู้ออกแบบทราบก่อน เป็นลายลักษณ์อักษร ก่อนที่จะถอดแบบและขนส่งเข้าสู่ที่ก่อสร้าง

- 3) คอนกรีตสำหรับการหล่อเสาเข็ม จะต้องมียค่า W/C ไม่มากกว่า 0.5 MAX SLUMP ไม่มากกว่า 6 CM. AGGREGATES จะต้องผ่านการ GRADING โดย SIEVE ANALYSIS ปูนซีเมนต์ที่นำมาผสมคอนกรีตต้องเป็นปูนซีเมนต์ PORTLAND ชนิดให้กำลังสูง ซึ่งในกรณีนี้จะต้องบมคอนกรีตไม่น้อยกว่า 3 วัน
- 4) DOWEL BAR ให้ใช้เหล็กข้ออ้อย SD 40 ตามมาตรฐาน มอก.

3013 การทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็ม

ผู้รับจ้างจะต้องทำการทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็มจำนวนตามที่ระบุในเอกสารเสนอราคาหรือข้อกำหนดในแบบรายละเอียดโดยวิธีดังต่อไปนี้

1. การทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็ม โดยวิธีน้ำหนักบรรทุกสถิต (STATIC LOAD TEST)

- ก) วิธีทดสอบ

การทดสอบให้ใช้วิธีการทดสอบตามมาตรฐาน ASTM D-1143-81 (1994) โดยผู้รับจ้างจะต้องส่งรายละเอียดวิธีการทดสอบ รวมทั้งการเสริมเหล็กเสาเข็มทดสอบเพื่อขออนุมัติจากผู้ออกแบบก่อนดำเนินการ
- ข) การรายงานผลการทดสอบ

หลังจากที่ทำการทดสอบการบรรทุกน้ำหนักได้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้รับจ้างจะต้องส่งรายงานผลการทดสอบเสาเข็มนั้นต่อผู้ว่าจ้าง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

 1. รายละเอียดของเสาเข็ม และระเบียบการเจาะและหล่อ
 2. ตารางแสดงค่าน้ำหนักบรรทุกและการทรุดตัวที่อ่านได้ในระหว่างการบรรทุกและการลดน้ำหนักที่กระทำบนเสาเข็ม
 3. กราฟแสดงผลการทดลองในรูปของเวลา-น้ำหนักบรรทุก-การทรุดตัว
 4. หมายเหตุเกี่ยวกับสิ่งผิดปกติที่เกิดขึ้นในระหว่างการทดสอบการบรรทุกน้ำหนักของเสาเข็ม
 5. รายงานผลการทดสอบเสาเข็มจะต้องได้รับการลงนามรับรองโดยวิศวกรของผู้รับจ้าง
- ค) การยกเลิกการทดสอบเสาเข็ม

ในกรณีที่การทดสอบเสาเข็มจำเป็นต้องหยุดชะงักด้วยเหตุผลดังนี้

 1. แม่แรงหรือมาตรวัดชำรุด
 2. การยึดกับเสาเข็มสมอไม่เพียงพอหรือไม่มั่นคงพอ
 3. หัวเสาเข็มร้าวหรือชำรุด
 4. การตั้งระดับพื้นฐานไม่ถูกต้องหรือมีการกระทบกระเทือนต่อระดับและมาตรวัด

ให้ยกเลิกการทดสอบและผลการทดสอบนั้น ๆ เสีย และดำเนินการทดสอบการบรรทุกน้ำหนักอีกชุดหนึ่ง ตามคำแนะนำของวิศวกรหรือผู้แทนผู้ว่าจ้าง โดยผู้รับเหมาจะต้องออกค่าใช้จ่ายในการนี้เองทั้งสิ้น
- ง) ความประลัยของเสาเข็ม

เสาเข็มจะถือว่าประลัยเมื่อเกิดกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

 1. ส่วนหนึ่งส่วนใดของเสาเข็มโก่ง แตก หรือบิดเบี้ยวจากรูปเดิม หรือแนวหรือตำแหน่งเดิม
 2. ระยะทรุดตัวสูงสุดที่หัวเสาเข็มเกิน 25 มิลลิเมตร เมื่อรับน้ำหนัก 2.5 เท่าของน้ำหนักบรรทุกใช้งานเป็นเวลา 24 ชั่วโมง หรือระยะทรุดคงตัว หลังจากการคืนตัวเมื่อลดน้ำหนักบรรทุกออกหมดแล้วมีค่าเกิน 6 มิลลิเมตร

หมายเหตุ ทั้งนี้การทรุดตัวที่หัวเสาเข็มจะต้องมีค่าไม่เกิน 6 มิลลิเมตร เมื่อรับน้ำหนัก 1.0 เท่า ของน้ำหนักบรรทุกใช้งานเป็นเวลา 24 ชั่วโมง
- จ) ความสามารถในการรับน้ำหนักปลอดภัยของเสาเข็ม

ค่าน้ำหนักบรรทุกปลอดภัยที่ยอมให้ของเสาเข็มทดสอบให้คิดตามเกณฑ์ต่อไปนี้

 1. ร้อยละ 40 ของน้ำหนักบรรทุกซึ่งทำให้เกิดการทรุดตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยที่น้ำหนักบรรทุกไม่เปลี่ยนแปลง หรือ ณ จุดที่น้ำหนักบรรทุกทดสอบค่อย ๆ ลดลง หรืออยู่คงที่ ในขณะที่เสาเข็มทรุดตัวในอัตราสม่ำเสมอ

2. ร้อยละ 40 ของน้ำหนักบรรทุกทุก ณ จุดที่การทรุดตัวทั้งหมดมีค่าเท่ากับ 0.25 มิลลิเมตร ต่อตัน (1000 กิโลกรัม) ของน้ำหนักบรรทุกที่กระทำ
3. ร้อยละ 40 ของน้ำหนักบรรทุกที่จุดตัดกันระหว่างเส้นสัมผัสสองเส้น ซึ่งลากจากส่วนที่เป็นเส้นตรงของกราฟระหว่างน้ำหนักบรรทุกกับระยะทรุดตัว ทั้งนี้แล้วแต่ค่าไหนจะน้อยกว่ากัน

2. การทดสอบการรับน้ำหนักเสาเข็ม โดยวิธีพลศาสตร์ (DYNAMIC LOAD TEST)

ก) วิธีการทดสอบ

การทดสอบให้ใช้วิธีการทดสอบ ตามมาตรฐาน ASTM D 4945-96

ข) การรายงานผลการทดสอบ

หลังจากที่ การทดสอบการบรรทุกน้ำหนักได้เสร็จสิ้นแล้ว ผู้รับจ้างจะต้องส่งรายงานผลการทดสอบเสาเข็มนั้นต่อผู้ว่าจ้าง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. รายละเอียดของเสาเข็ม และระเบียบการเจาะและหล่อเสาเข็ม
2. ค่าแรงเค้นอัดสูงสุด (MAXIMUM COMPRESSIVE STRESS) ของที่เกิดขึ้นในเสาเข็มขณะทดสอบ
3. กำลังการรับน้ำหนักของเสาเข็ม
4. ความสมบูรณ์ของเสาเข็ม
5. กราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างน้ำหนักบรรทุกกับค่าการทรุดตัว (LOAD-SETTLEMENT CURVE)
6. รายงานผลการทดสอบเสาเข็มจะต้องได้รับการลงนามรับรองโดยวิศวกรของผู้รับจ้าง

3014 การป้องกันความเสียหายที่เกิดจากการตอกเสาเข็ม

- ก) ผู้รับจ้างก่อสร้างจะต้องไปสำรวจและศึกษาข้อมูลต่างๆ ให้เป็นที่เข้าใจในพื้นที่บริเวณที่จะก่อสร้างและหาแนวทางที่จะขนส่งวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือ และปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือบทบัญญัติทางกฎหมายของพื้นที่ก่อสร้าง ก่อนลงมือปฏิบัติการเกี่ยวกับงานเสาเข็ม ผู้รับจ้างจะต้องเสนอกรรมวิธีในการป้องกันให้กับวิศวกรผู้ควบคุมงานตรวจอนุมัติก่อนจึงจะดำเนินการได้
- ข) ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นขณะทำงานจากเหตุข้างต้น จนทำให้ไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างต่อไปได้ ผู้รับจ้างก่อสร้างจะนำมาเรียกค่าเสียหายชดเชยไม่ได้
- ค) ผู้รับจ้างจะต้องป้องกันความสั่นสะเทือนการเคลื่อนที่ของดิน เสีย และฝุ่นละออง ที่มีผลต่อสาธารณชนและสิ่งก่อสร้างข้างเคียง ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้างเอง

3015 AS BUILT DRAWING

เมื่องานเสาเข็มแล้วเสร็จ ผู้รับจ้างต้องจัดทำ As Built Drawing แสดงตำแหน่งจริงของเสาเข็ม พร้อมทั้งคลาดเคลื่อนของตำแหน่งเสาเข็มส่งให้แก่วิศวกรผู้ควบคุมงานและวิศวกรผู้ออกแบบก่อนการเริ่มทำงานฐานราก

หมวด 4
การขุด ถม บดอัด และแต่งระดับลาดเอียง

- 4001 **ทั่วไป**
“กรณีทั่วไปและกรณีพิเศษ” ที่ระบุไว้ในภาคอื่นให้นำมาใช้ในหมวดนี้ด้วย
- 4002 **ขอบเขตของงาน**
งานในหมวดนี้รวมถึงการขุด เจาะ ถม บดอัด และการดำเนินงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานดิน เพื่อให้การก่อสร้างเป็นไปตามระบุในแบบรูปและรายการละเอียด
- 4003 **ฝีมือการทำงาน**
จะต้องเตรียมแนวและระดับต่าง ๆ ให้เรียบร้อย การใช้เครื่องมือในการขุดดินฐานราก จะต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง โดยการตรวจสอบระดับหัวเสาเข็มที่เจาะไปแล้วเพื่อกันเสาเข็มหักหรือผิดศูนย์ ถ้าหากเสาเข็มหักหรือผิดศูนย์ผู้รับเหมาจะต้องทำการแก้ไขตาม คำแนะนำของวิศวกรอย่างเคร่งครัด โดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดเป็นผู้รับเหมาทั้งสิ้น
- 4004 **การป้องกัน**
ก) อาคารข้างเคียง
ผู้รับเหมาจะต้องป้องกัน และระมัดระวังการเคลื่อนย้าย และหลุดตัวของอาคารหรือโครงสร้างข้างเคียง โดยจัดหาและติดตั้งค้ำยันหรือกรรมวิธีต่างๆ เพื่อป้องกันอันตรายซึ่งอาจเกิดขึ้นก่อนลงมือเกี่ยวกับงานดิน ผู้รับเหมาจะต้องเสนอกรรมวิธีในการป้องกันให้วิศวกรตรวจสอบอนุมัติวิศวกรตรวจสอบอนุมัติก่อนจึงดำเนินการได้
ข) ส่วนต่าง ๆ ในดินที่มีอยู่เดิม
ส่วนต่าง ๆ ของอาคารและระบบสาธารณูปโภคที่มีอยู่เดิม เมื่อค้นพบจากการขุดเจาะดิน ซึ่งมีได้แสดงไว้ในแบบรูปและรายการ และเป็นอุปสรรคต่อการก่อสร้าง ผู้รับเหมาจะต้องจัดการโยกย้าย โดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดเป็นผู้รับเหมาทั้งสิ้น
- 4005 **การขุดดิน**
ก) การขุดดินทั่วไป
ระยะและระดับในการขุดดินต้องตรงกับรูปแบบที่ได้ระบุไว้ ระดับกันหลุมของงานขุดดินต้องอยู่ในระดับที่ถูกต้องแน่นอน
1. งานขุดดินสำหรับการก่อสร้างอาคาร รวมความถึงงานขุดมวลวัสดุที่ปะปนอยู่ในดินตามธรรมชาติของดินทั่วไป
2. มวลวัสดุที่ต้องการขุดทั้งหมดสำหรับการแต่งชั้นดินรอบอาคาร ต้องตรงตามรายการละเอียด
3. มวลวัสดุที่ขุดขึ้นมา หากวิศวกรพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่เหมาะสม สำหรับการถมดินผู้รับเหมาต้องจัดการขนย้ายออกจากสถานที่ก่อสร้าง
ข) การขุดดินฐานราก
1. ต้องจัดการหลอฐานรากทันทีหลังจากที่การขุดดินสำหรับฐานรากได้เสร็จเรียบร้อยแล้ว เมื่อหลอฐานรากเรียบร้อยแล้ว การถมดินกลบฐานรากเป็นหน้าที่โดยตรงของผู้รับเหมา
2. ในกรณีที่ขุดพบโบราณวัตถุ ผู้รับเหมาจะต้องแจ้งให้ผู้ว่าจ้างทราบทันทีและโบราณวัตถุที่ขุดได้จะต้องตกเป็นสมบัติของผู้ว่าจ้างทั้งสิ้น
3. ผู้รับเหมาจะต้องเตรียมสูบน้ำออกจากบริเวณก่อสร้างตลอดเวลา และต้องไม่ทำให้คอนกรีตที่กำลังเทอยู่เสียหาย
ค) การขุดร่องหรือคู
ต้องระมัดระวังในการขุดร่องหรือคูระบายน้ำที่รวมอยู่ในอาคาร ตลอดจนการบำรุงรักษาและต้องไม่ทำให้ฐานรากเสียหายด้วย
ง) พื้นคอนกรีตวางบนผิวดิน
ชั้นดินที่รองรับพื้นคอนกรีตจะต้องเป็นดินอัดแน่นตามที่ได้ระบุ และต้องอยู่ในระดับที่ได้แสดงไว้ในรูปแบบ

4006 การถมดิน และการกลบเกลี่ยดิน

การถมดินจะต้องได้ระดับที่เหมาะสม เพื่อการทรุดและทรงตัวของมวลดิน ผู้รับเหมาต้องจัดการให้ได้ระดับสุดท้ายตรงตามรูปแบบ

ก) วัสดุ

วัสดุที่ใช้และกลบเกลี่ยต้องประกอบด้วยดินที่เหมาะสม ในกรณีที่ใช้ดินที่ขุดจากบริเวณสถานที่ก่อสร้างจะต้องได้รับการอนุมัติจากวิศวกรก่อน และผู้รับเหมาต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการนำดินจากที่อื่นมาถมแทน

ข) การจัดปรับระดับ

ก่อนการถมดินและการกลบเกลี่ยดิน พื้นที่ในบริเวณนั้นต้องอยู่ในสภาพที่เรียบร้อยได้ระดับตามแนวนอน และใช้เครื่องมืออัดแน่นตามที่ใดระบุไว้ แต่ต้องไม่เป็นอันตรายต่อโครงสร้างอื่นหรือส่วนของอาคารที่อยู่ใกล้เคียง

4007 การถมด้วยดิน กรวด หรือทราย

ก) การถมประกอบด้วยทราย กรวด และหินตามรายละเอียดในหมวดคอนกรีต

ข) การถมด้วยหิน กรวด หรือทรายต้องเตรียมและจัดทำตามขนาดและความหนาที่ได้ระบุไว้ในรูปแบบ

ค) มวลวัสดุที่ใช้ถมต้องมีคุณสมบัติในการควบคุมความชื้นของฐานรากได้พอเหมาะด้วย ต้องมีกรรมวิธีตามคำแนะนำของบริษัทที่ปรึกษา โดยคำนึงถึงความหนาและรูปร่างของมวลที่ใช้ถม

ง) หลังจากการอัดแน่นแล้วต้องมีการตรวจสอบความหนาแน่นตามมาตรฐาน วสท.

4008 การบด อัดแน่น

การถมดินและกลบเกลี่ยดินทั้งหมดต้องมีความชื้นพอเหมาะที่สุด แล้วทำการอัดแน่นตามจำนวนเปอร์เซ็นต์ของความหนาแน่นมากที่สุดในสภาพชื้นนั้น และต้องไม่น้อยกว่า 2% หรือมากกว่า 5% ของความชื้นที่ดีที่สุดตามมาตรฐานของ AASHTO

Meterial	Percent of Max. Density
Fill	90 %
Fill (Supporting Footing)	90 %
Backfill	90 %
Fill and Backfill (Top Inches-Beneath Slab on Grade)	95 %
Granular Fill	95 %

4009 การทดสอบ

การทดสอบเพื่อให้ได้ความหนาแน่นของการถมและกลบเกลี่ยดินและเพื่อให้อยู่ในสภาพที่ดี โดยที่วิศวกรจะเป็นผู้เลือกสถานที่ปฏิบัติการทดสอบ

ก) ความหนาแน่นสูงสุด

การทดสอบต้องใช้ตัวอย่าง 2 ส่วนที่แยกกันเพื่อตัดสินความหนาแน่นสูงสุดในสภาพความชื้นที่เหมาะสม วิศวกรเป็นผู้จัดการเรียกเก็บจากสถานที่ที่ต้องการ

ข) การทดสอบการอัดแน่น

ผู้รับเหมาเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการทดสอบการอัดแน่นทุก 200 ลูกบาศก์เมตร และทุกความลึก 0.30 เมตร ของการถมดิน

หมวด 5
งานแบบหล่อ

5001 ทั่วไป

ก) “กรณีทั่วไปและกรณีพิเศษ” ที่ระบุไว้ในภาคอื่นให้นำมาใช้กับหมวดนี้ด้วย

5002 การคำนวณออกแบบ

ก) การวิเคราะห์

ผู้รับเหมาจะต้องเป็นฝ่ายคำนวณออกแบบงานแบบหล่อ โดยต้องคำนึงถึงการโก่งตัวขององค์อาคารต่าง ๆ อย่างระมัดระวัง และต้องได้รับอนุมัติจากวิศวกรก่อน จึงจะนำไปใช้ก่อสร้างได้

ข) ค้ำยัน

1. เมื่อใช้ค้ำยัน การต่อหรือวิธีการค้ำยันซึ่งได้จดทะเบียนสิทธิบัตรไว้ จะต้องปฏิบัติตามข้อแนะนำของผู้ผลิตเกี่ยวกับความสามารถในการรับน้ำหนักอย่างเคร่งครัด ผู้คำนวณออกแบบจะต้องปฏิบัติตามข้อแนะนำของผู้ผลิตอย่างเคร่งครัดในเรื่องการ ยึดโยง และน้ำหนักบรรทุกปลอดภัยสำหรับความยาวระหว่างที่ยึดของค้ำยัน

2. ห้ามใช้การต่อแบบทาบในสนามเกินกว่าอันสลับบันสำหรับค้ำยันใต้แผ่นพื้น หรือไม่เกินทุก ๆ สามอันสำหรับค้ำยันใต้คาน และไม่ควรต่อค้ำยันเกินกว่าหนึ่งแห่ง นอกจากจะมีการยึดทะแยงที่จุดต่อทุก ๆ แห่ง การต่อค้ำยันดังกล่าวจะต้องกระจายให้สม่ำเสมอทั่วไปเท่าที่จะทำได้ รอยต่อจะต้องไม่อยู่ใกล้กับกึ่งกลางของตัวค้ำยัน โดยไม่มีที่ยึดด้านข้างหรือกึ่งกลางระหว่างจุดยึดด้านข้าง ทั้งนี้เพื่อป้องกันการโก่ง

3. จะต้องคำนวณออกแบบรอยต่อให้ต้านทานการโก่ง และการตัดเช่นเดียวกับองค์อาคารที่รับแรงอัดอื่น ๆ วัสดุที่ใช้ต่อค้ำยันไม่จะต้องไม่สั้นกว่าหนึ่งเมตร

ค) การยึดทะแยง

ระบบแบบหล่อจะต้องคำนวณออกแบบให้ถ่ายแรงทางข้างล่างลงสู่พื้นดินในลักษณะปลอดภัยตลอดเวลาจะต้องจัดให้มีการยึดทะแยงทั้งในระนาบตั้งและระนาบราบตามต้องการเพื่อให้มีสติเฟนสูงและเพื่อป้องกันการโก่งขององค์อาคารเดี่ยว ๆ

ง) ฐานรากสำหรับงานแบบหล่อ

จะต้องคำนวณออกแบบฐานรากซึ่งจะเป็นแบบวางบนดินฐานแผ่หรือเสาเข็มให้ถูกต้องเหมาะสม

จ) การทรุดตัว

แบบหล่อจะต้องสร้างให้สามารถปรับระดับทางแนวตั้งได้ เพื่อเป็นการชดเชยกับการทรุดตัวที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้เกิดการทรุดตัวน้อยที่สุดเมื่อรับน้ำหนักเต็มที่ใช้ไม่ต้องพยายามให้มีจำนวนรอยต่อทางแนวราบน้อยที่สุด โดยเฉพาะจำนวนรอยต่อซึ่งแนวเสี้ยนบรรจุบนแนวเสี้ยนด้านข้างซึ่งอาจใช้ลิ้มสอดที่ยอดหรือก้นของค้ำยันน้อยอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่จะใช้ทั้งสองปลายไม่ได้ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถปรับแก้การทรุดตัวที่ไม่สม่ำเสมอทางแนวตั้งได้ หรือเพื่อสะดวกในการถอดแบบ

5003 รูปแบบ

ก) การอนุมัติโดยวิศวกร

ในกรณีที่กำหนดไว้ก่อนที่จะลงมือสร้างแบบหล่อ ผู้รับเหมาจะต้องส่งรูปแบบแสดงรายละเอียดของงานแบบหล่อเพื่อให้วิศวกรอนุมัติก่อน หากแบบดังกล่าวไม่เป็นที่พอใจของวิศวกรผู้รับเหมาจะต้องจัดการแก้ไขตามที่กำหนดให้เสร็จก่อนที่จะเริ่มงาน การที่วิศวกรอนุมัติในแบบที่เสนอหรือแก้ไขมาแล้ว มิได้หมายความว่าผู้รับเหมาจะหมดความรับผิดชอบที่จะต้องทำการก่อสร้างให้ดีและดูแลรักษาให้แบบหล่ออยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ตลอดเวลา

ข) สมมติฐานในการคำนวณออกแบบ

ในแบบสำหรับแบบหล่อจะต้องแสดงค่าต่าง ๆ ที่สำคัญตลอดจนสภาพการบรรทุก น้ำหนัก รวมทั้งน้ำหนักบรรทุกจร อัตราการบรรทุก ความสูงของคอนกรีตที่จะปล่อยลงมาน้ำหนักอุปกรณ์เคลื่อนที่ซึ่งอาจต้องทำงานบนแบบหล่อ แรงดันฐาน หน่วยแรงต่าง ๆ ที่ใช้ในการคำนวณออกแบบและข้อมูลที่สำคัญอื่น ๆ

- ค) รายการต่าง ๆ ที่ต้องปรากฏในรูปแบบ
รูปแบบสำหรับงานแบบหล่อจะต้องมีรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
1. สมอ ค้ำยันและการยึดโยง
 2. การปรับแบบหล่อในที่ระหว่างเทคอนกรีต
 3. แผ่นกันน้ำ ร่องลิ้น และสิ่งที่จะต้องสอดไว้
 4. นั่งร้าน
 5. ฐานน้ำตา หรือรูที่เจาะไว้สำหรับเครื่องจักร ถ้ากำหนด
 6. ช่องสำหรับทำความสะอาด
 7. รอยต่อในขณะที่ก่อสร้าง รอยต่อสำหรับควบคุม และรอยต่อขยายตัว ตามที่ระบุไว้ในแบบ
 8. แถบมนสำหรับมุมที่ไม่ฉาบ (เปลือย)
 9. การยกทองคาน และพื้นกันแฉน
 10. การเคลือบผิวแบบหล่อ
 11. รายละเอียดในการค้ำยัน ปกติจะไม่ยอมให้มีการค้ำยันซ้อน นอกจากวิศวกรจะอนุญาต

5004 การก่อสร้าง

ก) บททั่วไป

1. แบบหล่อจะต้องได้รับการตรวจก่อนจึงจะเรียงเหล็กเสริมได้
2. แบบหล่อจะต้องแนบพอควรเพื่อป้องกันไม่ใ้ลมอร์ต้าไหลออกจากคอนกรีต
3. แบบหล่อจะต้องสะอาดปราศจากฝุ่น มอร์ต้า และสิ่งแปลกปลอมอื่น ๆ ในกรณีที่ไม่สามารถเข้าถึงกันแบบจากภายในได้ จะต้องจัดช่องไว้สำหรับให้สามารถขจัดสิ่งที่ไม่ต้องการต่าง ๆ ออกก่อนเทคอนกรีต
4. ห้ามนำแบบหล่อซึ่งชำรุดจากการใช้งานครั้งหลังสุดจนถึงขั้นที่อาจทำลายผิวหน้าหรือคุณภาพคอนกรีตได้มาใช้อีก
5. ให้หลีกเลี่ยงการบรรทุกน้ำหนักบนคอนกรีตซึ่งเทได้เพียงหนึ่งสัปดาห์ ห้ามโยนของหนัก ๆ เช่น มวลรวมไม้ กระดาน เหล็กเสริม หรืออื่น ๆ ลงบนคอนกรีตใหม่ ๆ หรือแม้กระทั่งการกองวัสดุ
6. ห้ามโยนหรือกองวัสดุก่อสร้างบนแบบหล่อในลักษณะที่จะทำให้แบบหล่อนั้นชำรุด หรือเป็นการเพิ่มน้ำหนักมากเกินไป

ข) ฝีมือ

ให้ระมัดระวังเป็นพิเศษในข้อต่อไปนี้เพื่อให้แน่ใจว่าจะได้งานที่มีฝีมือดี

1. รอยต่อของค้ำยัน
2. การสลัจุดร่วมหรือรอยต่อในแผ่นไม้อัด และการยึดโยง
3. การรองรับค้ำยันที่ถูกต้อง
4. จำนวนเหล็กเส้นสำหรับยึดหรือที่จับและตำแหน่งที่เหมาะสม
5. การขันเหล็กเส้นสำหรับยึด หรือที่จับให้ตึงพอดี
6. การแยกทานใต้ดินชั้นโคลนจะต้องมีอย่างเพียงพอ
7. การต่อค้ำยันกับจุดร่วมจะต้องแข็งแรงพอที่จะต้านแรงยกหรือแรงบิด ณ จุดร่วมนั้น ๆ ได้
8. การเคลือบผิวแบบหล่อจะต้องกระทำก่อนเรียงเหล็กเสริม และจะต้องไม่ใช่ในปริมาณมากเกินไปจนเบือนเหล็ก
9. รายละเอียดของรอยต่อสำหรับควบคุม และรอยต่อขณะก่อสร้าง

ค) ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้

1. ความคลาดเคลื่อนจากแนวสายตั้ง
ในแต่ละชั้น..... 10 มม.
2. ความคลาดเคลื่อนจากระดับหรือจากความลาดที่ระบุในแบบ
ในช่วง 10 เมตร..... 15 มม.
3. ความคลาดเคลื่อนของแนวอาคารจากแนวที่กำหนดในแบบ และตำแหน่งเสาผนัง
และประตูหน้าต่างที่เกี่ยวข้อง
ในช่วง 10 เมตร..... 20 มม.

4. ความคลาดเคลื่อนของขนาดของหน้าตัดเสาและคาน และความหนาของแผ่นพื้นและผนัง
 - ลด..... 5 มม.
 - เพิ่ม..... 10 มม.
 5. ฐานราก
 - 5.1 ความคลาดเคลื่อนจากขนาดในแบบ
 - ลด..... 20 มม.
 - เพิ่ม..... 50 มม.
 - 5.2 ความคลาดเคลื่อนในความหนา
 - ลด..... 50 มม.
 - เพิ่ม..... 100 มม.
 6. ความคลาดเคลื่อนของชั้น
 - ลูกตั้ง..... 2.5 มม.
 - ลูกนอน..... 5 มม.
- ง) งานปรับแบบหล่อ
1. กอนเทคอนกรีต
 - 1.1 จะต้องติดตั้งอุปกรณ์สำหรับให้ความสะดวกในการจัดการเคลื่อนตัวของแบบหล่อขณะเทคอนกรีตไว้ที่แบบส่วนที่มีที่รองรับ
 - 1.2 หลังจากตรวจสอบขั้นสุดท้ายก่อนเทคอนกรีต จะต้องยึดลิ้มที่ใช้ในการจัดแบบให้ได้ที่แน่นอน
 - 1.3 จะต้องยึดแบบหล่อกับค้ำยันข้างใต้ให้แน่นหนา พอที่จะไม่เกิดการเคลื่อนตัวทั้งทางด้านข้าง และด้านขึ้นลงของส่วนหนึ่งส่วนใดของระบบหล่อทั้งหมดขณะเทคอนกรีต
 - 1.4 จะต้องเผื่อระดับและมุมมนไว้สำหรับรอยต่อต่าง ๆ ของแบบหล่อ การหลุดตัว การหดตัวของไม้ การแอ่นเนื่องจากน้ำหนักบรรทุกคงที่ และการหดตัว ทางอีลาสติคขององค์อาคารในแบบหล่อ ตลอดจนการยกห้องคานและพื้นซึ่งกำหนดไว้ในแบบก่อสร้าง
 - 1.5 จะต้องจัดเตรียมวิธีปรับระดับ หรือแนวของค้ำยันในกรณีที่เกิดการหลุดตัวมากเกินไป เช่น ใช้ลิ้มหรือแม่แรง
 - 1.6 ควรจัดทำทางเดินสำหรับอุปกรณ์ที่เคลื่อนที่ได้ โดยทำเสาหรือขารองรับตามแต่จะต้องการและต้องวางบนแบบหล่อหรือองค์อาคารที่เป็นโครงสร้างโดยตรงไม่ควรวางบนเหล็กเสริมนอกจากจะทำที่รองรับเหล็กนั้นเป็นพิเศษ แบบหล่อจะต้องพอเหมาะกะกับที่รองรับของทางเดินดังกล่าว โดยยอมให้เกิดการแอ่น ความคลาดเคลื่อนหรือการเคลื่อนตัวทางข้างไม่เกินค่าที่ยอมให้
 2. ระหว่างและหลังการเทคอนกรีต
 - 2.1 ในระหว่างและภายหลังการเทคอนกรีต จะต้องตรวจสอบระดับการยกห้องคานพื้นและการได้ตั้งของระบบแบบหล่อโดยใช้อุปกรณ์ตามข้อ 1
 - หากจำเป็นให้รีบดำเนินการแก้ไขทันที ในระหว่างการก่อสร้างหากปรากฏว่าแบบหล่อเริ่มไม่แข็งแรงและแสดงให้เห็นว่าเกิดการหลุดตัวมากเกินไปหรือเกิดการโก่งบิดเบี้ยวแล้วให้หยุดงานทันที หากเห็นว่าส่วนใดจะชำรุดตลอดไปก็ให้รื้อออกและเสริมแบบหล่อให้แข็งแรงยิ่งขึ้น
 - จะต้องมิให้ผู้คอยเผ่าสังเกตุแบบหล่ออยู่ตลอดเวลา เพื่อที่เมื่อเห็นว่าสมควรจะแก้ไขส่วนใดจะได้ดำเนินการได้ทันที ผู้ที่ทำหน้าที่นี้ต้องปฏิบัติงานโดยถือความปลอดภัยเป็นหลักสำคัญ
 - การถอดแบบหล่อและที่รองรับ หลังจากเทคอนกรีตแล้วจะต้องคงที่รองรับไว้กับที่เป็นเวลาไม่น้อยกว่าที่กำหนดข้างล่างนี้ ในกรณีที่ใช้ปูนซีเมนต์ชนิดให้กำลังสูงเร็วอาจลดระยะเวลาดังกล่าวลงได้ตามความเห็นชอบของวิศวกร

ค้ำยันใต้คาน	21	วัน
ค้ำยันใต้แผ่นพื้น	21	วัน
ผนัง	48	ชั่วโมง
เสา	48	ชั่วโมง
ข้างคานและส่วนอื่น ๆ	48	ชั่วโมง

อย่างไรก็ดี วิศวกรอาจสั่งให้ยืดเวลาการถอดแบบออกไปอีกได้หากเห็นเป็นการสมควร ถ้าปรากฏว่ามีส่วนหนึ่งส่วนของงานเกิดชำรุดเนื่องจากถอดแบบเร็วเกินกว่ากำหนด ผู้รับเหมาจะต้องทุบส่วนนั้นทิ้งและสร้างขึ้นใหม่แทนทั้งหมด

5005 วัสดุสำหรับงานแบบหล่อ

ผู้รับเหมาอาจเลือกใช้วัสดุใดก็ได้ที่เหมาะสมในการทำแบบหล่อ แต่ผิวคอนกรีตที่ได้จะต้องตรงตามข้อ 4006 "การแต่งผิวคอนกรีต" ทุกประการ

5006 การแต่งผิวคอนกรีต

ก) คอนกรีตสำหรับอาคาร

1. การสร้างแบบหล่อจะต้องกระทำพอที่เมื่อคอนกรีตแข็งตัวแล้วจะอยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้องและต้องมีขนาดและชนิดของผิวตรงตามที่กำหนดทั้งในบทกำหนดและ/หรือรูปแบบทางวิศวกรรมทางสถาปัตยกรรม
2. สำหรับแผ่นพื้นหลังคารวมทั้งกันสาดและดาดฟ้า ห้ามขัดมันผิวเป็นอันขาด นอกจากในแบบจะระบุไว้

ข) การแต่งผิวถนนในบริเวณอาคาร

การแต่งผิวถนนอาจใช้มือหรือเครื่องจักรกลก็ได้ ในทันทีที่แต่งผิวเสร็จให้ตรวจสอบระดับด้วยไม้ตรงยาว 3 เมตร ส่วนที่เว้าให้เติมด้วยคอนกรีตที่มีส่วนผสมเดียวกัน สำหรับส่วนที่โค้งนูนให้ตัดออกแล้วแต่งผิวใหม่

5007 การแก้ไขผิวที่ไม่เรียบร้อย

- ก) ทันทีที่ถอดแบบจะต้องทำการตรวจสอบ หากพบว่าผิวคอนกรีตไม่เรียบร้อยจะต้องแจ้งให้วิศวกรทราบทันที เมื่อวิศวกรให้ความเห็นชอบวิธีการแก้ไขแล้ว ผู้รับเหมาต้องดำเนินการซ่อมในทันที
- ข) หากปรากฏว่ามีการซ่อมแซมผิวคอนกรีตก่อนได้รับการตรวจสอบ โดยผู้แทนผู้ว่าจ้างคอนกรีตส่วนนั้นอาจถือเป็นคอนกรีตเสียก็ได้

5008 งานนั่งร้าน

เพื่อความปลอดภัยผู้รับเหมาควรปฏิบัติตาม "ข้อกำหนดนั่งร้านงานก่อสร้างอาคาร" ในมาตรฐานความปลอดภัยของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย

หมวด 6
เหล็กเสริมคอนกรีต

6001 ทั่วไป

- ก) “กรณีทั่วไปและกรณีพิเศษ” ที่ระบุไว้ในภาคอื่นให้นำมาใช้กับหมวดนี้ด้วย
- ข) ข้อกำหนดในหมวดนี้คลุมถึงงานทั่วไปเกี่ยวกับการจัดหา การตัด การดัด และการเรียงเหล็กเสริมตามชนิดและชั้นที่ระบุไว้ในแบบและในบทกำหนดนี้ งานที่ทำจะต้องตรงตามแบบบทกำหนดและตามคำแนะนำของวิศวกรผู้ควบคุมงานอย่างเคร่งครัด
- ค) รายละเอียดเกี่ยวกับเหล็กเสริมคอนกรีต ซึ่งมีได้ระบุในแบบและบทกำหนดนี้ ให้ถือปฏิบัติตาม “มาตรฐานสำหรับอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก” ของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยที่ 1007-34 ทุกประการ

6002 วัสดุ

คุณภาพของเหล็กที่ใช้เสริมคอนกรีต จะต้องตรงตามเกณฑ์กำหนด ของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ทั้งขนาด น้ำหนัก และคุณสมบัติอื่น ๆ สำหรับพื้นที่หน้าตัดของเหล็กเสริมโดยเฉลี่ยแล้ว จะต้องเท่ากับที่คำนวณได้จากเส้นผ่าศูนย์กลางที่กำหนดในแบบจริงๆ เช่น ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12 มม. จะมีพื้นที่หน้าตัดเฉลี่ยไม่น้อยกว่า 113.1 ตร.มม. แต่เส้นผ่าศูนย์กลางยอมให้คลาดเคลื่อนได้ตามมาตรฐาน ม.อ.ก.
ฉะนั้นหากผู้รับจ้างประสงค์จะนำเหล็กที่มีพื้นที่หน้าตัดที่เล็กกว่าที่เป็นจริงจะต้องเพิ่มปริมาณจนได้พื้นที่หน้าตัดที่กำหนด โดยจะเรียกเงินเพิ่มเติมมิได้ ผู้รับเหมาจะต้องจัดส่งตัวอย่างเหล็กเสริมไปทดสอบยังสถาบันที่เชื่อถือได้ และผู้รับเหมาต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งหมดในการทดสอบและอื่นๆที่เกี่ยวข้อง รายงานผลการทดสอบให้จัดส่งต้นฉบับพร้อมสำเนา รวม 3 ชุด ให้ทำการทดสอบทุกๆ 200 ตันของเหล็กแต่ละขนาดเป็นอย่างน้อย หรือเมื่อผู้ควบคุมงานเห็นสมควร

6003 การเก็บรักษาเหล็กเส้นเสริมคอนกรีต

จะต้องเก็บเหล็กเส้นเสริมคอนกรีตไว้เหนือพื้นดินและอยู่ในอาคาร หรือทำหลังคาคลุมและต้องเก็บไว้ในลักษณะที่เหล็กเส้นจะไม่ถูกตัดจนงอไปจากเดิม เมื่อจัดเรียงเหล็กเส้นเข้าที่พร้อมจะเทคอนกรีตแล้วเหล็กนั้นจะต้องสะอาดปราศจากฝุ่น น้ำมัน สี สนิมขุม และสะเก็ดหรือสิ่งแปลกปลอมอื่นๆ

6004 วิธีการก่อสร้าง

- ก) การตัดและประกอบ
 1. เหล็กเสริมจะต้องมีขนาดและรูปร่างตรงตามที่กำหนดในแบบ และในการตัดและดัดจะต้องไม่ทำให้เหล็กชำรุดเสียหาย
 2. ของอ หากในแบบไม่ได้ระบุถึงรัศมีของการงอเหล็ก ให้ปฏิบัติตามเกณฑ์กำหนดต่อไปนี้
 - 2.1 ส่วนที่งอเป็นครึ่งวงกลมให้มีส่วนที่ยื่นต่อออกไปอีกอย่างน้อย 4 เท่าของขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของเหล็กนั้น แต่ระยะยี่นนี้ต้องไม่น้อยกว่า 60 มม.
 - 2.2 ส่วนที่งอเป็นมุมฉากให้มีส่วนที่ยื่นต่อออกไปถึงปลายสุดของเหล็กอย่างน้อยอีก 12 เท่าของขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของเหล็กนั้น
 - 2.3 เหล็กถูกตั้งและเหล็กปลอก
 - 2.3.1) เหล็กขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 16 มม. หรือเล็กกว่า ให้งอ 90 องศา โดยมีส่วนที่ยื่นถึงปลายของอีกอย่างน้อย 6 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของเหล็กแต่ต้องไม่น้อยกว่า 60 มม.
 - 2.3.2) ขนาดเหล็กเส้นผ่าศูนย์กลาง 20 มม. และ 25 มม. ให้งอ 90 องศา โดยมีส่วนที่ยื่นถึงปลายของอีกอย่างน้อย 12 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของเหล็ก
 - 2.3.3) ขนาดเหล็กเส้นผ่าศูนย์กลาง 25 มม. และใหญ่กว่าให้งอ 135 องศา โดยมีส่วนที่ยื่นถึงปลายของอีกอย่างน้อย 6 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของเหล็ก
 3. ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางที่เล็กที่สุดสำหรับของอ เส้นผ่าศูนย์กลางของการงอเหล็กให้วัดด้านในของเหล็กที่ งอ สำหรับของอมาตรฐานขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางที่ใช้ต้องไม่เล็กกว่าค่าที่ให้ไว้ในตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 6001
 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางที่เล็กที่สุดสำหรับของอเหล็กข้ออ้อย

ขนาดของเหล็ก	ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางที่เล็กที่สุด
9 ถึง 16 มม.	5 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของเหล็กนั้น
20 ถึง 25 มม.	6 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของเหล็กนั้น
28 ถึง 32 มม.	8 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของเหล็กนั้น

- ข) การเรียงเหล็กเสริม
1. ก่อนเรียงเข้าที่จะต้องทำความสะอาดเหล็กมิให้มีสนิมขุม สะเก็ด และวัสดุเคลือบต่าง ๆ ที่จะทำให้การยึดหน่วงเสียไป
 2. จะต้องเรียงเหล็กเสริมอย่างประณีตให้อยู่ในตำแหน่งที่ถูกต้องพอดีและผูกยึดให้แน่นหนา ระหว่างเทคอนกรีต หากจำเป็นก็อาจใช้เหล็กเสริมพิเศษช่วยในการติดตั้งได้
 3. ที่จุดตัดกันของเหล็กเส้นทุกแห่งจะต้องผูกให้แน่นด้วยลวดเหล็กเบอร์ 18 S.W.G (annealed - iron wire) โดยพันสองรอบและพับปลายลวดเข้าในส่วนที่จะเป็นเนื้อคอนกรีตภายใน
 4. ให้รักษาระยะห่างระหว่างแบบกับเหล็กเสริมให้ถูกต้อง โดยใช้เหล็กแขวนก่อนมอร์ต้าเหล็กยึด หรือวิธีอื่นใดซึ่งวิศวกรผู้ควบคุมงานให้ความเห็นชอบแล้ว ก่อนมอร์ต้าให้ใช้สวนผสมปูนซีเมนต์ 1 ส่วน ต่อทรายที่ผสมสมคอนกรีต 1 ส่วน
 5. หลังจากผูกเหล็กแล้วจะต้องให้วิศวกรผู้ควบคุมงานตรวจก่อนเทคอนกรีตทุกครั้ง หากผูกทิ้งไว้นานเกินควร จะต้องทำความสะอาดและให้วิศวกรผู้ควบคุมงานตรวจอีกครั้งก่อนเทคอนกรีต

6005 การต่อเหล็กเสริม

- ก) ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องต่อเหล็กเสริมนอกจุดที่กำหนดในแบบ หรือที่ระบุในตาราง 6002 ทั้งตำแหน่งและวิธีต่อจะต้องได้รับความเห็นชอบจากวิศวกรผู้ออกแบบเสียก่อน
- ข) การต่อเหล็กในเสา
1. การต่อโดยวิธีทาบให้ระยะทาบไม่น้อยกว่า 48 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางของเหล็กเส้นในกรณีของเหล็กเส้นกลมธรรมดา, และ 40 เท่า สำหรับเหล็กข้ออ้อย SD40 และ 50 เท่า สำหรับเหล็กข้ออ้อย SD 50 แล้วให้ผูกมัดด้วยลวดผูกเหล็กเบอร์ 18 S.W.G.
 2. การต่อโดยวิธีเชื่อมให้เชื่อมด้วยวิธีเหลาปลายเหล็กท่อนบน และต่อเชื่อมด้วยไฟฟ้า (Electric Arc Welding) หรือวิธี Gas Pressure Welding ก็ได้
 3. เหล็ก SD 50 ห้ามต่อโดยวิธีเชื่อม
 4. ตำแหน่งของรอยต่อให้อยู่กึ่งกลางของความสูงระหว่างชั้น
 5. ณ หน้าที่ใด ๆ จะมีรอยต่อของเหล็กเสริมเกินร้อยละ 50 ของจำนวนเหล็กเสริมทั้งหมดไม่ได้
- ค) การต่อเหล็กรับแรงดึง
1. ห้ามต่อเหล็กเสริม ณ จุดที่เกินแรงดึงสูงสุด
 2. ณ หน้าที่ใด ๆ จะมีรอยต่อของเหล็กเสริมเกินร้อยละ 25 ของจำนวนเหล็กเสริมทั้งหมดไม่ได้
 3. การต่อโดยวิธีทาบ ระยะทาบสำหรับเหล็กเส้นกลมต้องไม่น้อยกว่า 48 เท่า ของเส้นผ่าศูนย์กลางของเหล็กเส้น และ 40 เท่า สำหรับเหล็กข้ออ้อย SD 40 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 28 มม. ส่วนเหล็กข้ออ้อยขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 28, 32 มม. นั้น ให้ใช้ระยะทาบ 45 และ 50 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางเหล็กตามลำดับ ในการต่อทาบเหล็กขนาดต้องผูกมัดด้วยลวดผูกเหล็กเบอร์ 18 S.W.G. ให้แน่นหนา สำหรับเหล็กข้ออ้อยขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางใหญ่กว่า 32 มม. ห้ามต่อโดยวิธีทาบเฉยๆแต่ให้ใช้วิธีเชื่อม

4. การต่อวิธีการเชื่อมมี 2 วิธีคือ ต่อเชื่อมและทาบเชื่อม วิธีต่อเชื่อมนั้นให้เชื่อมด้วยวิธีเหลาปลายเหล็กชนปลายและต่อเชื่อมด้วยไฟฟ้า (Electric Arc Welding) ส่วนวิธีทาบเชื่อมนั้น ให้ทาบเป็นระยะ 36 เท่าเส้นผ่าศูนย์กลางเหล็กแล้วเชื่อมที่ช่วงปลาย 2 ข้าง และตรงกลางของระยะทาบ โดยรอยเชื่อมแต่ละตำแหน่งยาวไม่น้อยกว่า 100 มม.
 5. การทาบเหล็กในฐานรากแผ่ (Mat Foundation) เหล็กข้ออ้อยขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางเล็กกว่า 32 มม. ให้ใช้ระยะทาบเหมือนข้อ 3. หรือใช้วิธีต่อโดยการเชื่อมเหมือนข้อ 4. ส่วนเหล็กข้ออ้อยขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 32 มม. ขึ้นไป เหล็กกลางให้ใช้ระยะทาบ 50 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลาง และเหล็กบนให้ใช้ระยะทาบ 65 เท่าของเส้นผ่าศูนย์กลางหรือใช้วิธีต่อโดยการเชื่อมเหมือน ข้อ 4.
- ง) สำหรับเหล็กเสริมที่เผลอทิ้งไว้เพื่อจะเชื่อมต่อกับเหล็กของส่วนที่จะต่อเติมภายหลัง จะต้องทำการป้องกันมิให้เสียหายและผุกร่อน
- จ) การต่อเหล็กเสริมโดยวิธีเชื่อม จะต้องให้กำลังของรอยเชื่อมไม่น้อยกว่าร้อยละ 125 ของกำลังของเหล็กเสริมนั้น ก่อนเริ่มงานเหล็กเสริม จะต้องทำการทดสอบกำลังของรอยต่อเชื่อม โดยสถาบันที่เชื่อถือได้ และผู้รับเหมาเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย ผู้รับเหมาจะต้องส่งสำเนาผลการทดสอบอย่างน้อย 3 ชุด ไปยังวิศวกรผู้ควบคุมงาน
- ฉ) รอยต่อทุกแห่งจะต้องได้รับการตรวจและอนุมัติโดยวิศวกรผู้ควบคุมงาน ก่อนเทคอนกรีตรอยต่อซึ่งไม่ได้รับการอนุมัติ ให้ถือว่าเป็นรอยต่อเสีย อาจถูกห้ามใช้ก็ได้

6006 คุณสมบัติของเหล็กเสริม

- ก) เหล็กเส้นกลมธรรมดาให้ใช้เหล็กที่มีมาตรฐานตาม SR-24 ของมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยมีจุดคานงัดไม่น้อยกว่า 235 เมกะพาสคัล
- ข) เหล็กข้ออ้อย ชนิด SD40 จะต้องมียกกำลังคานงัดไม่น้อยกว่า 390 เมกะพาสคัล และเป็นไปตามมาตรฐาน มอก.
- ค) เหล็กข้ออ้อย ชนิด SD50 จะต้องมียกกำลังคานงัดไม่น้อยกว่า 490 เมกะพาสคัล และเป็นไปตามมาตรฐาน มอก.

ตาราง 6002 รอยต่อในเหล็กเสริม

ชนิดขององค์อาคาร	ชนิดของรอยต่อ	ตำแหน่งของรอยต่อ
คาน แผ่นพื้น	ต่อทาบ ต่อเชื่อม	ตามที่ได้รับอนุมัติ สำหรับคานเหล็กบนให้ต่อที่บริเวณกลางคาน เหล็กกลางต่อที่หน้าเสาถึงระยะ L/5 จากศูนย์กลางเสา
เสาผนัง	ต่อทาบหรือต่อเชื่อม	เหนือระดับพื้น 1 เมตร จนถึงระดับ 1 เมตร ใต้พื้นชั้นบน
ฐานราก	สำหรับด้านที่สั้นกว่าความยาวของเหล็ก 1 เส้น ห้ามต่อ	

หมวด 7
คอนกรีต

7001 ทั่วไป

- ก) “กรณีทั่วไปและกรณีพิเศษ” ในภาคอื่นให้คลุมถึงหมวดนี้ด้วย
- ข) งานคอนกรีตในที่นี้ หมายรวมถึงงานคอนกรีตสำหรับโครงสร้าง ซึ่งต้องเสร็จสมบูรณ์ และเป็นไปตามแบบและบทกำหนดอย่างเคร่งครัด และเป็นไปตามข้อกำหนดและสภาวะต่าง ๆ ของสัญญา
- ค) หากมิได้ระบุในแบบและ/หรือบทกำหนดนี้ รายละเอียดต่างๆ เกี่ยวกับองค์อาคารคอนกรีตเสริมเหล็กและงานคอนกรีตทั้งหมดให้เป็นไปตาม “มาตรฐานสำหรับอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก” ของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทยฯ ที่ 1007-34 ทุกประการ

7002 วัสดุ

- วัสดุต่าง ๆ ที่เป็นส่วนผสมของคอนกรีตจะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดและเกณฑ์กำหนดอื่น ๆ ดังนี้ คือ
- ก) ปูนซีเมนต์ จะต้องเป็นปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ มอก. 15-2514 ชนิดที่เหมาะสมกับงาน และต้องเป็นปูนซีเมนต์ที่แห้งไม่จับตัวเป็นก้อน
 - ข) น้ำที่ใช้ผสมคอนกรีตจะต้องสะอาดใช้ได้
 - ค) มวลรวม
 - 1. มวลรวมที่ใช้สำหรับคอนกรีตจะแข็งแรง มีความคงตัว เฉื่อย ไม่ทำปฏิกิริยากับต่างในปูนซีเมนต์
 - 2. มวลรวมหยาบและมวลรวมละเอียดให้ถือเป็นวัสดุคนละอย่างมวลรวมหยาบแต่ละขนาดหรือหลายขนาดผสมกันจะต้องมีขนาดคละตามเกณฑ์กำหนดของข้อกำหนด ASTM ที่เหมาะสม
 - ง) สารผสมเพิ่ม สำหรับคอนกรีตส่วนที่มีใช้ฐานรากทั้งหมดให้ใช้ Workability Agent ส่วนที่เป็นโครงสร้างห้องใต้ดินทั้งหมดให้ผสมด้วยก้านน้ำซีเมนต์ทนแรงและก้านน้ำได้ โดยใช้ตามคำแนะนำของผู้ผลิตอย่างเคร่งครัด สำหรับคอนกรีต ที่มีมวลใหญ่มากๆ เช่น ฐานรากหนาเกิน 1.00 ม. หากไม่กำหนดเป็นอย่างอื่นให้ใช้สารผสมเพิ่มประเภท Superplasticizer เพื่อลดการแตกร้าวในคอนกรีตนอกจากที่กล่าวนี้ห้ามใช้สารผสมเพิ่มชนิดอื่น หรือปูนซีเมนต์ที่ผสมสารเหล่านั้น นอกจากจะได้รับอนุมัติจากวิศวกรผู้ควบคุมงานก่อน
 - จ) การเก็บวัสดุ
 - 1. ให้เก็บปูนซีเมนต์ไว้ในอาคาร ถังเก็บหรือไซโลที่ป้องกันความชื้นและความสกปรกได้และในการส่งให้ส่งในปริมาณเพียงพอที่จะไม่ทำให้งานคอนกรีตต้องชะงักหรือล่าช้าไม่ว่ากรณีใดจะต้องแยกวัสดุที่ส่งมาแต่ละครั้งให้เป็นสัดส่วนไม่ปะปนกัน
 - 2. การส่งมวลรวมหยาบให้ส่งแยกขนาดไปยังสถานที่ก่อสร้าง นอกจากจะได้รับอนุมัติจากวิศวกรให้เป็นอย่างอื่น
 - 3. การกองมวลรวม จะต้องกองในลักษณะที่จะป้องกันมิให้ปะปนกับมวลรวมกองอื่น ซึ่งมีขนาดต่างกัน เพื่อให้เป็นไปตามนี้ อาจจะต้องทำการทดสอบว่าส่วนขนาดคละตลอดจนความสะอาดของมวลรวมตรงตามเกณฑ์กำหนดหรือไม่ โดยเก็บตัวอย่าง ณ ที่ทำการผสมคอนกรีต
 - 4. ในการเก็บสารผสมเพิ่ม ต้องระวังอย่าให้เกิดการแปดเปื้อน การระเหย หรือเสื่อมคุณภาพสำหรับสารผสมเพิ่มชนิดที่อยู่ในรูปสารลอยตัวหรือสารละลายที่ไม่คงตัว จะต้องจัดหาอุปกรณ์สำหรับกวนเพื่อให้ตัวยากระจาย โดยสม่ำเสมอถ้าเป็นสารผสมเพิ่มชนิดเหลวจะต้องป้องกันมิให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิมากนักเพราะจะทำให้คุณสมบัติของสารนั้นเปลี่ยนแปลงได้

7003 คุณสมบัติของคอนกรีต

- ก) องค์ประกอบ คอนกรีตต้องประกอบด้วยปูนซีเมนต์ ทราย มวลรวมหยาบ น้ำและสารผสมเพิ่มตามแต่จะกำหนด ผสมให้เข้ากันเป็นอย่างดีโดยมีความชื้นเหลือที่พอเหมาะ
- ข) ความชื้นเหลือ คอนกรีตที่จะใช้กับทุกส่วนของงานจะต้องผสมให้เข้าเป็นเนื้อเดียวกัน โดยมีความชื้นเหลือที่พอเหมาะที่สามารถทำให้แน่นได้ภายในแบบหล่อ และรอบเหล็กเสริมหลังจากอัดแน่นโดยการกระทุ้งด้วยมือ หรือโดยวิธีอื่นที่ได้รับการเห็นชอบแล้วจะต้องไม่มีน้ำที่ผิวคอนกรีต

มากเกินไป และจะต้องมีผิวหน้าเรียบปราศจากโพรง การแยกแยะรูปทรง เมื่อแข็งตัวแล้วจะต้องมีกำลังตามที่ต้องการตลอดจนความทนทานต่อการแตกสลาย ความคงทน ความทนต่อการขีดสี ความสามารถในการกันน้ำ รูปลักษณะและคุณสมบัติอื่น ๆ ตามที่กำหนด

- ค) กำลังอัดคอนกรีตสำหรับแต่ละส่วนของอาคารจะต้องมีกำลังอัดตามที่แสดงไว้ในตารางที่ 7001 กำลังอัดที่สูงสุดให้คิดที่อายุ 28 วันเป็นหลักสำหรับปูนซีเมนต์ชนิดที่ 1 ธรรมดา แต่ถ้าใช้ปูนซีเมนต์ชนิดที่ 3 ซึ่งให้กำลังสูงเร็วให้คิดที่อายุ 7 วัน ทั้งนี้ให้ใช้แท่งกระบอกคอนกรีตขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 15 เซนติเมตร และสูง 30 เซนติเมตร
- ง) ขนาดใหญ่สุดของมวลรวมหยาบ ขนาดระบุน้อยสุดของมวลรวมหยาบจะต้องเป็นไปตามตารางที่ 5003

ตารางที่ 7001

การแบ่งประเภทคอนกรีตและเกณฑ์กำหนดเกี่ยวกับกำลังอัด

ชนิดของการก่อสร้าง	ประเภท	ค่าต่ำสุดของกำลังอัดของแท่งกระบอกคอนกรีตหลังเทแล้ว 28 วัน-กก/ซม. ²
- ฐานราก และ เสา คาน คานชอย ผนังคอนกรีตเสริมเหล็กที่รับน้ำหนักหน้าตั้งแต่ 10 ซม. ขึ้นไป แผ่นพื้นและถึงเก็บน้ำ	ก.	ตามที่ระบุในแบบรายละเอียด
- ผนังคอนกรีตเสริมเหล็กที่บางกว่า 10 ซม. ที่ไม่ได้รับน้ำหนักและ ครีป ค.ส.ล.	ข.	ตามที่ระบุในแบบรายละเอียด
- คอนกรีตหยาบ	ค.	180

** คอนกรีตสำหรับฐานราก พื้น คาน และกำแพงที่สัมผัสดิน สระน้ำ ถังน้ำ และหลังคา จะต้องผสมน้ำยากันซึมและมีอัตราส่วนน้ำต่อปูนซีเมนต์ไม่เกิน 0.50

- ฉ) การยุบ การยุบของคอนกรีตซึ่งมีน้ำหนักปกติซึ่งหาโดย “วิธีทดสอบค่าการยุบของคอนกรีตซึ่งใช้ปูนซีเมนต์พอร์ตแลนด์” (ASTM C 143) จะต้องเป็นไปตามค่าที่ให้ไว้ในตารางที่ 7002 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 7002

ค่าการยุบสำหรับงานก่อสร้างชนิดต่าง ๆ

ชนิดของงานก่อสร้าง	ค่าการยุบ ซม.	
	สูงสุด	ต่ำสุด
ฐานราก	10	5
แผ่นพื้น คาน ผนัง ค.ส.ล.	10	5
เสา	12.5	5
ครีป ค.ส.ล. และผนังบาง ๆ	12.5	5

ตารางที่ 7003
 ขนาดใหญ่สุดของมวลรวมหยาบที่ใช้กับคอนกรีต

ชนิดของงานก่อสร้าง	ขนาดใหญ่สุด ซม.
ฐานราก เสา และคาน	2
ผนัง ค.ส.ล. หนาตั้งแต่ 15 ซม. ขึ้นไป	2
ผนัง ค.ส.ล. หนาตั้งแต่ 10 ซม. ลงมา	2
แผ่นพื้น ครีป ค.ส.ล.	2

7004 การคำนวณการออกแบบส่วนผสม

- ก) ห้ามมิให้นำคอนกรีตมาทดสอบที่เป็นโครงสร้างใดๆ จนกว่าส่วนผสมของคอนกรีตที่จะนำมาใช้นั้น ได้รับความเห็นชอบจากวิศวกรแล้ว
- ข) ก่อนเทคอนกรีตอย่างน้อย 30 วัน ผู้รับเหมาจะต้องเตรียมส่วนผสมคอนกรีตต่างๆ ในห้องปฏิบัติการเพื่อให้วิศวกรตรวจให้ความเห็นชอบก่อน
- ค) การที่วิศวกรให้ความเห็นชอบต่อส่วนผสมที่เสนอมาหรือที่แก้ไข (หากมี) นั้น มิได้หมายความว่า จะลดความรับผิดชอบของผู้รับเหมาที่มีต่อคุณสมบัติของคอนกรีตที่ได้จากส่วนผสมนั้น
- ง) การจัดปฏิบัติการส่วนผสม
- จะต้องหาอัตราส่วน น้ำ : ซีเมนต์ที่เหมาะสม โดยการทดลองขั้นตอนตามวิธีการต่อไปนี้
 - จะต้องทดลองทำอัตราส่วนผสมคอนกรีตที่มีอัตราส่วนและความชื้นเหลวที่เหมาะสมกับงานโดยเปลี่ยนอัตราส่วน น้ำ : ซีเมนต์อย่างน้อย 3 ค่า ซึ่งจะให้กำลังต่าง ๆ กัน โดยอยู่ในขอบข่ายของค่าที่กำหนดสำหรับงานนี้ และจะต้องคำนวณออกแบบสำหรับค่าการยุบสูงสุดเท่าที่ยอมให้
 - จากนั้นให้หาปฏิภาคของวัสดุผสม แล้วทำการทดสอบตามหลักและวิธีการที่ให้ไว้ในเรื่อง "ขอแนะนำวิธีการเลือกปฏิภาคส่วนผสมสำหรับคอนกรีต" (ACI 211)
 - สำหรับอัตราส่วน น้ำ : ซีเมนต์แต่ละค่า ให้หล่อชิ้นตัวอย่างอย่างน้อย 3 ชิ้น สำหรับแต่ละอายุเพื่อนำไปทดสอบ โดยเตรียมและบ่งตัวอย่างตาม "วิธีทำและบ่มชิ้นตัวอย่างคอนกรีตสำหรับใช้ทดสอบแรงอัดและแรงดัด" (ASTM C192) และทดสอบที่อายุ 7 และ 28 วัน การทดสอบให้ปฏิบัติตาม "วิธีทดสอบกำลังอัดแท่งกระบอกคอนกรีต" (ASTM C 39)
 - ให้นำผลที่ได้จากการทดสอบไปเขียนเป็นกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราส่วนน้ำ : ซีเมนต์ ที่จะใช้ดังนี้
 คอนกรีตประเภท ก. อัตราส่วนน้ำ : ซีเมนต์สูงสุดที่ยอมให้ จะต้องได้มาจากค่าที่แสดงโดยกราฟที่หาค่ากำลังต่ำสุดเกินร้อยละ 10 ของกำลังที่กำหนด
 - สำหรับคอนกรีตโครงสร้างทั่วไป ปริมาณปูนซีเมนต์จะต้องไม่น้อยกว่า 325 กิโลกรัม/ลูกบาศก์เมตรของคอนกรีต
 - การใช้อัตราส่วนน้ำ : ซีเมนต์ค่าที่ต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ในกรณีที่ใช้มวลรวมหยาบชนิดเม็ดเล็ก เช่น ในผนังบางๆ หรือในที่ที่เหล็กแน่นมากๆ จะต้องพยายามรักษาอัตราส่วนน้ำ : ซีเมนต์ให้คงที่เมื่อได้เลือกอัตราส่วนน้ำ : ซีเมนต์ที่เหมาะสมได้แล้วให้หาปฏิภาคส่วนผสมของคอนกรีตตามวิธีในข้อ 4 ง. เรื่อง "การหาปฏิภาคของวัสดุผสม" ดังอธิบายข้างบน

7005 การผสมคอนกรีต

- ก) คอนกรีตผสมเสร็จ การผสมและการขนส่งคอนกรีตผสมเสร็จให้ปฏิบัติตาม " บทกำหนดสำหรับคอนกรีตผสมเสร็จ " (ASTM C 94)
- ข) การผสมด้วยเครื่อง ณ สถานที่ก่อสร้าง
- การผสมคอนกรีตต้องใช้เครื่องผสมชนิดซึ่งได้รับความเห็นชอบจากวิศวกรแล้วที่เครื่องผสมจะต้องมีแผ่นป้ายแสดงความจุและจำนวนรอบต่อนาทีที่เหมาะสมและผู้รับเหมาจะต้องปฏิบัติ

ตามข้อแนะนำเหล่านี้ทุกประการ เครื่องผสมจะต้องสามารถผสมมวลรวมซีเมนต์และน้ำให้เข้ากันโดยทั่วถึงภายในเวลาที่กำหนดและต้องสามารถปล่อยคอนกรีตออกได้โดยไม่เกิดการแยกแยะ

2. ในการบรรจุวัสดุผสมเข้าเครื่อง จะต้องบรรจุส่วนผสมหนึ่งเข้าเครื่องก่อนซีเมนต์และมวลรวมแล้วค่อยๆ เติมน้ำส่วนที่เหลือเมื่อผสมไปแล้วประมาณหนึ่งในสี่ของเวลาที่กำหนดจะต้องมีที่ควบคุมมิให้ปล่อยคอนกรีตก่อนจะถึงเวลาที่กำหนด และจะต้องสามารถปล่อยคอนกรีตออกให้หมดก่อนที่จะบรรจุวัสดุใหม่
3. เวลาที่ใช้ในการผสมคอนกรีตซึ่งมีปริมาณตั้งแต่ 1 ลูกบาศก์เมตร ลงมาจะต้องไม่น้อยกว่า 2 นาที และให้เพิ่มอีก 20 วินาที สำหรับทุก ๆ 1 ลูกบาศก์เมตร หรือส่วนของลูกบาศก์เมตรที่เพิ่มขึ้น

7006 การผสมต่อ

- ก) ให้ผสมคอนกรีตเฉพาะเท่าที่ต้องการใช้เท่านั้น ห้ามนำคอนกรีตที่ก่อตัวแล้วมาผสมต่อเป็นอันขาดแต่ให้ทิ้งไป
- ข) ห้ามมิให้เติมน้ำเพื่อเติมค่าการยุบเป็นอันขาดการเติมน้ำจะกระทำไม่ได้ ณ สถานที่ก่อสร้าง หรือที่โรงผสมคอนกรีตกลางโดยความเห็นชอบของวิศวกรเท่านั้น แต่ไม่ว่าในกรณีใดจะเติมน้ำในระหว่างการขนส่งไม่ได้

7007 การเตรียมการเทคอนกรีตในอากาศร้อน

ในกรณีที่จะเทคอนกรีตในอากาศร้อนจัด หรือจะเทองค์อาคารขนาดใหญ่ เช่น คานขนาดใหญ่ ฐานรากหนา ๆ จะต้องหาวิธีลดอุณหภูมิของคอนกรีตสดให้ต่ำที่สุดเท่าที่จะทำได้ อาทิ ทำหลังคาคลุมไม่ผสมคอนกรีต กองวัสดุ ถึงเก็บน้ำ ในบางกรณีอาจจะต้องใช้น้ำแข็งหรือสารผสมช่วย ซึ่งจะต้องได้รับความเห็นชอบจากวิศวกร

7008 การขนส่งและการเท

- ก) การเตรียมการก่อนเท
 1. จะต้องขจัดคอนกรีตที่แข็งตัวแล้ว และวัสดุแปลกปลอมอื่นๆ ออกจากด้านในของอุปกรณ์ที่ใช้ในการลำเลียงออกให้หมด
 2. แบบหล่อจะต้องเสร็จเรียบร้อยจะต้องขจัดน้ำส่วนที่เกินและวัสดุแปลกปลอมใด ๆ ออกให้หมดเหล็กเสริมผูกเข้าที่เสร็จเรียบร้อย วัสดุต่าง ๆ ที่จะฝังในคอนกรีตต้องเข้าที่เรียบร้อย และการเตรียมการต่างๆ ทั้งหมดได้รับความเห็นชอบแล้วจึงจะดำเนินการเทคอนกรีตได้
- ข) การลำเลียง วิธีการขนส่งและเทคอนกรีต จะต้องได้รับความเห็นชอบจากวิศวกรก่อน ในการขนส่งคอนกรีตจากเครื่องผสมจะต้องระมัดระวังมิให้เกิดการแยกแยะ หรือการแยกตัว หรือการสูญเสียของวัสดุผสมและต้องกระทำในลักษณะที่จะทำให้ได้คอนกรีตที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด
- ค) การเท
 1. ผู้รับเหมาจะเทคอนกรีตส่วนหนึ่งส่วนใดของโครงสร้างยังมีได้ จนกว่าจะได้รับอนุมัติจากวิศวกรเรียบร้อยแล้ว และเมื่อได้รับอนุมัติแล้วถ้าผู้รับเหมายังไม่เริ่มเทคอนกรีตภายใน 24 ชั่วโมง จะต้องได้รับอนุมัติจากวิศวกรอีกครั้งจึงจะเทได้
 2. การเทคอนกรีตจะต้องกระทำต่อเนื่องกันตลอดทั้งพื้นที่ รอยต่อขณะก่อสร้างจะต้องอยู่ที่ตำแหน่งซึ่งกำหนดไว้ในแบบหรือได้รับความเห็นชอบแล้ว การเทคอนกรีตจะต้องกระทำในอัตราที่คอนกรีตซึ่งเทไปแล้วจะต่อกับคอนกรีตที่จะเทใหม่ยังคงสภาพเหลวพอที่จะเทต่อกันได้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งห้ามมิให้เทคอนกรีตต่อกับคอนกรีตซึ่งเทไว้แล้วเกิน 30 นาที แต่จะต้องทิ้งไว้ประมาณ 20 ชั่วโมง จึงจะเทต่อได้
 3. ห้ามมิให้นำคอนกรีตที่แข็งตัวบ้างแล้วบางส่วนหรือแข็งตัวทั้งหมด หรือที่มีวัสดุแปลกปลอมมาเทปะปนกันเป็นอันขาด

4. เมื่อเทคอนกรีตลงในแบบหล่อแล้ว จะต้องอัดคอนกรีตนั้นให้แน่นภายใน 30 นาที นับตั้งแต่ปล่อยคอนกรีตออกจากเครื่องผสมนอกจากจะมีเครื่องกวมพิเศษสำหรับกรณี โดยเฉพาะหรือมีเครื่องผสมติตรถซึ่งจะกวมอยู่ตลอดเวลา ในกรณีเช่นนั้นให้เพิ่มเวลาได้เป็น 2 ชั่วโมง นับตั้งแต่บรรจุซีเมนต์เข้าเครื่องผสม ต้องเทภายใน 30 นาที นับตั้งแต่ปล่อยคอนกรีตออกจากเครื่องกวม
 5. จะต้องเทคอนกรีตให้ใกล้ตำแหน่งสุดท้ายมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดการแยกแยะอันเนื่องจากการโยกย้ายและการไหลตัวของคอนกรีต ต้องระวังอย่าใช้วิธีการใด ๆ ที่จะทำให้อคอนกรีตเกิดการแยกแยะ ห้ามปล่อยคอนกรีตเข้าที่จากระยะสูงเกินกว่า 2 เมตร นอกจากนี้จะได้รับอนุมัติจากวิศวกร
 6. ในกรณีที่ใช้อคอนกรีตเปลือยโดยมีมอร์ต้าเป็นผิว จะต้องใช้เครื่องมือที่เหมาะสมดันหินให้ออกจากข้างแบบ เพื่อให้มอร์ต้าออกมาอยู่ที่ผิวให้เต็มโดยไม่เป็นโพรงเมื่อถอดแบบ การทำให้อคอนกรีตแน่นให้ใช้วิธีสั่นด้วยเครื่อง หรือกระทุ้งเพื่อให้คอนกรีตหุ้มเหล็กเสริมและสิ่งที่ยังจนทั่วและเข้าไปอัดตามมุมต่าง ๆ จนเต็มโดยขจัดกระเปาะอากาศและกระเปาะหินอันจะทำให้คอนกรีตเป็นโพรงเป็นหลุมบ่อหรือเกิดระนาบที่ไม่แข็งแรงออกให้หมดสิ้น เครื่องสั่นจะต้องมีความถี่อย่างน้อย 7000 รอบต่อนาที และผู้ที่ใช้งานจะต้องมีความชำนาญเพียงพอห้ามมิให้ทำการสั่นคอนกรีตเกินขนาด และใช้เครื่องสั่นเป็นตัวเขี่ยอคอนกรีตให้เคลื่อนที่จากตำแหน่งหนึ่งไปยังอีกตำแหน่งหนึ่งในแบบหล่อเป็นอันขาด ให้จุ่มและถอนเครื่องสั่นขึ้นลงตรง ๆ ที่หลาย ๆ จุด ห่างกันประมาณ 50 เซนติเมตร ในการจุ่มแต่ละครั้งจะต้องทิ้งระยะเวลาให้เพียงพอที่จะทำให้อคอนกรีตแน่นตัวแต่ต้องไม่เกินไปจนเป็นเหตุให้เกิดการแยกแยะ โดยปกติจุดหนึ่ง ๆ ควรจุ่มอยู่ระหว่าง 5 ถึง 15 วินาที ในกรณีที่หน้าตัดของคอนกรีตบางเกินไปจนไม่อาจเหยเครื่องสั่นลงไปได้ก็ให้ใช้เครื่องสั่นนั้นแนบกับข้างแบบหรือใช้วิธีอื่นที่ได้รับการเห็นชอบแล้ว สำหรับองค์อาคารสูง ๆ และหน้าตัดกว้าง เช่น เสาขนาดใหญ่ควรใช้เครื่องสั่นชนิดเกาะติดกับข้างแบบ แต่ทั้งนี้แบบหล่อต้องแข็งแรงพอที่จะสามารถรับความสั่นได้โดยไม่ทำให้รูปร่างขององค์อาคารผิดไปจากที่กำหนด จะต้องมีเครื่องสั่นคอนกรีตสำรองอย่างน้อยหนึ่งเครื่องประจำ ณ สถานที่ก่อสร้างเสมอในขณะที่เทคอนกรีต
 7. การเทคอนกรีตโดยใช้เครื่องสูบลูกคอนกรีตจะต้องได้รับอนุมัติจากวิศวกรผู้ควบคุมงานก่อน
 8. เมื่อกำลังอัดคอนกรีตที่ใช้ในเสาสูงกว่า 1.4 เท่า ของกำลังอัดคอนกรีตที่ใช้ในระบบพื้น การถายน้่าน้ำหนักเสาด้านทางระบบพื้นนั้นจะต้องใช้วิธีใดวิธีหนึ่งดังต่อไปนี้
 - คอนกรีตในเสาซึ่งกำลังอัดสูงกว่าจะต้องเทบนพื้นตามตำแหน่งเสานั้น โดยที่ผิวของคอนกรีตในเสาจะต้องขยายออกไปในพื้นที่จากขอบเสาไม่น้อยกว่า 600 มม. และคอนกรีตในเสาที่เทนอกขอบเสาดอกมานั้น จะต้องผสมเข้ากับคอนกรีตในพื้นที่อย่างทั่วถึง
 - กำลังอัดคอนกรีตในเสา ซึ่งถ่ายผ่านระบบพื้นนั้นสามารถใช้ตามค่า กำลังอัดของคอนกรีตในระบบพื้นซึ่งน้อยกว่านี้ได้โดยเพิ่มเหล็กเสริมตามค่าน้ำหนักที่ต้องการ
 - สำหรับเสาซึ่งมีที่รองรับด้านข้างทั้ง 4 ด้านโดยคานที่มีความลึกใกล้เคียงกัน หรือโดยแผ่นพื้น กำลังอัดของคอนกรีตในเสาให้คิดเท่ากับ 75% ของกำลังอัดคอนกรีตในเสาบวกกับ 35% ของกำลังอัดคอนกรีตในแผ่นพื้นนั้น
- ง) การหยุดเทคอนกรีต
- ในกรณีที่ไม่สามารถเทคอนกรีตให้เสร็จในครั้งเดียวกันก็ให้หยุดเทตามที่วิศวกรกำหนดหรือตามตำแหน่งดังนี้
1. สำหรับเสาให้หยุดที่ระดับ 25 มิลลิเมตรต่ำจากท้องคาน
 2. สำหรับคานและพื้นให้หยุดที่ระยะ $L/3$ จากที่รองรับที่ต่อเนื่องมาโดยหยุดเป็นแนวตั้งตรง

3. สำหรับโครงสร้างพิเศษให้เป็นไปตามข้อกำหนดในแบบก่อสร้าง
4. สำหรับกำแพง ค.ส.ล.ให้เสริมเหล็กตามที่วิศวกรกำหนดตามแนวนอนใต้รอยหยุด
25 มิลลิเมตร

เมื่อจะเทคอนกรีตต่อจากที่หยุดไว้ ให้กะเทาะทำความสะอาดหน้าคอนกรีตเก่าและแปร่งด้วยแปรงลวด ราวน้ำเปียกแล้วใช้น้ำยาผสมปูนซีเมนต์และทรายในอัตราส่วนที่เท่า ๆ กัน ราวให้ทั่วผิวหน้าที่จะเทคอนกรีตต่อแล้วจึงเทคอนกรีตต่อไปได้ สำหรับรอยต่อคอนกรีตส่วนที่สัมผัสกับพื้นดิน และน้ำให้ใส่ Water Stop ขนาดไม่เล็กกว่า 20 เซนติเมตร เมื่อเทคอนกรีตในขณะที่มีอากาศร้อนจัด จะต้องราวน้ำไม่แบบให้เปียกชุ่มและมีที่บังแดดมิให้ถูกพื้นที่ที่จะเทคอนกรีตโดยตรงในฤดูฝนผู้รับจ้างจะต้องจัดหาวัสดุกันฝนไว้ให้พร้อม เพื่อปกปิดหน้าคอนกรีตที่ยังไม่แข็งตัวในขณะที่ฝนตก

7009 รอยต่อและสิ่งที่ฝังในคอนกรีต

ก) รอยต่อขณะก่อสร้างอาคาร (Construction Joint)

1. ในกรณีมีได้ระบุตำแหน่งและรายละเอียดของรอยต่อในแบบ จะต้องจัดทำและวางในตำแหน่งซึ่งจะทำให้โครงสร้างเสียความแข็งแรงน้อยที่สุด และให้เกิดรอยร้าว เนื่องจากการหดตัวน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ และจะต้องได้รับความเห็นชอบก่อน
2. ผิวบนของผนังและเสาคอนกรีตจะต้องอยู่ในแนวราบ คอนกรีตซึ่งเททับเหนือรอยต่อขณะก่อสร้างที่อยู่ในแนวราบ จะต้องไม่ใช่คอนกรีตส่วนแรกที่ยื่นออกมาจากเครื่องผสมและจะต้องอัดแน่นให้ทั่วโดยอัดให้เท่ากับคอนกรีตซึ่งเทไว้ก่อนแล้ว
3. ในกรณีของผิวทางแนวตั้ง ให้ใช้ปูนทรายในอัตราส่วน 1 : 1 ผสมน้ำชั้นๆ ไล่ที่ผิวให้ทั่วก่อนที่จะเทคอนกรีตใหม่ลงไป
4. สำหรับรอยต่อในผนังทั้งหมดและระหว่างผนังกับแผ่นพื้นหรือฐานราก หากมีได้ระบุในแบบเป็นอื่น ให้เดินเหล็กเสริมต่อเนื่องผ่านรอยต่อไปและจะต้องใส่สลัก และเดือยเอียงตามแต่วิศวกรผู้ควบคุมงานจะเห็นสมควร โดยจะต้องมีสลักตายยาวลึกลงอย่างน้อย 5 ซม.
5. ในกรณีที่เทคอนกรีตเป็นชั้น ๆ จะต้องยึดเหล็กที่ไหลเหนือแต่ละชั้นให้แน่นหนา เพื่อป้องกันการเคลื่อนตัวของเหล็กเสริมขณะเทคอนกรีตและในขณะที่คอนกรีตกำลังก่อตัว
6. ในขณะที่คอนกรีตยังไม่ก่อตัวให้ขจัดผิวน้ำปูนและวัสดุที่หลุดร่วงออกให้หมด โดยไม่ต้องทำให้ผิวหยาบอีก แต่หากไม่สามารถปฏิบัติตามนี้ได้ ก็ให้ขจัดออกโดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมหลังจากเทคอนกรีตแล้ว 24 ชั่วโมงขึ้นไป แล้วให้ล้างผิวที่ทำให้หยาบนั้นด้วยน้ำสะอาดทันที ก่อนที่จะเทคอนกรีตใหม่ให้พรมน้ำผิวคอนกรีตที่รอยต่อทุกแห่งให้ชื้นแต่ไม่ให้เปียกโชก
7. ถ้าหากต้องการหรือได้รับการยินยอม อาจเพิ่มความยึดหน่วงได้ตามวิธีต่อไปนี้
 - 7.1 ใช้สารผสมเพิ่มที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว
 - 7.2 ใช้สารหน่วงซึ่งได้รับความเห็นชอบแล้ว เพื่อทำให้การก่อตัวของมอร์ตาร์ที่ผิวข้างแต่ห้ามใส่มากจนไม่ก่อตัวเลย
 - 7.3 ทำผิวคอนกรีตให้หยาบตามวิธีที่ได้รับรับรองแล้ว โดยวิธีนี้จะทำให้มวลรวมไหล โดยสม่ำเสมอปราศจากผิวน้ำปูนหรือเม็ดมวลรวมที่หลุดร่วงหรือผิวคอนกรีตที่ชำรุด

ข) วัสดุฝังในคอนกรีต

1. ก่อนเทคอนกรีตจะต้องฝังปลอก ใส้ สมอ และวัสดุฝังอื่น ๆ ที่จะต้องทำงานต่อไปในภายหลังให้เรียบร้อย
2. ผู้รับเหมาซึ่งทำงานเกี่ยวข้องกับงานคอนกรีต จะต้องได้รับแจ้งล่วงหน้าเพื่อให้มีโอกาสที่จะจัดวางสิ่งซึ่งจะฝังได้ทันก่อนการเทคอนกรีต
3. จะต้องจัดวางแผ่นกันน้ำ ทอร้อยสายไฟและสิ่งซึ่งจะฝังอื่นๆ เข้าที่ที่ถูกตำแหน่งอย่างแน่นนอน และยึดให้ดีเพื่อมิให้เกิดการเคลื่อนตัว สำหรับช่องว่างในปลอกใส้และร่องสมอ จะต้องอุดด้วยวัสดุที่จะเอาออกได้ง่ายเป็นการชั่วคราว เพื่อป้องกันมิให้คอนกรีตไหลเข้าไปในช่องว่างนั้น
4. รอยต่อระหว่างคอนกรีตของผนัง ถังน้ำ และสระว่ายน้ำ จะต้องใส่ Water Stop ยาวตลอดโดยใช้ขนาดตามที่ระบุในแบบรายละเอียดการต่อ Water Stop ให้ต่อทาบยาว 20 ซม. ทาด้วยกาวชนิดพิเศษ

ค) รอยต่อสำหรับพื้นถนน

รอยต่อทางยาวตลอดจนรอยต่อสำหรับกันการหดและการยึดตัวจะต้องอยู่ในตำแหน่งที่กำหนดไว้ในแบบ ในกรณีที่ไม่สามารถเทคอนกรีตได้เต็มช่วง จะต้องทำรอยต่อขณะก่อสร้างขึ้นในช่วงหนึ่งๆจะมีรอยต่อระหว่างก่อสร้างเกินหนึ่งรอยไม่ได้และรอยต่อดังกล่าวจะต้องอยู่ภายในช่วงกลางแบ่งสามส่วนของช่วง

ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้ สำหรับรอยต่อต่าง ๆ จะยอมให้มีความผิดพลาดมากที่สุดได้ไม่เกินค่าต่อไปนี้

ระยะทางแนวราบ	6	มิลลิเมตร
ระยะทางแนวตั้ง	3	มิลลิเมตร

7010

การซ่อมผิวที่ชำรุด

- ก) ห้ามปะซ่อมรูรอยเหล็กยึดและเนื้อที่ชำรุดทั้งหมดก่อนที่วิศวกรหรือผู้แทนผู้ว่าจ้างจะได้ตรวจสอบแล้ว
- ข) สำหรับคอนกรีตที่เป็นรูพรุนเล็กๆ และชำรุดเล็กน้อย หากวิศวกรลงความเห็นว่าจะซ่อมแซมให้ได้ จะต้องสกัดคอนกรีตที่ชำรุดออกให้หมดจนถึงคอนกรีตดี เพื่อป้องกันมิให้น้ำในมอร์ต้าที่จะปะซ่อมนั้นถูกดูดซึมไปจะต้องทำคอนกรีตบริเวณที่จะปะซ่อมและเนื้อที่บริเวณโดยรอบเป็นระยะออกไปอย่างน้อย 15 เซนติเมตร มอร์ต้าที่ใช้เป็นตัวประสานจะต้องประกอบด้วยส่วนผสมของซีเมนต์ 1 ส่วนต่อทรายละเอียดซึ่งผ่านตะแกรงเบอร์ 30 แล้ว 1 ส่วน ให้ละเลงมอร์ต้าให้ทั่วพื้นที่ผิว
- ค) ส่วนผสมสำหรับใช้อุดให้ประกอบด้วยซีเมนต์ 1 ส่วนต่อทรายที่ผสมคอนกรีต 2 1/2 ส่วน โดยปริมาตรขึ้นและหลวม สำหรับคอนกรีตเปลือยภายนอกให้ผสมซีเมนต์ขาวเข้ากับซีเมนต์ธรรมดา 2 ส่วน บางเพื่อให้ส่วนผสมที่ปะซ่อมมีสีกลมกลืนกับสีของคอนกรีตข้างเคียง ทั้งนี้โดยใช้วิธีทดลองหาส่วนผสมเอง
- ง) ให้จำกัดปริมาณของน้ำให้พอดีเท่าที่จำเป็นในการยกย้ายและการปะซ่อมเท่านั้น
- จ) หลังจากให้น้ำซึ่งค้างบนผิวได้ระเหยออกจากพื้นที่ที่จะปะซ่อมหมดแล้วให้ละเลงชั้นยึดหน่วงลงบนผิวนั้นให้ทั่วเมื่อชั้นยึดหน่วงนี้เริ่มเสียน้ำให้ฉาบมอร์ต้าที่ใช้ปะซ่อมทันทีให้อัดมอร์ต้าให้แน่นโดยทั่วถึงและปาดออกให้เนียนกว่าคอนกรีตโดยรอบเล็กน้อยและจะต้องทิ้งไว้เฉย ๆ อย่างน้อย 1 ชั่วโมง เพื่อให้เกิดการหดตัวขึ้นต้นก่อนที่จะตกแต่งชั้นสุดท้ายบริเวณที่ปะซ่อมแล้วให้รักษาให้ชื้นอย่างน้อย 7 วัน สำหรับผิวคอนกรีตเปลือยที่ต้องการรักษาอย่าแบบ ห้ามใช้เครื่องมือที่เป็นโลหะฉาบเป็นอันขาด
- ฉ) ในกรณีที่รูพรุนนั้นกว้างมากหรือลึกจนมองเห็นเหล็ก และหากวิศวกรลงความเห็นว่ายู่ในวิสัยที่จะซ่อมแซมได้ ก็ให้ปะซ่อมได้โดยใช้มอร์ต้าชนิดที่ผสมตัวกันการหดตัว (Non Shrink Mortar) เป็นวัสดุแทนปูนทรายธรรมดา หากคอนกรีตที่เหลือเป็นคอนกรีตดีแต่มีรูพรุนมากให้ใช้ Pressurized Epoxy Grouting ชักชั้นหนึ่งก่อนที่จะปะซ่อม ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามขอแนะนำของผู้ผลิตโดยเคร่งครัด
- ช) ในกรณีที่โพรงใหญ่และลึกมากหรือเกิดข้อเสียหายใด ๆ เช่นคอนกรีตมีกำลังต่ำกว่ากำหนดและวิศวกรผู้ควบคุมงานมีความเห็นว่าอาจทำให้เกิดอันตรายต่อผู้ใช้อาคารได้ผู้รับเหมาจะต้องดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้นตามวิธีที่วิศวกรผู้ควบคุมงานได้เห็นชอบด้วยแล้ว หรือหากวิศวกรผู้ควบคุมงานเห็นว่าชำรุดมากจนไม่อาจแก้ไขให้ดีได้อาจสั่งให้ทุบทิ้งแล้วสร้างชั้นใหม่โดยผู้รับเหมาจะต้องเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการนี้ทั้งสิ้น

7011 การบ่มและการป้องกัน

หลังจากได้เทคอนกรีตแล้วและอยู่ในระยะกำลังแข็งตัว จะต้องป้องกันคอนกรีตนั้นจากอันตรายที่อาจเกิดจากแสงแดด ลมแห้ง ฝน น้ำไหล การเสียดและจากการบรรทุกน้ำหนักเกินสมควร สำหรับคอนกรีตซึ่งใช้ปูนซีเมนต์ชนิดที่ 1 จะต้องรักษาให้ชื้นต่อเนื่องกันเป็นเวลาอย่างน้อย 7 วัน โดยวิธีคลุมด้วยกระดาษหรือผ้าใบเปียกหรือขี้ หรือพ่นน้ำ หรือโดยวิธีที่เหมาะสมอื่น ๆ ตามที่วิศวกรผู้ควบคุมงานเห็นชอบ สำหรับ ผิวคอนกรีตในแนวตั้ง เช่น เสา ผนัง และด้านข้างของคานให้หุ้มกระดาษหรือผ้าใบให้เหลื่อมซ้อนกันและรักษาให้ชื้น โดยให้สิ่งที่คลุมนี้แนบติดกับคอนกรีต ในกรณีที่ใช้ปูนซีเมนต์ชนิดที่กำลังสูงเร็ว ระยะเวลาการบ่มชื้นให้อยู่ในวิสัยของวิศวกร ผู้ควบคุมงาน

7012 การทดสอบ

- ก) การทดสอบแท่งกระบอกคอนกรีต ขึ้นตัวอย่างสำหรับการทดสอบอาจนำมาจากทุกๆ รถหรือตามแต่วิศวกรจะกำหนด แต่ทั้งนี้จำนวนของการเก็บตัวอย่างต้องไม่น้อยกว่า 1 ครั้งต่อวัน หรือ 1 ครั้งต่อ การเทคอนกรีตต่อเนื่องทุก ๆ 25 ลบ.ม. โดยจะต้องเก็บขึ้นตัวอย่างไม่น้อยกว่า 6 ชิ้นสำหรับทดสอบ 7 วัน 3 ก่อน และ 28 วัน 3 ก่อน วิธีเก็บ เตรียม บ่ม และทดสอบขึ้นตัวอย่างให้เป็นไปตาม “วิธีทำและบ่มขึ้นตัวอย่างคอนกรีตรับแรงอัดและแรงดัดในสนาม” (ASTM C 31) และ “วิธีทดสอบสำหรับกำลังอัดของแท่งกระบอกคอนกรีต” (ASTM C390) ตามลำดับ
- ข) รายงานผู้รับเหมาจะต้องส่งรายงานผลการทดสอบกำลังอัดคอนกรีตรวม 3 ชุด สำหรับ ผู้แทนผู้ว่าจ้าง 1 ชุด และสำนักงานวิศวกรและสถาปนิก 2 ชุด รายงานจะต้องรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้
1. วันที่หล่อ
 2. วันที่ทดสอบ
 3. ประเภทของคอนกรีต
 4. ค่าการยุบ
 5. ส่วนผสม
 6. หน่วยน้ำหนัก
 7. กำลังอัด
 - 7.1 ณ จุดเริ่มร้าว
 - 7.2 ณ จุดประลัย
- ค) การทดสอบแนว ระดับ ความลาด และความไม่สม่ำเสมอของพื้นถนนคอนกรีตในบริเวณอาคารเมื่อคอนกรีตพื้นถนนแข็งตัวแล้ว จะต้องทำการตรวจสอบแนวระดับความลาดตลอดจนความไม่สม่ำเสมอต่าง ๆ อีกครั้งหนึ่ง หาก ณ จุดใดผิวถนนสูงกว่าบริเวณข้างเคียงเกิน 3 มิลลิเมตร จะต้องขีดออกแต่ถ้าสูงมากกว่านั้นผู้รับเหมาจะต้องทุบพื้นช่วงนั้นออกแล้วหล่อใหม่โดยต้องออกค่าใช้จ่ายเองทั้งหมด
- ง) การทดสอบความหนาของพื้นคอนกรีตในบริเวณอาคาร
ผู้ว่าจ้างหรือผู้แทนอาจกำหนดให้มีการทดสอบความหนาของพื้นถนนคอนกรีตโดยวิธีเจาะเอาแกนไปตรวจตามวิธีของ ASTM C 174 ก็ได้ หากปรากฏว่าความหนาเฉลี่ยน้อยกว่าที่กำหนดเกิน 3 มิลลิเมตร วิศวกรผู้ออกแบบ จะเป็นผู้ตัดสินว่าถนนนั้นมีกำลังพอจะรับน้ำหนักบรรทุกที่คำนวณออกแบบไว้ ได้หรือไม่ หากวิศวกรลงความเห็นว่าพื้นถนนนั้นไม่แข็งแรงพอที่จะรับน้ำหนักบรรทุกที่คำนวณออกแบบไว้ได้ ผู้รับเหมาจะต้องทุบออกแล้วเทคอนกรีตใหม่โดยจะเรียกเงินเพิ่มจากผู้ว่าจ้างมิได้

7013 การประเมินผลการทดสอบกำลังอัด

- ก) ค่าเฉลี่ยของผลการทดสอบชิ้นตัวอย่างสามชิ้นหรือมากกว่าซึ่งบ่มในห้องปฏิบัติการจะต้องไม่ต่ำกว่าค่าที่กำหนด และจะต้องไม่มีค่าใดต่ำกว่าร้อยละ 80 ของค่ากำลังอัดที่กำหนด
- ข) หากกำลังอัดมีค่าต่ำกว่าที่กำหนดก็อาจจำเป็นต้องเจาะเอาแกนคอนกรีตไปทำการทดสอบ
- ค) การทดสอบแกนคอนกรีตจะต้องปฏิบัติตาม “วิธีเจาะและทดสอบแกนคอนกรีตที่เจาะและคานคอนกรีตที่เลื่อยตัดมา” (ASTM C24) การทดสอบแกนคอนกรีตต้องกระทำในสภาพผึ่งแห้งในอากาศ
- ง) องค์อาคารหรือพื้นที่คอนกรีตส่วนใดที่วิศวกรพิจารณาเห็นว่าไม่แข็งแรงพอให้เจาะแกนอย่างน้อยสองก้อนจากแต่ละองค์อาคารหรือพื้นที่นั้นๆ ตำแหน่งที่จะเจาะแกนให้วิศวกรเป็นผู้กำหนด
- จ) กำลังของแกนที่ได้จากแต่ละองค์อาคารหรือพื้นที่จะต้องมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ หรือสูงกว่าร้อยละ 90 ของกำลังที่กำหนดจึงจะถือว่าใช้ได้
- ฉ) จะต้องอุดรูซึ่งเจาะเอาแกนออกมาตามวิธีในข้อ 4010 ด้วย Non Shrink Mortar
- ช) หากผลการทดสอบแสดงให้เห็นว่าคอนกรีตมีความแข็งแรงไม่พอจะต้องทุบคอนกรีตนั้นทิ้งแล้วหล่อใหม่โดยผู้รับเหมาเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น
- ซ) ชิ้นตัวอย่างแท่งกระบอกคอนกรีตอาจใช้ลูกบาศก์ขนาด 15x15x15 ซม. แทนได้โดยให้เปรียบเทียบ ค่ากำลังอัดตามมาตรฐานสำหรับอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กของ ว.ส.ท.

หมวด 8
เหล็กรูปพรรณ

- 8001 **ทั่วไป**
ก) “ กรณีสั่งซื้อและกรณีพิเศษ ” ที่ระบุไว้ในภาคอื่นให้นำมาใช้กับหมวดนี้ด้วย
ข) บทกำหนดส่วนนี้ครอบคลุมถึงเหล็กรูปพรรณทุกชนิด
ค) รายละเอียดเกี่ยวกับรูปพรรณ ซึ่งมีได้ระบุในแบบและบทกำหนดนี้ ให้ถือปฏิบัติตาม “ มาตรฐานสำหรับอาคารเหล็กรูปพรรณ ” ของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ทุกประการ
- 8002 **วัสดุ**
เหล็ก รูปพรรณทั่วไป เป็นชนิด SM400 และจะต้องมีคุณสมบัติสอดคล้องกับมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม มอก.1227-2539 หรือ ASTM หรือ JIS ที่มีคุณสมบัติเทียบเท่า
- 8003 **การกองเก็บวัสดุ**
การเก็บเหล็กรูปพรรณทั้งที่ประกอบแล้วและยังไม่ได้ประกอบ จะต้องเก็บไว้บนยกพื้นเหนือพื้นดิน จะต้องรักษาเหล็กให้ปราศจากฝุ่น ไขมัน หรือสิ่งแปลกปลอมอื่น ๆ และต้องระวังรักษาอย่าให้เหล็กเป็นสนิม
- 8004 **การต่อ**
รายละเอียดในการต่อให้เป็นไปตามที่ระบุในแบบทุกประการ
- 8005 **รูและช่องเปิด**
การเจาะหรือตัดหรือกดทะลุให้เป็นรูต้องกระทำตั้งฉากกับผิวของเหล็กและห้ามขยายรูด้วยความร้อนเป็นอันตรายในเสาที่เป็นเหล็กรูปพรรณซึ่งต่อกับคาน ค.ส.ล. จะต้องเจาะรูไว้เพื่อให้เหล็กเสริมในคานคอนกรีตสามารถลอดได้ รูจะต้องเรียบรอยปราศจากรอยขาดหรือแหง ขอบรูซึ่งคมและยื่นเล็กน้อย อันเกิดจากการเจาะตัวสวนให้ขัดออกให้หมดด้วยเครื่องมือโดยลบมุม 2 มิลลิเมตร ช่องเปิดอื่น ๆ เหนือจากรูสลักเกลียวจะต้องเสริมแหวนเหล็กซึ่งมีความหนาไม่น้อยกว่าความหนาขององค์อาคารที่เสริมนั้น รูหรือช่องเปิดภายในของแหวนจะต้องเท่ากับช่องเปิดขององค์อาคารที่เสริมนั้น
- 8006 **การประกอบและยกติดตั้ง**
ก) แบบขยาย ก่อนจะทำการประกอบเหล็กรูปพรรณทุกชิ้น ผู้รับเหมาจะต้องส่งแบบขยายต่อผู้แทนผู้ว่าจ้างเพื่อรับความเห็นชอบ
1. จะต้องจัดทำแบบที่สมบูรณ์แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการตัดต่อประกอบ และการติดตั้งรูสลักเกลียว รอยเชื่อม และรอยต่อที่จะกระทำในโรงงาน
2. สัญญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานสากล
3. จะต้องมีส่วนเอกสารแสดงบัญชีวัสดุ และวิธีการยกติดตั้งตลอดจนการยึดโยงชั่วคราว
ข) การประกอบและยกติดตั้ง
1. ให้พยายามประกอบที่โรงงานให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
2. การตัดเฉือน ตัดด้วยไฟ สกัด และกดทะลุ ต้องกระทำอย่างละเอียดประณีต
3. องค์อาคารที่วางทาบกันจะต้องวางให้แนบสนิทเต็มหน้า
4. การติดตั้งเสริมกำลังและองค์อาคารยึดโยงกระทำอย่างประณีต สำหรับตัวเสริมกำลังมีติดแบบอัดแน่นต้องอัดให้สนิทจริง ๆ
5. รายละเอียดให้เป็นไปตาม “ มาตรฐานสำหรับอาคารเหล็กรูปพรรณ ” ของวิศวกรรมสถานแห่งประเทศไทย ที่ 1003-18 ทุกประการ
6. ห้ามใช้วิธีเจาะรูด้วยไฟ จะต้องแก้แนวต่าง ๆ ให้ตรงตามแบบ รูที่เจาะไว้ไม่ถูกต้อง ฯลฯ จะต้องอุดให้เต็มด้วยวิธีเชื่อมและเจาะรูใหม่ให้ถูกตำแหน่ง
7. ไฟที่ใช้ตัดควรมีเครื่องมือกลเป็นตัวนำ

8. การเชื่อม

- 8.1 ให้เป็นไปตามมาตรฐาน AWS สำหรับการเชื่อมในงานก่อสร้างอาคาร
- 8.2 ผิวหน้าที่จะทำการเชื่อมจะต้องสะอาดปราศจากสะเก็ดร้อน ตะกรันสนิม ไขมัน สี และวัสดุแปลกปลอมอื่น ๆ ที่ทำให้เกิดผลเสียต่อการเชื่อมได้
- 8.3 ในระหว่างการเชื่อมจะต้องยึดชิ้นส่วนที่จะเชื่อมติดกันให้แน่นเพื่อให้ผิวแนบสนิทสามารถทาสีอุดได้โดยง่าย
- 8.4 หากสามารถปฏิบัติได้ ให้พยายามเชื่อมในตำแหน่งราบ
- 8.5 ให้วางลำดับการเชื่อมให้ดี เพื่อหลีกเลี่ยงการบิดเบี้ยวและหน่วยแรงตกค้างในระหว่างกระบวนการเชื่อม
- 8.6 ในการเชื่อมแบบชนจะต้องเชื่อมในลักษณะที่ให้ได้การ Penetration โดยสมบูรณ์ โดยมีให้มี กระจกเป่าตะกรันขังอยู่ในกรณีนี้อาจใช้วิธีลบมุมตามขอบหรือ Backing Plates ก็ได้
- 8.7 ชิ้นส่วนที่จะต่อเชื่อมแบบทาบ จะต้องวางให้ชิดกันมากที่สุดที่จะทำได้ และไม่ว่ากรณีใดจะต้องห่างกันไม่เกิน 6 มิลลิเมตร
- 8.8 ข้างเชื่อมจะต้องใช้ช่างเชื่อมที่มีความชำนาญเท่านั้น และเพื่อเป็นการพิสูจน์ถึงความสามารถ จะมีการทดสอบความชำนาญของช่างเชื่อมทุก ๆ คน

8007 งานสลักเกลียว

- ก) การตอกสลักเกลียวจะต้องกระทำด้วยความประณีต โดยไม่ทำให้เกลียวเสียหาย
- ข) ต้องแน่ใจว่าผิวรอยต่อเรียบ และผิวที่รองรับจะต้องสัมผัสกันเต็มหน้าก่อนจะทำการขันเกลียว
- ค) เมื่อขันสลักเกลียวแน่นแล้วให้ทุบปลายเกลียวเพื่อมิให้แป้นสลักเกลียวคลายตัว

8008 การต่อและประกอบในสนาม

- ก) ให้ปฏิบัติตามที่ระบุในแบบขยาย และคำแนะนำในการยกติดตั้งโดยเคร่งครัด
- ข) ค่าผิดพลาดที่ยอมให้ให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานสากล
- ค) จะต้องทำนั่งร้านค้ำยัน ยึดโยง ฯลฯ ให้พอเพียงเพื่อยึดโครงสร้างให้แน่นหนาอยู่ในแนว และตำแหน่งที่ต้องการ เพื่อความปลอดภัยต่อผู้ปฏิบัติงานจนกว่างานประกอบจะเสร็จเรียบร้อยและแข็งแรงดีแล้ว
- ง) หมุด...ให้ใช้สำหรับยึดชิ้นส่วนต่างๆ เข้าหากันโดยไม่ให้เหล็ก (โลหะ) เกิดการบิดเบี้ยวชำรุดเท่านั้น
- จ) ห้ามใช้วิธีตัดด้วยแก๊สเป็นอันตราย นอกจากจะได้รับอนุมัติจากวิศวกร
- ฉ) สลักเกลียวยึดและสมอ ให้ตั้งโดยใช้แบบนำเท่านั้น
- ช) แผ่นรองรับ
 1. ใช้ตามที่กำหนดในแบบขยาย
 2. ให้รองรับและปรับแนวด้วยลิ้มเหล็ก
 3. หลังจากได้ยกติดตั้งเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้อัดมอร์ต้าชนิดที่ไม่หดตัวและใช้ผงเหล็กเป็นมวลรวมในแผ่นรองรับให้แน่นแล้วติดขอบลิ้มให้เสมอกับขอบของแผ่นรองรับโดยทิ้งส่วนที่เหลือไว้ในที่

8009 การป้องกันเหล็กมิให้ผุกร่อน

- ก) เกณฑ์กำหนดทั่วไป
งานนี้หมายรวมถึง การทาสี , การป้องกันการผุกร่อน ของงานเหล็กให้ตรงตามบทกำหนด และแบบให้เป็นไปตามข้อกำหนดของสัญญาในทุกประการ
- ข) ผิวที่จะทาสี
 1. การทำความสะอาด
 - 1.1 ก่อนจะทาสีบนผิวใดๆ ยกเว้นผิวที่อาบโลหะ จะต้องขัดผิวให้สะอาดโดยใช้เครื่องมือขัด เช่น จานคาร์บอนดีม หรือเครื่องมือชนิดอื่นที่เหมาะสม จากนั้นให้ขัดด้วยแปรงลวดเหล็กและกระดาษทราย เพื่อขัดเศษโลหะที่หลุดร่อนออกให้หมด แต่ต้องพยายามหลีกเลี่ยงการใช้เครื่องขัดด้วยลวดเป็นระยะเป็นระยะเวลานาน เพราะอาจทำให้เนื้อโลหะใหม่ได้

1.2 สำหรับรอยเชื่อม และผิวเหล็กที่ได้รับความกระทบกระเทือนจากการเชื่อมจะต้องเตรียมผิวสำหรับทาสีใหม่เช่นเดียวกับผิวทั่วไปตามวิธีในข้อ 1.1

2. สีรองพื้น

หากมิได้ระบุเป็นอย่างอื่นงานเหล็กรูปพรรณทั้งหมดให้ทาสีรองพื้นด้วยสีกันสนิมแล้วทาสีน้ำมันทับอีกสองชั้น

8010 แนวทางการตรวจสอบรอยเชื่อม

ผู้รับจ้างก่อสร้าง จะต้องตรวจสอบรอยเชื่อมให้สอดคล้องตามมาตรฐานการตรวจสอบรอยเชื่อมโครงเหล็กรูปพรรณด้วยวิธีการทดสอบแบบไม่ทำลาย มยผ.1561-51 ถึง 1565-51 โดยกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2551 โดยที่การตรวจสอบจะต้องทำโดยสถาบันที่เชื่อถือได้ที่ได้รับการอนุมัติจากวิศวกรผู้ออกแบบ

ข้อกำหนดสำหรับการตรวจสอบ

1. การตรวจสอบด้วยวิธีตรวจพินิจ (Standard Method for Weldment Examination in Steel Structure with Visual Method)
 - ทุกรอยเชื่อม
2. การตรวจสอบรอยเชื่อมโครงเหล็กรูปพรรณด้วยวิธีการทดสอบแบบไม่ทำลาย
 - รอยเชื่อมชนิด Full Penetration Butt Weld:
100% โดยการตรวจสอบรอยเชื่อมโครงเหล็กรูปพรรณด้วยวิธีการทดสอบด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง (Weldment Examination in Steel Structure with Ultrasonic Testing)
 - รอยเชื่อมชนิด Partial Penetration with welds and Fillet welds ที่มีขนาดขาเชื่อมมากกว่า 12 มม.
20% โดยการตรวจสอบรอยเชื่อมโครงเหล็กรูปพรรณด้วยวิธีการทดสอบด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง (Weldment Examination in Steel Structure with Ultrasonic Testing) และ 20% โดยการตรวจสอบรอยเชื่อมโครงเหล็กรูปพรรณด้วยวิธีการทดสอบด้วยผงแม่เหล็ก (Weldment Examination in Steel Structure with Magnetic Particle Testing Method) หรือ โดยการตรวจสอบรอยเชื่อมโครงเหล็กรูปพรรณด้วยวิธีการทดสอบด้วยสารแทรกซึม (Standard for Weldment Examination in Steel Structure with Penetrant Testing Method)
 - รอยเชื่อมชนิด Fillet Weld:
10% โดยการตรวจสอบรอยเชื่อมโครงเหล็กรูปพรรณด้วยวิธีการทดสอบด้วยผงแม่เหล็ก (Weldment Examination in Steel Structure with Magnetic Particle Testing Method) หรือ โดยการตรวจสอบรอยเชื่อมโครงเหล็กรูปพรรณด้วยวิธีการทดสอบด้วยสารแทรกซึม (Standard for Weldment Examination in Steel Structure with Penetrant Testing Method)
 - รอยเชื่อมที่สถานที่ก่อสร้าง
100% โดยการตรวจสอบรอยเชื่อมโครงเหล็กรูปพรรณด้วยวิธีการทดสอบด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง (Weldment Examination in Steel Structure with Ultrasonic Testing)

หมวด 9
คอนกรีตอัดแรง ระบบ BONDED

9001 ขอบเขตของงาน

ผู้รับจ้างจะต้องเป็นผู้จัดหาวัสดุอุปกรณ์ และแรงงานในการก่อสร้างงานคอนกรีตอัดแรง ให้เป็นไปตามที่ระบุในแบบรูปและบทกำหนด
ในกรณีที่มิได้ระบุในแบบรูป หรือบทกำหนด รายละเอียดต่างๆเกี่ยวกับองค์อาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก และงานคอนกรีตทั้งหมดให้เป็นไปตามมาตรฐานสำหรับอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กของ ว.ส.ท. ทุกประการ

9002 วัสดุ

ก. เหล็กเสริมและส่วนประกอบ

- (1) เหล็กเสริมธรรมดาให้เป็นไปตามบทกำหนดโครงสร้างหมวดที่ว่าด้วยเหล็กเสริม
- (2) หากมิได้ระบุเป็นอย่างอื่นในแบบเหล็กเสริมแรงดึงสูงเป็นชนิด Dia. 1/2" Seven Wire Low-Relaxation Strand Grad 270 Ksi คุณสมบัติเป็นไปตามมาตรฐาน มอก. 420-2535 หรือ ASTM A 416-74 หรือเทียบเท่า ทั้งนี้ผู้รับจ้างต้องเสนอผลการทดสอบคุณภาพของเหล็กเสริมแต่ละ LOT ให้วิศวกรผู้ควบคุมงานเป็นผู้อนุมัติ ในกรณีที่เหล็กเสริมแต่ละ LOT มีจำนวนมาก อาจพิจารณาให้ทำการทดสอบมากกว่า 1 ครั้ง ทั้งนี้อยู่ในดุลยพินิจของวิศวกรผู้ควบคุมงาน
- (3) สมอยึด (Anchorage) ที่จะใช้ต้องเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ และคุณภาพดี และจะต้องสามารถถ่ายแรงได้ไม่ต่ำกว่า 90% ของ Minimum Specified Ultimate Strength ของเหล็กเสริมแรง ดึงสูงภายใต้สภาพไร้การยึดหน่วง (Unbonded) โดยไม่เกิดการ Set มากและต้องมี Fatigue Life ไม่น้อยกว่าที่ระบุตามขอแนะนำของ PCI หรือ BS Code ผู้รับจ้างต้องเสนอระบบของสมอยึด เพื่อให้ผู้ออกแบบพิจารณาอนุมัติก่อนโดยให้เสนอแบบพร้อมรายละเอียด (เช่น ส่วนผสมทางเคมีและคุณสมบัติต่างๆ) ของสมอยึด ตลอดจนแสดงผลการทดสอบคุณภาพของสมอยึด ซึ่งผลิตจากแหล่งและด้วยกรรมวิธีเดียวกันกับของที่จะใช้ในการก่อสร้างนี้ ในกรณีที่มิมีปัญหาผู้ออกแบบสงวนไว้ซึ่งสิทธิ์ที่จะให้มีการทดสอบสมอยึด โดยค่าใช้จ่ายต่างๆ นั้นผู้รับจ้างต้องรับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียว
- (4) ท่อหุ้มโลหะ (Corrugate Metal Duct) ต้องเป็นชนิดที่มีความผิดค่า Curvature Friction Coefficient ไม่เกิน 0.25 และค่า Wobble Friction Coefficient ไม่เกิน 0.003 ต่อเมตร ท่อหุ้มต้องมีความแข็งแรงพอที่จะทรงรูปในระหว่างการวางท่อ การเทคอนกรีตและการทำให้คอนกรีตแน่นได้
- (5) เหล็กเสริมบริเวณ End Block อาจเป็นไปตามขอแนะนำของผู้ผลิต โดยต้องแสดง Shop Drawing เพื่อรับการอนุมัติจากผู้ออกแบบ

ข. คอนกรีต

- (1) คอนกรีตที่ใช้ต้องมีกำลังอัดประลัย $f'c$ ของแท่งกระบอกคอนกรีต ขนาด 150 มม. x 300 มม.) ไม่ต่ำกว่าที่ระบุในแบบ กำลังอัดไม่ต่ำกว่า $0.75 f'c$ เมื่อทำการอัดแรง และต้องไม่ต่ำกว่า 240 กก./ ซม.² โดยผู้รับจ้างต้องเสนอ Mix Design ของคอนกรีต พร้อมผลการทดสอบยืนยันว่าได้กำลังตามที่ระบุในแบบให้พิจารณา นอกจากนี้ส่วนผสมที่ใช้จะต้องอยู่ในเกณฑ์ต่อไปนี้
 - ปริมาณปูนซีเมนต์ต้องไม่น้อยกว่า 350 กก./ลบ.ม. และไม่เกิน 430 กก./ลบ.ม.
 - ใช้อัตราส่วน น้ำต่อปูนซีเมนต์ไม่เกิน 0.48 เพื่อลดปริมาณการหดตัวและการคืบ
 - ใช้น้ำรวมหยาบที่แข็งแรง ขนาดใหญ่ที่สุดของมวลหยาบต้องไม่เล็กกว่า 20 มม. ห้ามใช้น้ำรวมหยาบที่พรุน เช่น Sand Stone
- (2) น้ำยาผสมคอนกรีตที่จะใช้ต้องมีคุณสมบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐาน ASTM C 260-73 และ ASTM C 494-71 ต้องไม่มี Chlorides , Nitrates , Sulphates หรือสารอื่นที่มีผลเสียต่อเหล็กเสริมแรงดึงสูง นอกจากนี้ต้องไม่มีผลเสียต่อคุณสมบัติระยะยาวของคอนกรีตทั้งด้านกำลัง (Strength) , การหดตัว (Shrinkage) และการคืบ (Creep) ให้ผู้รับจ้างเสนอผลการทดสอบรับรองคุณสมบัติของน้ำยาผสมคอนกรีตที่จะใช้
- (3) ในกรณีที่มิได้ระบุผู้รับจ้างจะใช้ป้มนคอนกรีตต้องเสนอรายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

9003 การอัดน้ำปูน (Grouting)

อุปกรณ์

ก. โม่ผสม , เครื่องปั๊ม

- (1) โม่ผสมต้องสามารถทำส่วนผสมน้ำปูนอัดที่เป็นเนื้อเดียวกันชนิด Colloidal Consistency ได้ เครื่องอัดจะต้องสามารถอัดส่วนผสมน้ำปูนออกมาได้ด้วยความดันที่สม่ำเสมอจนถึงระดับความดัน 10 กก./ตร.ซม.
- (2) เครื่องปั๊มต้องมีประเก็นป้องกันไม่ให้น้ำมัน อากาศ หรือสิ่งแปลกปลอมอื่นๆ เข้าไปผสมในน้ำปูนอัด
- (3) อุปกรณ์ที่ต้องใช้ต้องมีตระแกรงที่มีรูเปิดได้ไม่เกิน 3.2 มม. เพื่อกรองส่วนผสมน้ำปูนอัดก่อนที่จะเข้าไปในตัวปั๊ม

ข. ท่อหลุม

- (1) ท่อหลุมทำด้วย Galvanized Metallic Sheath ต้องมีความแข็งแรงพอที่จะคงรูปได้ในระหว่างการก่อสร้างต้องป้องกันไม่ให้น้ำปูนซึมเข้าไปได้ และต้องสามารถถ่ายแรงจากปูนอัดไปยังคอนกรีตโดยรอบอย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) ท่อหลุมจะต้องมีรูเปิดสำหรับน้ำปูนอัดที่ปลายทั้งสอง และต้องป้องกันไม่ให้รั่วซึม
- (3) ขนาดของท่อหลุม เนื้อที่ภายในของท่อหลุม จะต้องไม่น้อยกว่าสองเท่าของเนื้อที่สุทธิของเหล็กเสริมอัดแรง หรือตามที่ผู้ผลิตระบบ Post Tension แนะนำ

ค. การอัดน้ำปูน สำหรับท่อหลุมเหล็กเสริมแรง

วัสดุ

- (1) ปอร์ตแลนด์ซีเมนต์ ต้องมีคุณสมบัติตามมาตรฐาน มอก. ต้องเป็นปูนซีเมนต์ใหม่ไม่เป็นก้อนหรือมีอาการเกิดปฏิกิริยาไฮเดรชันมาแล้ว
- (2) น้ำต้องเป็นน้ำสะอาดปราศจากสารในจำนวนที่อาจเป็นอันตรายต่อปูนซีเมนต์ หรือเหล็กเสริมอัดแรง
- (3) สารผสมเพิ่ม (Admixture) ต้องมีคุณสมบัติตามที่ระบุในหมวดว่าด้วยน้ำยาผสมคอนกรีต ต้องส่งข้อมูลเกี่ยวกับส่วนผสม และคุณสมบัติเพื่อขอความเห็นชอบจากวิศวกรก่อนการใช้งาน

กรรมวิธีการอัดน้ำปูน

- (1) ก่อนทำการอัดน้ำปูนจะต้องทำความสะอาดภายในท่อหลุมและตรวจสอบการรั่วซึมโดยใช้น้ำอัดเข้าไปในท่อหลุม
- (2) ต้องทำการอัดน้ำปูนโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ภายหลังที่ได้ตั้งลวดอัดแรงครบถ้วนแล้ว และได้รับความเห็นชอบจากวิศวกรผู้ควบคุมงานแล้วต้องทำการอัดน้ำปูนโดยการฉีดส่วนผสมต่อเนื่องสม่ำเสมอ และอัดจนเต็มภายในท่อหลุม
- (3) ให้อัดท่อฉีดด้วยความดันจนกระทั่งน้ำปูนอัดแข็งตัวแล้วภายหลังการอัดน้ำปูนแล้ว 2 วัน ให้ตรวจสอบระดับของปูนอัดในท่อฉีด (Injection Tube)
- (4) ให้บันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับการอัดน้ำปูน (เช่น ส่วนผสม Admixture ความดัน เป็นต้น) และเสนอวิศวกรผู้ออกแบบ

ส่วนผสม การผสม และการทดสอบ

- (1) ให้เติมน้ำลงในโม่ผสมแล้วตามด้วยปอร์ตแลนด์ซีเมนต์ และสารผสมเพิ่ม และให้ผสมเป็นเวลานานพออย่างน้อย 2 นาที
- (2) ให้ใช้อัตราส่วนน้ำต่อปูนซีเมนต์ให้ต่ำสุดที่จะให้ความชื้นเหลวและคุณสมบัติของการไหลพอที่จะทำงานได้แต่ต้องไม่เกิน 0.45 อัตราส่วนผสมของวัสดุที่ใช้จะต้องหามาจากการทดลองหรืออาจใช้ส่วนผสมที่เคยใช้ได้ผลในงานที่คล้ายกัน โดยต้องมีผลทดสอบและหลักฐานรับรอง
- (3) ส่วนผสมต้องไม่เกิดการเยิ้ม (Bleeding) เกิน 2% ภายหลังระยะเวลา 3 ชั่วโมง ค่ามากที่สุดต้องไม่เกิน 4% เมื่อวัดที่อุณหภูมิ 30 C โดยใช้กระบอกแก้วหรือโลหะขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางภายในประมาณ 10 ซม. ปิดด้วยฝาและน้ำที่ลอยขึ้นมาต้องถูกดูดซึมหมดในเวลา 24 ชม. ความสูงของน้ำปูนอัดเท่ากับ 100 มม. โดยประมาณ

- (4) ให้ตรวจสอบการไหลของส่วนผสมน้ำปูนอัดโดยวิธี Flow - Cone Method (หรือวิธีอื่นที่เทียบเท่า) ค่า Flow Time ทันทีหลังจากการผสมต้องไม่น้อยกว่า 11 วินาที

9004 การก่อสร้าง

- ก. แผนงาน ขั้นตอนการก่อสร้าง และ Shop Drawing
ให้ผู้รับจ้างเสนอแผนงาน ขั้นตอนการก่อสร้าง ขั้นตอนการถอดแบบหล่อและ Shop Drawing ให้ผู้ออกแบบพิจารณาอนุมัติก่อนดำเนินการเป็นเวลาดังสมควร
- ข. การวางท่อหุ้ม และการติดตั้งสมอยึด (Anchorage)
ให้ยึด Tendon อย่างมั่นคงด้วย Bar Chair ซึ่งวางระยะห่างไม่เกินประมาณ 1 เมตร ในการขยายหรือลูเปลี่ยนตำแหน่งของ Tendon ในระนาบให้กระทำโดยให้มุมที่เปลี่ยนไปเกิดขึ้นน้อยๆ ทั้งนี้เพื่อไม่ให้เกิด Friction Loss เพิ่มขึ้นมากอันจะเป็นผลเสียหายต่อโครงการได้ การวางท่อหุ้มต้องระมัดระวังมิให้ชำรุดเสียหาย หากท่อหุ้มชำรุดเล็กน้อยให้ทำการซ่อมแซมโดยวิธีการที่เหมาะสมให้ได้สภาพที่ใช้งานได้เหมือนเดิม แต่หากท่อหุ้มเสียหายมากซึ่งอาจจะทำให้มีผลเสียต่อกำลังหรือคุณภาพของโครงสร้างในภายหลังก็ให้ทำการเปลี่ยนใหม่สมอยึดต้องติดตั้งให้มั่นคงโดยที่ระนาบของแป้นสมอยึดทำมุมฉากกับแนวแรงที่จะดึง
การวางเหล็กเสริมแรงดึงสูงต้องมีความละเอียดถูกต้อง โดยคลาดเคลื่อนจากตำแหน่งที่กำหนดไว้ได้ไม่เกิน +8 มิลลิเมตร
- ค. คอนกรีตหุ้มป้องกันไฟ และป้องกันการผุกร่อน
ให้มีคอนกรีตหุ้มเหล็กเสริมแรงดึงสูงไม่น้อยกว่า 25 มม. สำหรับสมอยึดให้มีคอนกรีตหุ้มไม่น้อยกว่า 50 มม.
- ง. รอยต่อระหว่างก่อสร้าง (Construction Joint)
ให้เสนอรายละเอียดแนวรอยต่อระหว่างก่อสร้าง เพื่อพิจารณาอนุมัติ
- จ. การป้องกันอันตรายจากการเชื่อม
ในกรณีนี้จำเป็นต้องทำการเชื่อมในที่ให้ใช้มาตรการที่เหมาะสมป้องกันไม่ให้เกิดไฟกระเด็นไปถูก Tendon หรือสมอยึดเป็นอันตราย
- ฉ. งานคอนกรีต
งานต่าง ๆ เกี่ยวกับคอนกรีต เช่น การผสม การลำเลียงคอนกรีต การเทคอนกรีต การเขย่าคอนกรีต ตลอดจนการบ่มให้เป็นที่ไปตามข้อกำหนดในหมวดคอนกรีต คอนกรีตบริเวณสมอยึดต้องมีคุณภาพดีเป็นพิเศษจึงจำเป็นต้องให้ความเอาใจใส่อย่างมากในการเทคอนกรีต และการเขย่าให้แน่นในบริเวณนั้น
- ช. การอัดแรง
- (1) การ Calibrate เครื่องดึง
เครื่องดึงพร้อมอุปกรณ์ต้องได้รับการ Calibrate จากสถาบันที่เชื่อถือได้ทุก 4 เดือน หรือเมื่อวิศวกรผู้ควบคุมงานเห็นสมควร
 - (2) ผู้รับจ้างต้องเสนอแผนงานการอัดแรง (เช่น ลำดับการดึงเหล็ก การดึงจากปลายเดียวหรือสองปลาย เป็นต้น) รวมทั้งระยะยึดของ Tendon แต่ละชุดที่ต่างกัน เพื่อให้วิศวกรผู้ออกแบบตรวจสอบและอนุมัติ
 - (3) ให้คำนึงถึงผลของการเหนียวรั้งขององค์อาคาร เช่น เสา ผนัง ที่มีต่อการหดตัวของชิ้นส่วนใดส่วนหนึ่งในระยะยาวให้ผู้รับจ้างต้องใช้มาตรการที่เหมาะสมป้องกันเสียก่อนในระหว่างการก่อสร้าง โดยต้องเสนอรายละเอียดเพื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายอันอาจเพิ่มขึ้น จากผลดังกล่าวเป็นภาระของผู้รับจ้างแต่เพียงผู้เดียว
ในกรณีที่มีส่วนคอนกรีตอัดแรงต่อกับพื้นหรือคานที่เป็นคอนกรีตเสริมเหล็กธรรมดาให้คำนึงถึงผลของ Differential Creep ในขั้นตอนการก่อสร้างด้วย
 - (4) ให้ทำเครื่องหมายเพื่อตรวจสอบระยะยึดของ Tendon ได้ละเอียดถูกต้อง
 - (5) ก่อนทำการดึงเหล็กให้ทำความสะอาดสมอยึดโดยเฉพาะบริเวณที่จับลิ้ม และให้ใส่ลิ้มยึด Tendon ให้กระชับโดยใช้ท่อกลวง (หรืออุปกรณ์อื่นที่เหมาะสม) ตอกอัดต้องระมัดระวังให้ลิ้มฝังเข้าไปในสมอยึดเท่าๆ กัน
 - (6) ต้องใช้มาตรการเพื่อป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากการดึงเหล็กได้

- (7) การดึงเหล็กให้ตั้งจากทั้งสองปลายด้วย Jacking Stress เส้นละ 75 % ของกำลังดึงประลัย (นอกจากระบุเป็นอย่างอื่นในแบบ) โดยที่ผิดพลาดได้ไม่เกิน + 5 %
- (8) ให้ผู้รับจ้างเสนอรายการคำนวณระยะยึดของเหล็ก โดยคำนึงถึงการเลื่อนไถลที่สมอยึดของระบบ Jack ที่ใช้ความฝืดของ Tendon กับท่อ หรืออื่นๆ และตรวจสอบค่าที่ได้ในงานจริงแล้วใช้เป็นค่าตรวจสอบในสนาม ระยะยึดที่วัดได้ยอมให้ผิดพลาดจากค่าที่คำนวณได้ไม่เกิน +5%
- (9) ให้บันทึกรายละเอียดการดึงเหล็กเสริมแรงดึงสูงรวมทั้งความผิดปกติที่เกิดขึ้น (ถ้ามี) และให้เสนอต่อวิศวกรผู้ออกแบบภายใน 3 วัน หลังจากการอัดแรง
- (10) ภายหลังเสร็จสิ้นการอัดแรงแล้วลิ้มแต่ละตัวที่ยึด Tendon ต้องมีผิวหน้าห่างจากระนาบของแป้นสมอยึดเท่าๆกัน
- (11) ภายหลังการดึงเหล็กเสริมเสร็จแล้วให้ Grout ด้วยน้ำปูนผสมสาร Admixture เพื่อเพิ่ม Flowability และกันการหดตัว
- (12) ให้ทำการ Cap หัวสมอยึดด้วย Nonshrink Mortar (ให้เสนอเพื่ออนุมัติ) โดยเร็วที่สุดภายหลังจากที่ได้รับการอนุมัติผลการดึงเหล็กจากวิศวกรแล้ว

หมวด 10

งานถนน

10001 ทั่วไป

- ก) “กรณีทั่วไปและกรณีพิเศษ” ที่ระบุไว้ในภาคอื่นให้นำมาใช้กับหมวดนี้ด้วย
- ข) บทกำหนดส่วนนี้คลุมถึงงานที่เกี่ยวข้องกับถนน เช่น งานชั้นรองพื้นทาง (SUBBASE) งานชั้นพื้นทาง (BASE COURSE) งานคันหินและรางดิน (CURB AND GUTTER) และงานผิวจราจรชนิดแอสฟัลท์คอนกรีต

10002 งานชั้นรองพื้นทาง (SUBBASE)

ก) ขอบเขตของงาน

จัดหาเกลี่ยและบดอัดวัสดุชั้นรองพื้นทางบนพื้นฐานของผิวทางหรือพื้นฐานของพื้นอาคารและลานจอดตามข้อกำหนดรายละเอียดการก่อสร้าง และตามแนว ระดับ ความลาดชัน มิติ และรูปตัดที่แสดงไว้ในแบบแปลนหรือตามที่คุณควบคุมงานประสงค์

ข) วัสดุ

- 1) เป็นทรายบดหรือทรายแม่น้ำที่มีความสะอาดปราศจากเศษวัชพืชและดินเหนียวหรือสิ่งสกปรกที่ไม่พึงปรารถนาต่าง ๆ
- 2) ในการถมทั่วไปเพื่อปรับระดับพื้นและการถมชั้นรองพื้นทางนั้น วัสดุจะต้องมีเปอร์เซ็นต์วัสดุจากการร่อนผ่านตะแกรงเบอร์ 200 ไม่มากกว่า 15 เปอร์เซ็นต์
- 3) เมื่อทดสอบตามวิธีของ AASHTO Test Method T193 วัสดุจะต้องมีค่า CBR อย่างต่ำ 25% ที่ความแน่น 95% ของความแน่นแห้งสูงสุดที่หาได้จากวิธีการทดลองของ AASHTO Test Method T180 (Modified Method)

ค) วิธีการก่อสร้าง

1. การเตรียมพื้นผิว

ก่อนเกลี่ยใส่วัสดุชั้นรองพื้นทางพื้นผิวเดิมจะต้องปรับแต่ง และเตรียมตามที่กำหนดใน 0งานดินตามข้อกำหนดรายละเอียดการก่อสร้างให้ได้แนว ระดับ ความลาดชัน มิติ และรูปตัดดังที่แสดงในแบบแปลนถึงแม้ว่าพื้นผิวจะได้ผ่านความเห็นชอบจากผู้ควบคุมงานแล้วก็ตาม แต่หากเกิดความเสียหายหรือชำรุดผู้รับจ้างจะต้องทำให้สมบูรณ์ก่อนที่จะเกลี่ยใส่วัสดุชั้นรองพื้นทาง

2. การเกลี่ยวัสดุชั้นรองพื้นทาง

- 2.1 วัสดุชั้นรองพื้นทางจะต้องเกลี่ยเป็นชั้นๆ โดยมีความหนาของแต่ละชั้นหลังบดอัดแล้วไม่เกิน 150 มม. และจะต้องใช้ความระมัดระวังมิให้เกิดการแยกตัวระหว่างมวลละเอียดและมวลหยาบ
- 2.2 วัสดุชั้นรองพื้นจะต้องมีความชื้นใกล้เคียงกับ Optimum Moisture Content ขณะทำการบดอัด
- 2.3 ทันทีที่เกลี่ยและปรับแต่งวัสดุชั้นรองพื้นทางแต่ละชั้นเรียบร้อยแล้วให้บดอัดให้ทั่วถึงด้วยเครื่องมือบดอัดที่พอเพียงและเหมาะสมกับชนิดของวัสดุ การบดอัดให้กระทำจากริมขอบนอกของคันทางเข้าหาศูนย์กลางในทิศทางตามความยาวของถนน ยกเว้นในทางโค้งที่มีการยกกระดุมขอบทางการบดอัดให้กระทำจากที่ระดับต่ำไปหาที่ระดับสูง แต่ละชั้นต้องบดอัดให้แน่นอย่างต่ำ 95% ของความแน่นแห้งสูงสุดที่หาได้จากวิธีการทดลองของ AASHTO Test Method T 180

3. เกณฑ์ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้

ณ จุดใดจุดหนึ่งบนผิวชั้นรองพื้นทางที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ จะต้องไม่คลาดเคลื่อนจากระดับที่กำหนดในแบบแปลนหรือระดับที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเกิน 15 ม.ม. ชั้นรองพื้นทางที่ทำเสร็จในการทำงานของแต่ละวันจะต้องมีความหนาเฉลี่ยไม่น้อยกว่าความหนาที่ต้องการ ชั้นรองพื้นทางที่ไม่ได้ตามที่กำหนดไว้จะต้องทำการก่อสร้างใหม่ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้าง

10003 งานชั้นพื้นทาง (BASE COURSE)

ก) ขอบเขตของงาน

งานนี้ประกอบด้วยการก่อสร้างชั้นพื้นทางที่เป็นหินโม้ (Crushed Rock) ที่ได้ขนาดตามที่ต้องการ โดยเกลี่ยและบดอัดแน่นบนชั้นรองพื้นทางที่เตรียมไว้และยอมรับแล้วพื้นดินเดิมหรือชั้นพื้นทางอื่นๆ ตามข้อกำหนดรายละเอียดการก่อสร้างและตามแนวระดับความลาดชัน มิติ และรูปตัด ที่แสดงไว้ในแบบแปลนหรือตามที่ผู้ควบคุมงานประสงค์

ข) วัสดุ

หินโม้ (Crushed Rock) จะต้องประกอบด้วยเม็ดหรือส่วนของหินที่แข็งแกร่งมีขนาดตามที่กำหนด และมีวัสดุอัดแทรกที่มีส่วนละเอียดตามขนาดที่ต้องการ

- 1) ส่วนคละของขนาดเม็ดจะต้องได้ตาม ตารางที่ 2.1 ส่วนคละชนิด A, B, หรือ C ส่วนที่ผ่านตะแกรงเบอร์ 200 จะต้องไม่เกินเศษ 2 ส่วน 3 ของส่วนที่ผ่านตะแกรง เบอร์ 40
- 2) ส่วนที่ผ่านตะแกรงเบอร์ 40 ถ้าบั่นได้ จะต้องมียืดเหลว (Liquid Limit) ไม่เกิน 25% และดัชนีพลาสติก (Plasticity Index) ไม่เกิน 6
- 3) เมื่อทดสอบตามวิธีการทดลองของ AASHTO Test Method T 193 วัสดุจะต้องมีค่า CBR อย่างต่ำ 80% ที่ความแน่น 98% ของความแน่นแห่งสูงสุดที่ได้จากวิธีการทดลองของ AASHTO Test Method T 180 (Modified Method)
- 4) มวลหยาบของวัสดุที่เก็บตัวอย่าง และทดสอบตามวิธีการทดลองของ AASHTO Test Method T 96 จะต้องมีส่วนสีกรหรือไม่เกิน 40%

ตารางที่ 2.1 การจัดขนาดวัสดุรวมคละ

ขนาดตะแกรง	ร้อยละที่ผ่านตะแกรง โดยน้ำหนัก			
	ส่วนคละ ชนิด A	ส่วนคละ ชนิด B	ส่วนคละ ชนิด C	ส่วนคละ ชนิด D
2"	100	100	-	-
1"	-	75-95	100	100
3/8"	30-65	40-75	50-85	60-100
เบอร์ 4	25-55	30-60	35-65	50-85
เบอร์ 10	15-40	20-45	25-50	40-70
เบอร์ 40	8-20	15-30	15-30	25-45
เบอร์ 200	2-8	5-20	5-15	5-20

ค) วิธีการก่อสร้าง

1. การเตรียมชั้นรองพื้นทาง

ก่อนที่จะเกลี่ยใส่วัสดุชั้นพื้นทางรองพื้นทางหรือพื้นผิวเดิม จะต้องปรับแต่งและเตรียมตามในงานดิน และ งานชั้นรองพื้นทาง ให้ได้แนว ระดับ ความลาดชัน มิติ และรูปตัดดังที่แสดงในแบบแปลน ถึงแนวรองพื้นทางจะได้ผ่านความเห็นชอบจากผู้ควบคุมงานก่อนแล้ว แต่หากเกิดความเสียหายหรือชำรุดผู้รับจ้างจะต้องทำให้สมบูรณ์ก่อนที่จะเกลี่ยใส่วัสดุพื้นทาง

2. การเกลี่ยใส่วัสดุพื้นทาง

2.1 วัสดุชั้นพื้นทางจะต้องเกลี่ยเป็นชั้น ๆ โดยมีความหนาของแต่ละชั้นหลังการบดอัดแล้วไม่เกิน 150 ซม. และจะต้องใช้ความระมัดระวังมิให้เกิดการแยกตัวระหว่างมวลละเอียดและมวลหยาบ

2.2 วัสดุชั้นพื้นทางจะต้องมีความชื้นไม่ต่ำกว่าหรือมากกว่า 1.5% Optimum Moisture Content ขณะทำการบดอัด

- 2.3 ทันท์ที่เกลี่ยและปรับแต่งวัสดุชั้นพื้นทางแต่ละชั้นเรียบร้อยแล้ว ให้บดอัดให้ทั่วถึงด้วย เครื่องมือบดอัดที่เพียงพอ และเหมาะสมกับชนิดของวัสดุการบดอัดให้กระทำจากริมขอบ นอกของคันทางเข้าหาแนวศูนย์กลางในทิศทางตามความยาวของถนน ยกเว้นใน ทางโค้งที่มีการยกระดับขอบทาง การบดอัดให้กระทำจากที่ระดับต่ำไปหาที่ระดับสูงแต่ละชั้น ต้องบดอัดให้แน่นอย่างต่ำ 95% ของความแน่นแห่งสูงสุดที่ได้จากวิธีการทดลองของ AASHTO Test Method T 180 (Modified Method)
- 2.4 การทดสอบความหนาแน่นในสนามตามมาตรฐาน AASHTO T191 จะต้องทำในพื้นที่ทุกๆ 500 ตารางเมตร

3. เกณฑ์ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับ

ในพื้นที่ซึ่งอยู่ใต้ผิวจราจร ณ จุดใดๆ จะต้องไม่คลาดเคลื่อนเกิน 1.0 ซม.จากการวัดด้วยบรรทัด (Straight Edge) ยาว 3 เมตร วางทาบบนผิวพื้นทางตามแนวยาวขนานกับเส้นศูนย์กลางของ ถนนและไม่เกิน 1.25 ซม. จาก Template ที่วางทาบตามแนวงงานชั้นพื้นทางที่ทำเสร็จในแต่ละวันจะต้องมีความหนาเฉลี่ยไม่น้อยกว่าความหนาที่ต้องการความหนาของชั้นพื้นทางต่ำสุดต้องไม่น้อยกว่าความหนาที่ต้องการเกิน 1.5 ซม. และ 80% ของพื้นทางจะต้องมีความหนาไม่น้อยกว่าความหนาที่ต้องการเกิน 1.0 ซม. ชั้นพื้นทางที่ไม่ได้ตามข้อกำหนดข้างบนนี้จะต้องทำการก่อสร้างใหม่ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้าง

10004 งานคั่นหินและรางดิน (CURB AND GUTTER)

ก) ขอบเขตของงาน

งานนี้ประกอบด้วยการหล่อคั่นหิน รางดิน หรือคั่นหินและรางดินด้วยคอนกรีต โดยก่อสร้างให้เป็นไปตามข้อกำหนดรายละเอียดการก่อสร้าง ตามตำแหน่งที่กำหนดและแนว ระดับ ความลาดชัน มิติ และชนิดที่แสดงไว้ในแบบแปลน

ข) วัสดุ

1) คอนกรีต

คอนกรีตจะต้องเป็นชนิด และประเภทที่ได้รับไว้ในแบบแปลน และจะต้องตรงกับข้อกำหนดต่าง ๆ ของคอนกรีตประเภท ข ตามระบุไว้ในหมวดงานคอนกรีต 7003

2) วัสดุอุดรอยต่อเพื่อขยายชนิดสำเร็จรูป (Joint Filler)

ANSI/ASTM D1751 หนา 20 มม. ให้ใช้ EXPANDITE ผลิตโดย REEMAY และจัดจำหน่ายโดย UNION ASSOCIATES หรือผลิตภัณฑ์คุณภาพเทียบเท่า

3) วัสดุยารอยต่อ (Joint Sealant)

วัสดุยารอยต่อสำหรับรอยต่อตามขวาง (แนวราบ แนวตั้ง และแนวลาด) จะต้องเป็นวัสดุยาแนวชนิด C ตามกำหนดไว้ใน วัสดุอุด และยาแนวรอยต่อ

ค) วิธีการก่อสร้าง

1) การเตรียมการ

ให้ทำการขุดจนได้ความลึกที่กำหนด และจะต้องบดอัดฐานซึ่งรองรับคั่นหิน รางดิน หรือคั่นหินและรางดินให้แน่นได้พื้นผิวที่เสมอวัสดุที่อ่อนและวัสดุที่ไม่เหมาะสม จะต้องขุดออกให้หมด และถมแทนที่ด้วยวัสดุที่เหมาะสม

2) การหล่อคั่นหิน

จะต้องหล่อคั่นหินและรางดินเป็นช่วงให้ยาวเท่ากับช่วงระหว่างรอยต่อตามขวางของถนน คอนกรีต รอยต่อตามขวางของคั่นหินและรางดิน รวมถึงเหล็กเส้นเสริมจะต้องวางรูปตามขวางของถนนคอนกรีตงานคอนกรีตจะต้องให้เป็นไปตามข้อกำหนดต่างๆ ของบทที่เกี่ยวข้องของแบบหล่อได้หลังจากเทคอนกรีตแล้วไม่น้อยกว่า 12 ซม. ให้ซ่อมผิวที่มีรอยตำหนิเล็กน้อยด้วยปูนสอที่มีส่วนผสมของปูนซีเมนต์ 1 ส่วน และทรายละเอียด 2 ส่วน ห้ามซ่อมแซมด้านหน้าของคั่นหิน รางดิน ส่วนที่ไม่ยอมรับต้องรื้อออก และหล่อขึ้นใหม่ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้างงานคั่นหินและ

รางต้นที่แล้วเสร็จ จะต้องได้แนว ความลาดชัน และระดับที่กำหนดคลาดเคลื่อนได้ไม่เกิน 5 มิลลิเมตร และจะต้องมีรูปร่างที่สม่ำเสมอปราศจากรอยบิดหรืองอที่มองเห็นได้

10005 ผิวจราจรชนิดแอสฟัลท์คอนกรีต

ส่วนที่ 1 ทั่วไป

ก) ขอบเขตของงาน

- 1) Asphaltic prime coat or tack coat
- 2) Asphalt concrete surface

ข) มาตรฐานอ้างอิง

- 1) ASTM D946 – Penetration – Graded Asphalt Cement for use in Pavement Construction.
- 2) TAI (The Asphalt Institute) – MS2 - Mix Design Method for Asphalt Concrete and Other Hot Mix.
- 3) TAI (The Asphalt Institute) – MS3 – Asphalt Plant Manual.
- 4) TAI (The Asphalt Institute) – MS8 – Asphalt Paving Manual.
- 5) TAI (The Asphalt Institute) – MS19 – Basic Asphalt Emulsion Manual.

ค) การประกันคุณภาพ

- 1) ให้ก่อสร้างผิวแอสฟัลท์ตามข้อกำหนดใน TAI-MS-8
- 2) โรงผสมแอสฟัลท์คอนกรีต : ให้เป็นไปตามมาตรฐาน TAI-MS-3

ส่วนที่ 2 วัสดุ

ยาง Asphalt ที่ใช้ในการทำ Prime coat จะต้องเป็นยางชนิด Grades มาตรฐานการควบคุมและอุณหภูมิขณะทำการลาดดังตารางต่อไปนี้

ก) Prime Coat

ตารางของยาง Prime Coat

ชนิดและ Grade	มาตรฐาน	อุณหภูมิทำการลาด (^o C)
Emulsified Asphalt		
SS-1,SS-1h	ASSHTO M 140	20-70
Cutback Asphalt		
MC-30	ASSHTO M 82	30-90
MC-70	ASSHTO M 82	50-110

ข) Tack Coat

วัสดุที่จะใช้จะต้องเป็นยาง Cut Back Asphalt RC - 70 หรือ Rapid Setting Emulsion RS - 2K อยางหนึ่งอยางใด

ค) Asphaltic Concrete

- 1) Asphalt Cement : ตามมาตรฐาน ASTM D946 ชนิด 60/70 Penetration Grade

2) มวลรวมหยาบ

มวลส่วนที่ค้ำตะแกรงเบอร์ 8 จะเป็นมวลรวมหยาบและต้องเป็นหินไม่ที่สะอาด แข็งแกร่ง ทนทาน ปราศจากวัชพืช ส่วนที่อ่อนเปราะดินเหนียว และวัสดุไม่พึงประสงค์อื่น ๆ มวลรวมหยาบต้องมีส่วนสึกหรอไม่เกิน 40% ตามมาตรฐานของ AASHTO T96 และเมื่อผ่านการทดสอบตามขั้นตอนของ Sodium Sulphate Soundness Test ตามมาตรฐานของ AASHTO T104 จะต้องสูญเสียน้ำหนักไปไม่เกิน 9 % มวลรวมหยาบจะต้องมีค่า Flakiness Index และ Elongation Index น้อยกว่า 30 % ทดลองตามวิธี BS 812 และทดสอบ Coating and Stripping ตามมาตรฐาน AASHTO T812 จะต้องมีส่วนที่เคลือบแอสฟัลต์ ไม่น้อยกว่า 95 %

3) มวลรวมละเอียด

มวลส่วนที่ผ่านตะแกรงเบอร์ 8 และค้ำบนตะแกรงเบอร์ 200 เป็นมวลรวมละเอียด มวลรวมละเอียดต้องเป็นทรายธรรมชาติ หินฝุ่นหรือส่วนผสมของวัสดุทั้งสองชนิดปราศจาก วัชพืชส่วนที่อ่อนเปราะ ดินเหนียว และวัสดุไม่พึงประสงค์อื่น ๆ มวลรวมละเอียดต้องมีค่า Sand Equivalent มากกว่า 50 % เมื่อทดสอบตามมาตรฐาน AASHTO T176

4) วัสดุผสมแทรก (Filler)

วัสดุผสมแทรกเป็นส่วนที่ผ่านตะแกรงเบอร์ 200 กรณีที่จำเป็นต้องใช้เพิ่มเติมในส่วนผสม ด้วย จะต้องใช้ปอร์ตแลนด์ซีเมนต์หรือปูนขาวหรือวัสดุที่มีคุณสมบัติตาม ASTM D242

ง) ส่วนผสมประกอบของแอสฟัลท์ (ASPHALT PAVING MIX)

1) สูตรส่วนผสมแอสฟัลต์ดีคคอนกรีต

ผู้รับจ้างจะต้องเสนอส่วนผสมแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตที่จะใช้ในการก่อสร้างเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ผู้ควบคุมงานพิจารณาอย่างน้อย 10 วัน

สูตรส่วนผสมจะต้องกำหนดเปอร์เซ็นต์ที่แน่ชัดของมวลรวมของหินที่ผ่านแต่ละตะแกรงรวมทั้งเปอร์เซ็นต์แอสฟัลท์ซีเมนต์ที่จะผสมกับมวลรวมของหิน และอุณหภูมิที่เทส่วนผสมออกจากเครื่องผสม ผลการทดลองจนได้สูตรของส่วนผสมแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตจะต้องเสนอให้ผู้ควบคุมงานด้วย หากมีการเปลี่ยนแปลงแหล่งวัสดุที่ใช้ผู้รับจ้างจะต้องเสนอสูตรส่วนผสมให้ทุกครั้งด้วย

2) การออกแบบส่วนผสม

ผู้รับจ้างจะต้อออกแบบส่วนผสม (Job Mix Formular) ตามวิธีการของ Marshall Method (AASHTO T245) ส่วนผสมนี้จะต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

Marshall Compaction Blow/Each side	= 75
Marshall Stability, lbs.	= 2,000 Min.
Marshall flow, 0.01"	= 8-16
Rigidity (Marshall Stability/Marshall Flow)	= 125 Min.
Air Void, %	= 3-5
Void in Mineral Aggregate, %	= 14-20
Void Filled with Asphalt, %	= 65-80
Strength Index, %	= 75 Min.

ส่วนละมวบรวมของหิน

ขนาดตะแกรง	น้ำหนักเป็นเปอร์เซ็นต์ที่ผ่านตะแกรง
3/4"	100
1/2"	80-100
3/8"	70-90
เบอร์ 4	50-70
เบอร์ 8	35-50
เบอร์ 30	18-29
เบอร์ 50	13-23
เบอร์ 100	8-16
เบอร์ 200	4-10
ปริมาณยางแอสฟัลต์เป็นเปอร์เซ็นต์ของน้ำหนักรวมของส่วนผสม	3.5-7.0

- 3) ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้ของสูตรส่วนผสม
ส่วนผสมจะต้องเป็นไปตามสูตรส่วนผสม หรือที่ผู้ควบคุมงานกำหนดให้และอยู่ภายในขอบเขตของความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้ดังนี้
- | | |
|--|----------|
| ส่วนที่ผ่านตะแกรงเบอร์ 4 | ± 5 % |
| ส่วนที่ผ่านตะแกรงเบอร์ 8 | ± 4 % |
| ส่วนที่ผ่านตะแกรงเบอร์ 30 | ± 3 % |
| ส่วนที่ผ่านตะแกรงเบอร์ 200 | ± 1 % |
| แอสฟัลต์ | ± 0.3 % |
| อุณหภูมิของส่วนผสมที่ปล่อยออกจากเครื่องผสม | ± 10 ° C |
| อุณหภูมิของส่วนผสมเมื่อส่งถึงหน้างาน | ± 7 ° C |
- แอสฟัลต์ติดคอนกรีตที่ผสมในแต่ละวันจะต้องเก็บตัวอย่างส่วนผสมตามที่ผู้ควบคุมงานเห็นว่าจำเป็น เพื่อนำมาตรวจสอบหากผลของการทดลองเบี่ยงเบนจากข้อกำหนด ผู้ควบคุมงาน อาจจะให้ผู้รับจ้างเสนอสูตรผสมใหม่มาให้พิจารณาโดยค่าใช้จ่ายเป็นของผู้รับจ้าง

ส่วนที่ 3 วิธีการก่อสร้าง

ก) PRIME COAT

1) การเตรียมผิว

พื้นที่ที่ทำการ Prime Coat จะต้องทำการปิดกวดฝุ่นผงเศษหินที่หลุดร่อนหรือสิ่งที่ไม่พึงปรารถนาอื่นๆหรือเป่าด้วยเครื่องเป่าลมให้สะอาดเสียก่อน ในบางกรณีอาจมีการพรมน้ำบาง ๆ ก่อนดำเนินการ Prime Coat ตามที่ผู้ควบคุมงาน

เห็นสมควร ในกรณีที่ชั้นพื้นทางมีความเสียหายหรือเสื่อมสภาพลง ผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการแก้ไขปรับปรุงให้อยู่ในสภาพที่ดีก่อนดำเนินการ Prime Coat ทุกครั้ง การ Prime Coat จะต้องทำต่อเนื่องกันไปถ้าไม่จำเป็นจริง ๆ ไม่ควรเว้นเป็นช่วง ๆ นอกจากผู้ควบคุมงานจะเห็นสมควร

2) การลาดยางชั้น Asphalt

การลาดยางชั้น Asphalt จะต้องทำโดยใช้รถลาดยางที่มีเครื่องฉีดพ่นให้กระจาย (Distributor) ในขณะที่มีอุณหภูมิตามที่แสดงไว้ในตารางโดยมีอัตราสวนอยู่ระหว่าง 1.2-2.4 ลิตรต่อตารางเมตรหรือตามที่ผู้ควบคุมงานจะกำหนดยาง Prime Coat จะต้องกระจายสม่ำเสมอทั่วพื้นที่โดยปราศจากริ้วรอยเป็นแนวให้เห็นและปริมาณจะต่างจากที่ผู้ควบคุมงานกำหนดได้ไม่เกิน 10 เปอร์เซ็นต์ ในกรณีที่ปริมาณไม่ได้ตามที่กล่าวนี้ ผู้รับจ้างจะต้องทำการแก้ไขหลังจาก Prime Coat จะต้องบ่ม (Curing) อย่างน้อย 48 ชั่วโมงจนแน่ใจว่ายาง Prime Coat จะ

ไม่หลุดร่อนเมื่อเปิดให้มีการจราจร และจะต้องรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีตลอดเวลาจนกว่าจะทำการขึ้นผิวทางกรณีที่ยาง Prime Coat ไม่มีที่ท่าว่าจะแห้งได้ เนื่องจากราดยางมากเกินไป ผู้รับจ้างจะต้องสาดทรายทับเพื่อดูดซับยางส่วนเกินออก

3) เครื่องจักร

อุปกรณ์ต่างๆ ในการราดยาง Asphalt จะต้องติดตั้งกับรถบรรทุก (Calibrated Record) ซึ่งประกอบด้วย ถังเก็บยาง Asphalt ซึ่งมีมาตรวัดปริมาณบรรจุ เครื่องวัดความดัน เครื่องวัดอุณหภูมิถังยาง เครื่องวัดปริมาณการไหลของยาง เครื่องพ่นยาง ท่อพ่นยาง (Spray Bar) ท่อพ่นยางต้องจัดให้พ่นได้ตามความกว้างที่ต้องการ และต้องมีปริมาณการพ่นที่สม่ำเสมอตลอดความกว้างและยาว อนึ่งมาตรวัดต่างๆ จะต้องมีการสอบมาตรฐาน (Calibrated Record) จากสถาบันที่เป็นที่ยอมรับของหน่วยราชการและในขณะที่ทำการราดยาง Asphalt หากพบข้อบกพร่องของมาตรวัดหรืออุปกรณ์ใดของเครื่องราดยางผู้รับจ้างจะต้องดำเนินการแก้ไขให้เป็นที่เรียบร้อยก่อนดำเนินงานต่อไป

4) ข้อกำหนดของสภาพอากาศ

การ Prime Coat จะต้องทำในขณะที่ผิวหน้าของชั้นพื้นทางมีความแห้ง หรือมีความชื้นเพียงพอที่จะทำให้ยางที่ราดมีการกระจายอย่างสม่ำเสมอ (Uniform Distribution) อุณหภูมิของอากาศไม่ต่ำกว่า 15 องศาเซลเซียส (60 องศาฟาเรนไฮน์) และไม่มีฝนตก

5) การบันทึกการ Prime Coat

ผู้รับจ้างจะต้องทำบันทึกเกี่ยวกับบริเวณพื้นที่ ปริมาณยาง อุณหภูมิ ความดัน ความเร็ว และอื่น ๆ ที่จำเป็นในการ Prime Coat ในแต่ละครั้ง

ข) TACK COAT

1) การเตรียมผิวพื้น

การทำความสะอาดผิวหน้าของพื้นที่ที่จะดำเนินการ Tack coat จะต้องได้รับการปิดกวดหรือใช้เครื่องเป่าลมเพื่อกำจัดสิ่งสกปรก ผุ่นผง และสิ่งไม่พึงปรารถนาออกและผิวหน้าของพื้นที่จะต้องอยู่ในสภาพแห้งความเสียหายที่เกิดกับชั้นบนผิวทางจะต้องได้รับการแก้ไขเสียก่อนโดยค่าใช้จ่ายของผู้รับจ้างเอง

2) การราดยาง

การราดยาง Asphalt เมื่อทำความสะอาดเสร็จจะต้องดำเนินการราดยางตามอัตราส่วนตามที่ผู้ควบคุมงานกำหนดทันทีซึ่งโดยปกติใช้อัตราส่วน 0.1-0.3 กิโลกรัมต่อตารางเมตร โดยควบคุมอุณหภูมิให้อยู่ระหว่าง 135-160°F ในกรณีใดก็ตามหากไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ควบคุมงานการทำ Tack Coat จะต้องทำบนผิวที่แห้งเสมอ ยาง Asphalt ที่ใช้ทำ Tack Coat จะต้องกระจายอย่างสม่ำเสมอในพื้นที่โดยปราศจากริ้วรอยเป็นแนวต่าง ผู้รับจ้างจะต้องป้องกันพื้นผิวของพื้นที่ข้างเคียงไม่ให้สกปรกเลอะเทอะจากการทำ Tack Coat

3) เครื่องจักร

เครื่องจักรอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการราดยาง Asphalt จะต้องติดตั้งกับรถบรรทุกซึ่งประกอบด้วย ถังเก็บยาง Asphalt ซึ่งมีมาตรวัดปริมาณบรรจุ เครื่องวัดความดัน เครื่องวัดอุณหภูมิถังยาง เครื่องวัดปริมาณการไหลของยาง เครื่องพ่นยาง ท่อพ่นยางจะต้องจัดให้พ่นได้ในความกว้างที่ต้องการและต้องมีปริมาณการพ่นที่สม่ำเสมอตลอดความกว้างและยาว

ค) การราดแอสฟัลต์ค้อนกรีต

1) ข้อกำหนดของสภาพอากาศ

ส่วนผสมแอสฟัลต์ค้อนกรีตจะไม่ทำการปูบนผิวพื้นที่เปียกหรือในขณะที่มีฝนตก

2) ความก้าวหน้าของงาน

ผู้รับจ้างจะไม่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินงานในกรณีที่พาหนะขนส่ง เครื่องจักรกลที่ใช้ปูและปรับแต่ง เครื่องบดอัด ตลอดจนแรงงานมีสมรรถนะน้อยกว่า 75 % ของกำลังการผลิตของโรงผสมแอสฟัลต์ค้อนกรีต

3) โรงผสมแอสฟัลต์ค้อนกรีต

โรงผสมแอสฟัลต์ค้อนกรีตจะต้องได้ตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

- 3.1 โรงผสมจะเป็นแบบ Batch Plant หรือ Continuous Mix Plant ก็ได้โดยมีกำลังการผลิตพอเพียงที่จะป้อนให้เครื่องปูแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตได้ทำงานอย่างต่อเนื่อง
 - 3.2 เครื่องชั่งน้ำหนักต้องอ่านได้ละเอียดถึง 1 % ของน้ำหนักซึ่งสูงสุดที่ต้องการและต้องเป็นแบบควบคุมโดยอัตโนมัติ เครื่องชั่งจะผ่านการตรวจสอบและได้รับความเห็นชอบจากผู้ควบคุมงานก่อนดำเนินการ และทำการตรวจสอบเป็นครั้งคราวตามความเห็นของผู้ควบคุมงานผู้รับจ้างจะต้องจัดน้ำหนักมาตรฐาน 25 กก. จำนวนไม่น้อยกว่า 10 อันมาไว้ประจำเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องชั่งด้วย
 - 3.3 กะบะชั่งหรือภาชนะตวงจะต้องมีลักษณะที่ทำให้สามารถชั่งน้ำหนักของมวลรวมของหินขนาดต่างๆ และมีขนาดใหญ่พอที่จะชั่งมวลรวมของหินขนาดต่าง ๆ ได้ครั้งละหนึ่ง Batch โดยที่วัสดุไหลออกมา
 - 3.4 แอสฟัลต์ซีเมนต์ต้องเก็บในถังเก็บที่สามารถรักษาอุณหภูมิของแอสฟัลต์ซีเมนต์ได้ถึง 110 องศาเซลเซียส และต้องมีระบบหมุนเวียนเพื่อให้แอสฟัลต์ซีเมนต์หมุนเวียนอย่างสม่ำเสมอระหว่างอยู่ในถังเก็บ
 - 3.5 โรงผสมต้องมี Cold Bin สำหรับเก็บมวลรวมของหินขนาดต่าง ๆ และ Bin ต้องมีประตูปรับแต่งให้ได้ปริมาณมวลรวมของหินที่ผ่านออกมาตามความต้องการและมีกลไกป้อนมวลรวมขนาดต่าง ๆ เข้าไปในเครื่องอบได้อย่างสม่ำเสมอ
 - 3.6 เครื่องเผาแบบหมุนต้องมีความสามารถในการอบ และให้ความร้อนแก่มวลรวมได้อุณหภูมิตามที่กำหนด
 - 3.7 โรงผสมต้องมีตะแกรงที่จะสามารถร่อนมวลรวมทุกชนิดได้ ตามขนาดที่กำหนด
 - 3.8 โรงผสมต้องมี Hot Bin อย่างน้อย 3 ตัวสำหรับเก็บมวลรวมที่ป้อนมาจากเครื่องอบและได้ผ่านตะแกรงแล้ว Hot Bin แต่ละตัวต้องมีท่อสำหรับระบายมวลรวมเพื่อไม่ให้ไหลนเข้าไปใน Bin อื่น
- 4) ยานพาหนะขนส่งและเครื่องจักรปูแอสฟัลต์ดีคคอนกรีต
 - 4.1 ยานพาหนะการขนส่งจะใช้รถบรรทุกที่มีกะบะรถแน่นหนา ไม้รั้ว สะอาดและพื้นกะบะเป็นโลหะเรียบซึ่งได้รับการฉีดยางกันน้ำด้วยน้ำสบู่หรือน้ำมันโซล่าหรือน้ำปูนขาวเพื่อป้องกันไม่ให้ส่วนผสมแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตเกาะติดกับพื้นกะบะ รถบรรทุกทุกแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตจะต้องมีผ้าใบสำหรับคลุมเพื่อป้องกันน้ำฝน
 - 4.2 เครื่องจักรสำหรับปูแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตจะต้องขับเคลื่อนด้วยตัวเองและปรับแต่งผิวได้สามารถที่จะปูและแต่งผิวแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตให้ได้แนวความลาดชัน ระดับและรูปตัดที่ถูกต้องเครื่องปูจะต้องมีกะบะใส่แอสฟัลต์ดีคคอนกรีตและเกลียวจ่ายชนิดกลับทางเพื่อให้สามารถปูแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตได้อย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์ปรับแต่งผิวจะต้องมีประสิทธิภาพที่จะทำให้ผิวมีความเรียบไม่มีรอยฉีก รอยครูด หรือร่อง
 - 5) การเตรียมชั้นพื้นทาง

ชั้นพื้นทางที่เป็นแอ่งและผิปกติ ซึ่งอาจจะทำให้แอสฟัลต์ดีคคอนกรีตหนาเกินกว่าที่จะบดอัดจนผิปกตินั้น จะต้องแก้ไขโดยปะแต่งด้วยแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตและบดทับให้ทั่ว

แอสฟัลต์ดีคคอนกรีตที่จะนำมาปะแต่งจะต้องเป็นส่วนผสมเช่นเดียวกับชั้นที่จะนำมาปูทับผิวของชั้นพื้นทางที่จะทำการปูแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตจะต้องกวาดให้ทั่วและทำความสะอาดจนปราศจากสิ่งสกปรกและวัสดุที่ไม่พึงประสงค์
 - 6) การเตรียมวัสดุแอสฟัลต์

แอสฟัลต์จะต้องต้มให้ร้อนถึงอุณหภูมิระหว่าง 147-177 องศาเซลเซียสโดยผู้รับจ้างจะต้องเสนออุณหภูมิที่ใช่ต้มแอสฟัลต์ซีเมนต์ต่อผู้ควบคุมงานเพื่อขอความเห็นชอบก่อนดำเนินการ
 - 7) การเตรียมมวลรวมของหิน

มวลรวมของหินจะต้องอบและเผาให้ร้อนถึงอุณหภูมิระหว่าง 147-177 องศาเซลเซียสโดยผู้รับจ้างจะต้องเสนออุณหภูมิที่แน่ชัดของมวลรวมของหินต่อผู้ควบคุมงานเพื่อขอความเห็นชอบมวลรวมของหินที่ผ่านการเผาแล้วจะต้องสะอาด ปราศจากเขม่าไฟและน้ำมันเชื้อเพลิงที่ยังเผาไหม้ไม่หมด

8) การเตรียมสวนผสม

มวลรวมของหินที่เผาแล้วและวัสดุแอสฟัลต์จะนำไปซึ่งให้ได้ปริมาณน้ำหนักตามสูตรสวนผสม และนำไปผสมในถังผสม สวนผสมทั้งหมดจะต้องคลุกเคล้ากันจนยางเคลือบผิวหน้าของหินได้อย่างสม่ำเสมอเป็นเวลา 30 วินาที หรือมากกว่านั้นถ้าจำเป็น เวลาที่ใช้ผสมอาจจะกำหนดจากเวลาที่ผิวหน้าของหินเคลือบไม่น้อยกว่า 95 % แอสฟัลต์ดีคคอนกรีตจะต้องมีอุณหภูมิระหว่าง 145-177 องศาเซลเซียส ทั้งนี้ผู้รับจ้างจะต้องเสนออุณหภูมิที่แน่ชัดต่อผู้ควบคุมงานเพื่อขอความเห็นชอบ

9) การขนส่งและการลำเลียงสวนผสม

สวนผสมจะต้องลำเลียงจากโรงผสมไปยังจุดที่จะใช้งานในยานพาหนะตามที่กำหนดในข้อ ง - 1 ยานพาหนะแต่ละคันจะต้องชั่งน้ำหนักหลังจากบรรทุกในแต่ละเที่ยวที่โรงผสม และจะต้องบันทึกน้ำหนักทั้งหมด น้ำหนักรถและน้ำหนักสุทธิของการบรรทุกแต่ละครั้งก่อนที่จะนำไปยังสถานที่ ๆ จะทำการปูแอสฟัลต์ดีคคอนกรีต

10) การปูและตกแต่ง

เมื่อขนวัสดุผสมถึงจุดที่จะปู จะต้องปูแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตตามความลาดชันระดับและรูปตัดที่ต้องการไม่ว่าจะเป็นการปูเต็มความกว้าง หรือบางส่วนตามความเหมาะสม การปูจะต้องใช้เครื่องปูแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตที่มีลักษณะตามที่กำหนดไว้ใน ง - 2 สวนผสมของแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตจะต้องปูบนพื้นผิวที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ควบคุมงาน การปู การตกแต่ง และการบดของแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตจะต้องทำในเวลากลางวัน นอกจากนี้ผู้รับจ้างจะได้เตรียมแสงสว่างไว้สำหรับทำในเวลากลางคืนอย่างพอเพียง และได้รับความเห็นชอบจากผู้ควบคุมงานก่อนดำเนินการ

11) การบดอัด

11.1 การบดอัดจะต้องดำเนินการทันทีหลังการปูอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอทุกพื้นที่โดยไม่เกิดการเคลื่อนตัวแตกร้าวหรือปูขึ้น

11.2 โดยปกติเครื่องปูแอสฟัลต์ดีคคอนกรีต 1 เครื่องให้ใช้รถบดล้อเหล็กสองล้อ 2 คันและรถบดล้อยาง 1 คัน

รถบดทุกคันต้องเป็นแบบขับเคลื่อนด้วยตนเองสามารถถอยหลังโดยไม่เกิดการกระชาก และมีพวงมาลัยรถติดเครื่องผ่อนแรงมีถังใส่น้ำพร้อมระบบฉีดน้ำที่ล้อ และแปรงไยมะพร้าวสำหรับทำให้ผิวล้อเปียกอย่างทั่วถึง รถบดทุกคันต้องมีสภาพดีและควบคุมการทำงานโดยพนักงานที่มีความสามารถและมีประสบการณ์

รถบดล้อเหล็กสองล้อต้องมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 8 ตัน และรถบดล้อเหล็กสองล้อคันที่บดครั้งสุดท้าย จะต้องมียางหนึ่งที่สามารถให้แรงบดที่อย่างน้อย 35 กิโลกรัมต่อตารางเซนติเมตรของความกว้างของล้อ

รถบดล้อยางต้องมีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 10 ตันและมีล้อหน้าเรียบสำหรับงานบดอัดไม่น้อยกว่า 9 ล้อ โดยมีขนาดเท่ากันทุกล้อสามารถที่จะสูบลมได้ถึง 120 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว โดยปกติการทำกรบดอัดชั้นแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตโดยใช้รถบดล้อยางจะต้องให้ความดันที่ผิวสัมผัสสูงสุดเท่าที่แอสฟัลต์ดีคคอนกรีตจะสามารถรองรับได้

11.3 การบดทับของแอสฟัลต์ดีคคอนกรีต ต้องประกอบไปด้วย 6 ลักษณะ ดังนี้

- การบดทับรอยต่อตามขวาง
- การบดทับรอยต่อตามยาว
- การบดทับที่ขอบ
- การบดทับครั้งแรก
- การบดทับครั้งที่สอง
- การบดทับครั้งสุดท้าย หรือลบบรอย

การบดทับครั้งแรกให้ทำการบดทับรอยต่อทุกชนิดและที่ขอบการบดทับครั้งแรกและการบดทับครั้งสุดท้าย ต้องบดทับด้วยรถบดล้อเหล็กสองล้อ การบดทับครั้งที่สองต้องบดทับด้วยรถบดล้อยาง

การบดทับจะต้องเริ่มตามแนวยาวริมขอบถนนแต่ละข้างเข้าหาศูนย์กลางของขอบถนน ยกเว้นโค้งที่มีการยกกระดืบ โดยเริ่มบดทับจากด้านต่ำเข้าหาด้านสูงล้อการบดทับแต่ละเที่ยวที่ต่อเนื่องกันตามยาว ต้องให้เหลื่อมกันอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของความกว้างของล้อรถบด และเที่ยวของการบดทับตามยาวจะต้องไม่หยุดที่จุดเดียวกัน สำหรับการทำการบดอัดครั้งแรกล้อรถบดจะต้องอยู่ใกล้เครื่องปูแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตให้มากที่สุด ความเร็วของรถบดล้อเหล็กไม่เกิน 5 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และรถบดล้อยางต้องไม่เกิน 7 กิโลเมตรต่อชั่วโมง และต้องให้เคลื่อนที่ช้าโดยตลอดพอเพียงที่จะไม่ทำให้แอสฟัลต์ดีคคอนกรีตที่ยังร้อนอยู่เกิดการเคลื่อนตัว การเคลื่อนตัวของแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตที่เกิดขึ้น เนื่องจากการเปลี่ยนทิศทางของรถบดหรือสาเหตุอื่น ๆ จะต้องแก้ไขทันทีด้วยคราดและเสริมแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตใหม่ถ้าจำเป็น การบดอัดต้องระวังอย่าให้แนวและความลาดชันของขอบเกิดการเคลื่อนตัวของเครื่องจักรที่หนักหรือรถบดจะต้องไม่ให้จอดบนผิวแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตที่บดทับแล้วและยังร้อนอยู่จนกว่าแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตจะเย็นหรืออยู่ตัวแล้วผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่หยดหรือหกจากยานพาหนะหรือเครื่องจักรของผู้รับจ้างบน ส่วนใด ๆ ของผิวแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตในระหว่างการก่อสร้างและเป็นสาเหตุให้ผิวพื้นเสียหาย ผู้รับจ้างจะต้องรื้อออกและทำใหม่บริเวณบ่อพักและโครงสร้างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ซึ่งรถบดเข้าไม่ถึง ให้ดำเนินการ บดอัดให้ทั่วด้วยเครื่องกระทุ้งขณะที่ยังร้อน เครื่องกระทุ้งต้องมีน้ำหนักไม่ต่ำกว่า 10 กิโลกรัม และผิวหน้าของเครื่องกระทุ้งจะต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 250 ตารางเซนติเมตรผิวหน้าของแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตหลังจากบดอัดแล้วต้องเรียบ และได้ตามลาดตามขวางและความลาดชันภายในความคลาดเคลื่อนที่กำหนด ส่วนผสมใดของแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตส่วนใดที่รวนและแตก หรือผสม กับสิ่งสกปรกหรือมีขอบพร่องอื่นใดจะต้องเอาออก และทดแทนด้วยแอสฟัลต์ดีคคอนกรีตใหม่ที่ยังร้อนอยู่ และต้องบดอัดทันที เพื่อให้มีคุณภาพเท่าเทียมกับบริเวณโดยรอบ ส่วนใดของบริเวณที่ทำการบดอัดที่มีวัสดุแอสฟัลต์มากหรือน้อยเกินไปจะต้องเอาออกและทดแทนใหม่ จุดที่สูงเกินไป รอยต่อที่สูงเกินไป จุดที่เป็นแอ่งและจุดที่เป็นรูโพรงต้องแก้ไขตามที่ผู้ควบคุมงานกำหนด

การบดอัดให้ควบคุมอุณหภูมิของแอสฟัลต์ดีค ดังนี้

การบด	อุณหภูมิ
ครั้งแรก	120°C-135°C
ล้อยาง	90°C-115°C
ครั้งสุดท้าย	ไม่ต่ำกว่า 90°C

12) รอยต่อ

รอยต่อตามยาวและด้านข้างในชั้นที่ซ้อนทับกันจะต้องให้เหลื่อมไม่ตรงกัน รอยต่อตามยาวจะต้องจัดให้ชั้นบนสุดอยู่ที่เส้นแบ่งช่องจราจร รอยต่อด้านข้างต้องเหลื่อมกันอย่างน้อย 50 เซนติเมตร รอยต่อต้องทำให้เกิดการจับตัวที่ดีและแน่นหนาจนน้ำไม่สามารถซึมลงไปชั้นล่างได้ ห้ามทำการปูแอสฟัลต์คอนกรีตกับแอสฟัลต์คอนกรีตที่บดทับแล้ว โดยที่ขอบข้างยังไม่ได้แนวตั้งหรือ ตัดแต่งให้ได้แนวตั้ง รอยต่อนั้นจะต้องใช้แปรงชุบแอสฟัลต์รอนทาผิวหน้าของขอบก่อนที่จะปูแอสฟัลต์คอนกรีตใหม่ต่อกับส่วนที่ได้รับการบดทับแล้ววางดิน บ่อพักที่ต่อเชื่อมกับแอสฟัลต์คอนกรีต ต้องทาผิวที่จะสัมผัสด้วยยางแอสฟัลต์รอน บาง ๆ และทำรอยต่อให้ประสานเชื่อมกันสนิทเพื่อมิให้น้ำซึมผ่านได้

13) การควบคุมและการทดสอบ

13.1 สำหรับผู้รับจ้างจะต้องจัดหาห้องทดลองที่มีพื้นที่อย่างเพียงพอและมีเครื่องมือทดลองตามที่ต้องการสำหรับการเก็บตัวอย่างและการทดลองดังต่อไปนี้

- เครื่องมือวิเคราะห์ขนาดคละของมวลรวมและวัสดุผสมแทรก
- เครื่องมือหา Flakiness และ Elongation Index ของมวลรวมหยาบ
- เครื่องมือหาค่า Sand Equivalent
- เครื่องมือหาค่าถ่วงจำเพาะของมวลรวม
- เครื่องมือหาความแน่นของการบดแอสฟัลต์ติดคอนกรีต (วิธีของ Marshall)
- เครื่องมือหา Marshall Stability และ Flow
- เครื่องมือหาความแน่นของการบดอัดแอสฟัลต์ติดคอนกรีตที่บดอัดแล้ว

13.2 ผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบต่อการเก็บตัวอย่างและการทดสอบตามที่ผู้ควบคุมงานกำหนดและต้องการจัดหาพนักงานที่มีความชำนาญ เพื่อที่จะทำงานนี้อย่างเพียงพอ ผู้ควบคุมงาน บางครั้งบางครั้งอาจจะเก็บตัวอย่างและทดสอบเองก็ได้

ผู้รับจ้างจะต้องบันทึกผลการทดสอบทั้งหมด และรายงานให้ผู้ควบคุมงานทราบโดยตลอดเวลาหลังจากทำการบดอัดเสร็จแล้วภายใน 24 ชม.

14) การทดสอบผิวจราจร

แอสฟัลต์ติดคอนกรีตที่บดอัดครั้งแรกเสร็จเรียบร้อยแล้วต้องทดสอบผิวจราจรทันทีด้วยแบบวัดรูปโค้งหลังทางและบรรทัดตรงขนาด 3 เมตร วางตั้งฉากและขนานกับเส้นผ่าศูนย์กลาง ผู้รับจ้างต้องจัดหาคนงานสำหรับการตรวจสอบทุกพื้นที่ ที่ผู้ควบคุมงานกำหนดสวน

เบี่ยงเบนของผิวจราจร ทดสอบตามแบบวัดตามรูปโค้งหลังทางและบรรทัดตรงระหว่าง 2 จุด สัมผัสกับผิวทางจะต้องไม่เกิน 6 มิลลิเมตร

กรณีส่วนเบี่ยงเบนเกินกว่าค่าที่กำหนดจะต้องทำการแก้ไขทันที โดยเอาส่วนที่เกินออกหรือเพิ่มส่วนที่แฉ่ง (Depression) แล้วทำการบดอัดต่อไป เมื่อบดอัดครั้งสุดท้ายแล้ว จะต้องทดสอบความเรียบของผิวอีกครั้งหนึ่ง

15) การป้องกันผิวจราจร

ผิวจราจรส่วนที่เพิ่งปูเสร็จใหม่ ๆ ต้องป้องกันไม่ให้ยานพาหนะทุกประเภทผ่านจนกว่าแอสฟัลต์ติดคอนกรีตจะเย็นใกล้เคียงกับอุณหภูมิของอากาศโดยรอบ ซึ่งโดยปกติไม่น้อยกว่า 16 ชั่วโมงหลังจากการบดอัดครั้งสุดท้าย ยกเว้นในกรณีได้รับความเห็นชอบจากผู้ควบคุมงาน

บทที่ 11
งานติดตั้งภายหลัง

11001 คำอธิบาย

- 1) บทกำหนดส่วนนี้ครอบคลุมถึงงานที่เกี่ยวข้องกับงานติดตั้งภายหลัง (Post-Installed) งานซ่อมแซมเสาเข็มกรณีเหล็กเสริมรับแรงดึงไม่ได้รับระยะตามที่กำหนด งานเจาะเสียบเหล็กเสริมคอนกรีต งานแก้ไขโครงสร้างเดิม งานต่อเติม และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) ถ้าไม่ได้รับระบุหรือกำหนดรายละเอียดไว้ในแบบ ให้ออกแบบตามมาตรฐาน ACI 318-14 Chapter 17 – Anchoring to Concrete สำหรับแท่งเกลียวและเหล็กขอยางงานติดตั้งภายหลัง (Post-Installed Anchors) และหรือ ออกแบบตามมาตรฐาน ACI 318-14 Chapter 25 – Reinforcement Detail สำหรับงานติดตั้งเหล็กขอยางภายหลังที่ต้องรับกำลังจนเหล็กถึงกำลังคราก (Post-Installed Rebar) โดยใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีผลการทดสอบ ICC-ES Report
- 3) สำหรับการขอเทียบเท่าผลิตภัณฑ์ หรือ การออกแบบจุดต่อที่นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในแบบ ต้องได้รับการอนุมัติจากวิศวกรผู้ควบคุมงานก่อน โดยผู้รับจ้างจะต้องส่งเอกสารเพื่อขออนุมัติต่อวิศวกรผู้ควบคุมงาน ประกอบด้วยรายการคำนวณที่ออกแบบตามข้อ 1.2 และสามารถยืนยันได้ว่าสามารถเทียบเท่ากับผลิตภัณฑ์เดิมในเชิงวิศวกรรมได้จริง

11002 คุณสมบัติและลักษณะทั่วไป

กรณีฝังในคอนกรีต (ANCHORAGE TO CONCRETE)

1) ADHESIVE ANCHORS

- 1.1) HILTI HIT-RE 500 V3 (Slow curing), HILTI HIT-HY 200-R (Fast curing) หรือให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีผลการทดสอบ ICC-ES Report: DIVISION 03-CONCRETE (www.icc-es.org) และเป็นไปตามมาตรฐานการออกแบบของ ACI318-14 โดย
 - 1) ใช้สำหรับแท่งเกลียว HIT-Z, HAS-E, HIT-C, HIT-V และ HIT-N ขนาด M8 ถึง M30 (เกรด 5.8 ถึง 8.8) (ISO 898-1)
 - ให้ใช้แท่งเกลียวที่มีคุณสมบัติเป็น Galvanized min 5 µm สำหรับงานภายในอาคาร
 - ให้ใช้แท่งเกลียวที่มีคุณสมบัติเป็น Hot Dipped Galvanized min 45 µm สำหรับงานภายนอกอาคาร
 - ให้ใช้แท่งเกลียวที่มีคุณสมบัติเป็น Stainless Steel A4, SS316 (ISO 3506-1) สำหรับงานที่ต้องทนการกัดกร่อนมากเป็นพิเศษ เช่น งานติดตั้งบริเวณชายทะเล บ่อบำบัดน้ำเสีย หรือ ภายในอาคารที่มีสารเคมี
 - 2) ใช้สำหรับเหล็กขอยางครทุกขนาดที่ใช้งาน DB10, DB12, DB16, DB20, DB25, DB28, DB32 (มอก.24-2559)
 - 3) สามารถใช้สำหรับรูเจาะด้วยสว่าน(Hammer Drilled) หรือ รูเจาะด้วยเครื่องเจาะคอนกรีตหัวเพชร (Cored Drilled) ได้เหมาะสมตามสภาพงานจริง
 - 4) ใช้กับสภาพรูเจาะแห้ง (Dry Hole), รูเจาะคอนกรีตที่อิ่มตัวด้วยน้ำ (Water Saturated), รูเจาะที่มีน้ำขัง (Water-Filled Hole) หรือ รูเจาะที่อยู่ใต้น้ำ (Underwater / Submerged Hole) ได้เหมาะสมตามสภาพงานจริง
 - 5) มีความหนืดที่เหมาะสมสามารถติดตั้งได้ทั้งในแนวพื้น (Floor) แนวผนัง (Wall) และเหนือศีรษะ (Overhead) โดยขั้นตอนการติดตั้งเป็นไปตามเอกสารผลการทดสอบ
 - 6) สามารถติดตั้งบริเวณคอนกรีตที่มีพฤติกรรมรับแรงดึง (Cracked Concrete หรือ Tension Zone) เช่น ท้องพื้น ท้องคาน ได้
 - 7) ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานจาก ACI355.4-11 ให้ใช้งานเพื่อต้านทานแรงลมและต้านทานแผ่นดินไหวโซน A ถึง F ตามมาตรฐาน IBC, ASCE7 หรือมาตรฐาน UBC หรือ ตามกฎกระทรวงปี 2550 กล่าวถึงอาคารจัดเป็นประเภทการออกแบบ ก-ง ตาม มยผ. 1301-52

- 8) มีผลทดสอบเรื่องการต้านทานไฟ (Fire Test Report) จาก MFPA Leipzig, CSTB, IBMB หรือ Warrington fire
- 9) ในกรณีติดตั้งในพื้นที่ที่สัมผัสน้ำเพื่อบริเวณต้องมีเอกสารรับรองกรณีติดตั้งในบริเวณที่สัมผัสกับน้ำดื่ม NSF

2) MECHANICAL ANCHORS

- 2.1) สำหรับการติดตั้งงานที่รับน้ำหนักน้อย ปานกลาง ไปจนถึงรับน้ำหนักมากให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีพฤติกรรมการรับแรงแบบ Undercut Anchors (HILTI HDA) หรือ Expansion Anchors (HILTI HSL-3) ซึ่งผ่านการทดสอบจาก ICC-ES Report : DIVISION 03-CONCRETE (www.icc-es.org) และเป็นไปตามมาตรฐานการออกแบบของ ACI 318-14 Chapter 17 – Anchoring to Concrete โดย
 - 1) ใช้สำหรับการติดตั้งงานที่รับน้ำหนักน้อยถึงปานกลาง เช่น รางประตู Balustrade, Ceiling Frame, Cladding, Facades และงานเหล็กทั่วไป รวมถึงงานติดตั้งอุปกรณ์เครื่องกล ไฟฟ้า และงานสถาปัตยกรรม
 - 2) ใช้สำหรับการติดตั้งงานที่รับน้ำหนักมาก เช่น โครงสร้างเหล็กขนาดใหญ่ งานติดตั้งอุปกรณ์เครื่องกลและไฟฟ้า โครงสร้างรับแรงสั่นสะเทือน หรือ แรงลม เป็นต้น
 - 3) สามารถติดตั้งบริเวณคอนกรีตที่มีพฤติกรรมรับแรงดึง (Cracked Concrete หรือ Tension Zone) เช่น ท่อพื้น ท่อคาน ได้
 - 4) ผ่านตามเกณฑ์มาตรฐานจาก ACI355.4-11 ให้ใช้งานเพื่อต้านทานแรงลมและต้านทานแผ่นดินไหวโซน A ถึง F ตามมาตรฐาน IBC, ASCE7 หรือมาตรฐาน UBC หรือ ตามกฎกระทรวงปี 2550 กล่าวถึงอาคารจัดเป็นประเภทการออกแบบ ก-ง ตาม มยผ. 1301-52
 - 5) มีผลทดสอบเรื่องการต้านทานไฟ (Fire Test Report) จาก MFPA Leipzig และ Warrington fire

11003 วิธีการติดตั้ง

- 1) เมื่อได้รับการอนุมัติให้ใช้วัสดุสำหรับใช้ในโครงการแล้ว เจ้าของผลิตภัณฑ์ต้องจัดอบรมวิธีการติดตั้งที่ถูกต้องให้กับผู้ติดตั้ง สำหรับผลิตภัณฑ์ทุกชนิดที่มีการระบุใช้ในโครงการ ผู้รับจ้างต้องดำเนินการจัดส่งรายชื่อบุคลากรที่ผ่านการอบรมจากบริษัทเจ้าของผลิตภัณฑ์ จึงจะมีคุณสมบัติที่สามารถดำเนินการติดตั้งได้เพื่อให้วิศวกรผู้ควบคุมงานรับทราบและอนุญาต
- 2) ผู้รับจ้างต้องดำเนินการจัดส่ง Method statements, Calculation Sheet, Shop Drawing และ Inspection Test Plan (ITP) เพื่อขออนุมัติจากวิศวกรผู้ควบคุมงาน
- 3) การรับกำลังของแท่งเกลียวและเหล็กข้ออ้อยจะขึ้นอยู่กับตำแหน่งของการติดตั้ง เช่น ระยะห่าง (Spacing) ระยะขอบ (Edge Distance) ระยะฝังลึก (Embedment Depth) ซึ่งสามารถตรวจสอบรายละเอียดที่แสดงในแบบ Shop drawing และสอดคล้องกับรายการคำนวณที่ได้รับการอนุมัติแล้ว ในกรณีที่ไม่สามารถติดตั้งให้ตรงตามตำแหน่งที่กำหนดในแบบได้ ผู้รับจ้างต้องจัดส่งตำแหน่งเหล็กเสริมคอนกรีตในโครงสร้างเดิมที่ได้จากการตรวจสอบตำแหน่ง เพื่อประกอบการขอรับรายละเอียดแก้ไขเพิ่มเติมจากผู้ออกแบบ ก่อนการดำเนินการห้ามมิให้ผู้รับจ้างเปลี่ยนแปลงแก้ไขแบบเองโดยเด็ดขาด
- 4) ตำแหน่งของการติดตั้งแท่งเกลียวและเหล็กข้ออ้อย หากเป็นตำแหน่งตรงกับเหล็กเสริมคอนกรีตในโครงสร้างเดิมและจำเป็นที่จะต้องตัดเหล็กเสริมนั้นออก จะสามารถทำได้ถ้ามี ระบุไว้ในแบบอย่างชัดเจน แต่ถ้าไม่มีการระบุขอความใดๆ ผู้รับจ้างจะต้องทำการตรวจสอบ ตำแหน่งของเหล็กเสริมในโครงสร้างเดิมนั้นอีกครั้ง โดยใช้ Ferro scan, GPR, X-Ray, Chipping หรือวิธีการอื่น ๆ ที่เหมาะสมและได้รับการอนุมัติจากวิศวกรผู้ควบคุมงาน ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเป็นความรับผิดชอบของผู้รับจ้างทั้งสิ้น

11004 การทดสอบ

หลังจากการติดตั้งผู้รับจ้างต้องทำการสุ่มทดสอบแท่งเกลียวและเหล็กข้ออ้อย ซึ่งเป็นการทดสอบเพื่อตรวจสอบคุณภาพการติดตั้งเท่านั้น ตามมาตรฐาน ASTM (E488M-10) โดยวิธี Confined Test จำนวนไม่น้อยกว่า 2% ของจำนวนรูเจาะหรือให้เป็นไปตามดุลยพินิจของผู้ควบคุมงาน และการทดสอบดังกล่าวต้องดำเนินการโดยเจ้าของผลิตภัณฑ์ และจะต้องให้ผู้ควบคุมงานพิจารณาเห็นชอบก่อนทำการทดสอบทุกครั้ง พร้อมจัดส่งรายงานการทดสอบให้ผู้ควบคุมงานพิจารณา โดยผู้รับจ้างจะต้องรับผิดชอบเรื่องค่าใช้จ่ายในการทดสอบที่เกิดขึ้น

- 1) การทดสอบกำลังต้านทานแรงดึงของพุกเคมี กำหนดให้ใช้กำลังต้านทานจากการคำนวณที่น้อยที่สุดระหว่างแรงยึดเหนี่ยวของน้ำยาเคมี (Bonding) กับกำลังต้านทานของแท่งเกลียว (Rod) หรือเหล็กข้ออ้อย (Rebar)
- 2) การทดสอบกำลังต้านทานแรงดึงของพุกเหล็ก กำหนดให้ใช้กำลังต้านทานจากการคำนวณที่น้อยที่สุดระหว่างแรงเสียดทาน (Pullout) กับกำลังต้านทานของแกนพุก (Stud)
- 3) การแก้ไขกรณีทำการทดสอบไม่ผ่านตามค่ากำลังต้านทานที่คำนวณไว้ ต้องมีผู้เชี่ยวชาญจากบริษัทเจ้าของผลิตภัณฑ์มาตรวจสอบวิเคราะห์หาสาเหตุ และเสนอแนวทางการแก้ไขให้ผู้ควบคุมงานพิจารณาเห็นชอบเพื่อดำเนินการแก้ไข ถ้าการทดสอบไม่ผ่าน จะต้องเพิ่มการทดสอบจาก 2% เป็น จำนวนไม่มากกว่า 5% ของจำนวนรูเจาะหรือหากจำเป็นต้องมากกว่า ให้เป็นไปตามดุลยพินิจของผู้ควบคุมงาน